

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

1º EP

CURSO 2018-2019
MARÍA JOSÉ QUINDIMIL SUÁREZ
CPI DE XANCEDA

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA 1º DE EDUCACIÓN PRIMARIA

- 1.-Contexto (Páx 2)
- 2.-Contribución das distintas materias ao logro das competencias clave (Páx 2)
- 3.-Obxectivos das distintas materias (Páx 22)
- 4.-Contidos das distintas materias. Temporalización (Páx 28)
- 5.-Criterios de avaliación. Estándares de aprendizaxe (Páx 40)
- 6.-Metodoloxía (Páx 63)
- 7.-Materiais e recursos didácticos (Páx 67)
- 8.-Grao mínimo de consecución dos estándares de aprendizaxe (Páx 69)
- 9.- Procedementos e instrumentos de avaliación (Páx 106)
- 10.-Criterios de cualificación (Páx 107)
- 11.-Medidas de atención á diversidade (Páx 109)
- 12.-Actividades complementarias e extraescolares (Páx 109)
- 13.- Accións previstas de acordo ao proxecto lector (Páx 110)
- 14.- Integración das TICs (Páx 110)
- 15.-Criterios para avaliar a propia programación (Páx 111)

1.- CONTEXTO.

O CPI de Xanceda é un centro situado no interior da provincia da Coruña nunha zona rural.

A lingua predominante na zona é o galego.

A economía das familias basease principalmente na industria agraria.

O curso de primeiro de primaria no curso 2018-19 conta con 10 alumnos, un deles incorporado do estranxeiro (Colombia). A maioría deles son galego falantes. O neno procedente do estranxeiro estaría exento de galego.

Hai un neno con necesidades de apoio educativo, e o neno de recente incorporación probablemente tamén, polo menos agora ao comezo

Conto con unha aula ben iluminada e co equipamento necesario para poder traballar nela a gusto.

O nivel cultural das familias é medio-baixo.

2.-CONTRIBUCIÓN DAS MATERIAS AO LOGRO DAS COMPETENCIAS CLAVE

LENGUA CASTELLANA

En el área de Lengua incidiremos en el entrenamiento de todas las competencias de manera sistemática, haciendo hincapié en los descriptores más afines al área.

Competencia matemática y competencias básicas en ciencia y tecnología

El desarrollo de esta competencia en esta área curricular nos permite utilizar, interpretar y expresar con claridad situaciones cotidianas conteniendo elementos matemáticos. Asimismo, ofrece la posibilidad real de utilizar la actividad matemática en contextos variados para poder utilizar el lenguaje como instrumento para comunicarse y expresarse a diferentes niveles.

Los descriptores que trabajaremos fundamentalmente serán:

- Interactuar con el entorno natural de manera respetuosa.
- Respetar y preservar la vida de los seres vivos de su entorno.
- Realizar argumentaciones en cualquier contexto con esquemas lógico-matemáticos.
- Desarrollar y promover hábitos de vida saludable en cuanto a la alimentación y al ejercicio físico.
- Identificar y manipular con precisión elementos matemáticos (números, datos, elementos geométricos...) en situaciones cotidianas.
- Manejar los conocimientos sobre el funcionamiento de los objetos y aparatos para solucionar problemas y comprender lo que ocurre a nuestro alrededor.
- Aplicar las estrategias de resolución de problemas a cualquier situación problemática.

Comunicación lingüística

La expresión oral y la expresión escrita requieren de un entrenamiento en cada una de las áreas. De forma sistemática procuraremos entrenar al menos un descriptor en cada una de las unidades didácticas.

Debido al carácter del área, trataremos de que adquieran las destrezas comunicativas en el uso de la lengua. Será una prioridad dotar al alumnado de estrategias que favorezcan un correcto aprendizaje y que le asegure un manejo efectivo en las situaciones cotidianas y en diferentes contextos en los que se encuentre.

Los descriptores que utilizaremos serán:

- Comprender el sentido de los textos escritos.
- Captar el sentido de las expresiones orales: órdenes, explicaciones, indicaciones, relatos...
- Disfrutar con la lectura.
- Expresar oralmente de manera ordenada y clara cualquier tipo de información.
- Respetar las normas de comunicación en cualquier contexto: turno de palabra, escucha atenta al interlocutor.
- Manejar elementos de comunicación no verbal, o en diferentes registros en las diversas situaciones comunicativas.
- Utilizar los conocimientos sobre la lengua para buscar información y leer textos en cualquier situación.
- Producir textos escritos de diversa complejidad para su uso en situaciones cotidianas o de asignaturas diversas.

Competencia digital

Ser competente en la utilización de las tecnologías de la información y la comunicación como instrumento de trabajo intelectual incluye utilizarlas en su doble función de transmisoras y generadoras de información y conocimiento. Desde esta área se hace necesario el manejo de herramientas digitales para la adquisición de información transformándola en conocimiento.

En el área de Lengua entrenaremos los siguientes descriptores:

- Emplear distintas fuentes para la búsqueda de información.
- Seleccionar el uso de las distintas fuentes según su fiabilidad.
- Elaborar información propia derivada de información obtenida a través de medios tecnológicos.
- Utilizar los distintos canales de comunicación audiovisual para transmitir informaciones diversas.
- Comprender los mensajes elaborados en códigos diversos.
- Manejar herramientas digitales para la construcción de conocimiento.
- Actualizar el uso de las nuevas tecnologías para mejorar el trabajo y facilitar la vida diaria.

- Aplicar criterios éticos en el uso de las tecnologías.

Conciencia y expresiones culturales

A través de la lengua podemos conocer el mundo en el que vivimos, el entorno que nos rodea y sus cambios, por lo que esta competencia nos puede dar una visión diferente desde la perspectiva de las diferentes manifestaciones culturales y la forma de expresión artística.

Los descriptores que entrenaremos en esta competencia son:

- Mostrar respeto hacia las obras más importantes del patrimonio cultural a nivel mundial.
- Valorar la interculturalidad como una fuente de riqueza personal y cultural.
- Expresar sentimientos y emociones desde códigos artísticos.
- Apreciar la belleza de las expresiones artísticas y en lo cotidiano.
- Elaborar trabajos y presentaciones con sentido estético

Competencias sociales y cívicas

El área de Lengua nos permite desarrollar una serie de actitudes y valores que nos ayudarán a desenvolvernos en la sociedad en la que vivimos. Los indicadores de esta competencia pueden facilitar el entrenamiento de cada uno de los descriptores que enunciaremos a continuación:

- Conocer y aplicar derechos y deberes de la convivencia ciudadana en el contexto de la escuela.
- Desarrollar capacidad de diálogo con los demás en situaciones de convivencia y trabajo y en la resolución de conflictos.
- Mostrar disponibilidad para la participación activa en ámbitos de participación establecidos.
- Reconocer riqueza en la diversidad de opiniones e ideas.
- Aprender a comportarse desde el conocimiento de los distintos valores.
- Concebir una escala de valores propia y actuar conforme a ella.
- Evidenciar preocupación por los más desfavorecidos y respeto por los distintos ritmos y potencialidades.
- Involucrarse o promover acciones con un fin social.

Sentido de iniciativa y espíritu emprendedor

El área de Lengua exige un proceso de enseñanza-aprendizaje activo. El enfoque comunicativo radica en la necesidad de utilizar la lengua. Será necesario iniciar al alumnado en entrenar diferentes habilidades de emprendimiento como una forma de consolidar las diferentes herramientas para comunicarse.

En este caso, los descriptores a entrenar son:

- Asumir las responsabilidades encomendadas y dar cuenta de ellas.
- Ser constante en el trabajo, superando las dificultades.
- Gestionar el trabajo del grupo, coordinando tareas y tiempos.

- Contagiar entusiasmo por la tarea y confianza en las posibilidades de alcanzar objetivos.
- Priorizar la consecución de objetivos grupales a intereses personales.
- Generar nuevas y divergentes posibilidades con los conocimientos previos de la unidad.
- Encontrar posibilidades en el entorno que otros no ven.
- Mostrar iniciativa personal para iniciar o promover acciones nuevas.

Aprender a aprender

La competencia de aprender a aprender supone disponer de habilidades para iniciarse en el aprendizaje y ser capaz de continuar aprendiendo de manera cada vez más eficaz y autónoma de acuerdo con aquello que nos planteamos. En esta área se ve la necesidad de trabajar de forma explícita la confianza en uno mismo para poder trabajar con los otros y el gusto por aprender.

Los descriptores que utilizaremos para entrenar esta competencia son:

- Identificar potencialidades personales como aprendiz: estilos de aprendizaje, inteligencias múltiples, funciones ejecutivas...
- Desarrollar las distintas inteligencias múltiples.
- Generar estrategias para aprender en distintos contextos de aprendizaje.
- Aplicar estrategias para la mejora del pensamiento creativo, crítico, emocional, interdependiente...
- Desarrollar estrategias que favorezcan la comprensión rigurosa de los contenidos.
- Seguir los pasos establecidos y tomar decisiones sobre los pasos siguientes en función de los resultados intermedios.
- Evaluar la consecución de objetivos de aprendizaje.
- Tomar conciencia de los procesos de aprendizaje.

LINGUA GALEGA

Na área de lingua galega incidiremos no adestramento de todas as competencias de xeito sistemático facendo fincapé nos descritores máis afíns á área.

Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía

O desenvolvemento desta competencia nesta área curricular permítenos utilizar, interpretar e expresar con claridade situacións cotiás contendo elementos matemáticos. Así mesmo, ofrece a posibilidade real de utilizar a actividade matemática en contextos variados para poder desenvolver así a utilización da linguaxe como instrumento para poder comunicarse e expresarse a diferentes niveis.

Os descritores que traballaremos fundamentalmente serán:

- Interactuar co contorno natural de xeito respectuoso
- Respetar e preservar a vida dos seres vivos do seu contorno.

- Tomar conciencia dos cambios producidos polo home no contorno natural e as repercusións para a vida futura.
- Desenvolver e promover hábitos de vida saudable en canto a alimentación e o exercicio físico.
- Recoñecer a importancia da ciencia na nosa vida cotiá.
- Identificar e manipular con precisión elementos matemáticos (números, datos, elementos xeométricos....) en situacións cotiás.
- Manexar os coñecementos sobre o funcionamento dos obxectos e aparatos para solucionar problemas e comprender o que acontece a noso arredor.
- Aplicar as estratexias de resolución de problemas a calquera situación problemática.

Comunicación lingüística

A expresión oral e a expresión escrita requiren dun adestramento en cada unha das áreas. De forma sistemática procuraremos adestrar polo menos un descritor en cada unha das unidades didácticas.

Debido ao carácter da área, trataremos de que adquiran as destrezas comunicativas no uso da lingua. Será unha prioridade dotar o alumnado de estratexias que favoreza unha correcta aprendizaxe e que lle asegure un manexo efectivo nas situacións cotiás e en diferentes contextos nos que se encontre.

Os descritores que utilizaremos serán:

- Comprender o sentido dos textos escritos
- Captar o sentido das expresións orais: ordes, explicacións, indicacións, relatos,...
- Gozar coa lectura.
- Expresar oralmente de xeito ordenado e clara calquera tipo de información.
- Respectar as normas de comunicación en calquera contexto: quenda de palabra, escoita atenta ao interlocutor...
- Manexar elementos de comunicación non verbal, ou en diferentes rexistros nas diversas situacións comunicativas.
- Utilizar os coñecementos sobre a lingua para buscar información e ler textos en calquera situación.
- Producir textos escritos de diversa complexidade para o seu uso en situacións cotiás ou de materias diversas.

Competencia dixital

Ser competente na utilización das tecnoloxías da información e da comunicación como instrumento de traballo intelectual inclúe utilízalas na súa dobre función de transmisoras e xeradoras de información e coñecemento. Desde esta área faise necesario o manexo de ferramentas dixitais para a adquisición de información transformándoa en coñecemento.

Na área de Lingua Galega e Literatura adestraremos os seguintes descritores:

- Empregar distintas fontes para a busca de información
- Seleccionar o uso das distintas fontes segundo a súa fiabilidade
- Elaborar información propia derivada de información obtida a través de medios tecnolóxicos.
- Utilizar as distintas canles de comunicación audiovisual para transmitir informacións diversas
- Comprender as mensaxes elaboradas en códigos diversos.
- Manexar ferramentas dixitais para a construción de coñecemento.
- Actualizar o uso das novas tecnoloxías para mellorar o traballo e facilitar a vida diaria.
- Aplicar criterios éticos no uso das tecnoloxías.

Conciencia e expresións culturais

A través da lingua, podemos coñecer o mundo no que vivimos, o contorno que nos rodea e os seus cambios, polo que esta competencia nos pode dar unha visión diferente desde a perspectiva das diferentes manifestacións culturais e a forma de expresión artística.

Os descritores que adestraremos nesta competencia son:

- Mostrar respecto cara ás obras máis importantes do patrimonio cultural a nivel mundial.
- Valorar a interculturalidade como unha fonte de riqueza persoal e cultural.
- Expresar sentimentos e emocións desde códigos artísticos.
- Apreciar a beleza das expresións artísticas e no cotián.
- Elaborar traballos e presentacións con sentido estético.

Competencias sociais e cívicas

A área de Lingua Galega e Literatura pídenos desenvolver unha serie de actitudes e valores que nos van levar a saber desenvolvernos na sociedade na que vivimos. Os indicadores desta competencia poden facilitar o adestramento de cada un dos descritores que enunciámos a continuación:

- Coñecer e aplicar dereitos e deberes da convivencia cidadá no contexto da escola.
- Desenvolver capacidade de diálogo cos demais en situacións de convivencia e traballo e para a resolución de conflitos.
- Mostrar dispoñibilidade para a participación activa en ámbitos de participación establecidos.
- Recoñecer riqueza na diversidade de opinións e ideas.
- Aprender a comportarse desde o coñecemento dos distintos valores.
- Concibir unha escala de valores propia e actuar conforme a ela.
- Evidenciar preocupación polos máis desfavorecidos e respecto aos distintos ritmos e potencialidades.
- Involucrarse ou promover accións cun fin social.

Sentido de iniciativa e espírito emprendedor

Na área de Lingua Galega e Literatura esixe un proceso de ensino-aprendizaxe activo. O enfoque comunicativo radica na necesidade de utilizar a lingua. Será necesario iniciar o alumnado en adestrar diferentes habilidades de emprendemento como unha forma de consolidar as diferentes ferramentas para comunicarse.

Neste caso, os descritores a adestrar serían:

- Asumir as responsabilidades encomendadas e dar conta delas.
- Ser constante no traballo superando as dificultades.
- Xestionar o traballo do grupo coordinando tarefas e tempos.
- Contaxiar entusiasmo pola tarefa e confianza nas posibilidades de alcanzar obxectivos.
- Priorizar a consecución de obxectivos de grupo a intereses persoais.
- Xerar novas e diverxentes posibilidades desde coñecementos previos do tema.
- Encontrar posibilidades no contorno que outros non perciben.
- Mostrar iniciativa persoal para iniciar ou promover accións novas.

Aprender a aprender

A competencia de aprender a aprender supón dispoñer de habilidades para iniciarse na aprendizaxe e ser capaz de continuar aprendendo de xeito cada vez máis eficaz e autónomo de acordo a aquilo que nos formulamos. Nesta área vese a necesidade de traballar de forma explícita a confianza nun mesmo para poder traballar cos outros e o gusto por aprender.

Os descritores que utilizaremos para adestrar esta competencia serían:

- Identificar potencialidades persoais como aprendiz: estilos de aprendizaxe, intelixencias múltiples, funcións executivas,...
- Desenvolver as distintas intelixencias múltiples.
- Xerar estratexias para aprender en distintos contextos de aprendizaxe.
- Aplicar estratexias para a mellora do pensamento creativo, crítico, emocional, interdependente...
- Desenvolver estratexias que favorezan a comprensión rigorosa dos contidos.
- Seguir os pasos establecidos e tomar decisións sobre os pasos seguintes en función dos resultados intermedios.
- Avaliar a consecución de obxectivos de aprendizaxe.
- Tomar conciencia dos procesos de aprendizaxe.

MATEMÁTICAS

En el área de Matemáticas incidiremos en el entrenamiento de todas las competencias de manera sistemática haciendo hincapié en los descriptores más afines al área.

Competencia matemática y competencias básicas en ciencia y tecnología

Los objetivos curriculares del área así como criterios de evaluación y estándares de aprendizaje cubren los aspectos básicos de esta competencia en el uso de elementos matemáticos y resolución de problemas así como de comprensión y aplicación de los métodos científicos. Asimismo, añadiremos algunos aspectos más que los complementen, como puede ser el cuidado del medio ambiente para entrenar la buena gestión de recursos materiales o hábitos saludables desde el centro de interés planteado en las unidades.

Los descriptores que trabajaremos fundamentalmente serán:

- Aplicar métodos científicos rigurosos para mejorar la comprensión de la realidad circundante.
- Manejar el lenguaje matemático con precisión en cualquier contexto.
- Identificar y manipular con precisión elementos matemáticos (números, datos, elementos geométricos...) en situaciones cotidianas.
- Aplicar los conocimientos matemáticos para la resolución de situaciones problemáticas en contextos reales y en cualquier asignatura.
- Realizar argumentaciones en cualquier contexto con esquemas lógico-matemáticos.
- Aplicar las estrategias de resolución de problemas a cualquier situación problemática.

Comunicación lingüística

La comprensión escrita así como la expresión oral y escrita deben ser entrenadas desde todas las áreas, pues son parte de lo que se han denominado aspectos competenciales transversales. Para ello, en cada unidad didáctica, entrenaremos al menos un descriptor de cada uno de estos indicadores.

La comprensión es vital para el desarrollo de cualquier área y en concreto para la desarrollar comprensión de los enunciados de los problemas. Por este motivo deberíamos entrenarlo de manera explícita y sistemática a lo largo de todas las unidades.

Los descriptores que priorizaremos serán:

- Comprender el sentido de los textos escritos.
- Captar el sentido de las expresiones orales: órdenes, explicaciones, indicaciones, relatos...
- Expresar oralmente de manera ordenada y clara cualquier tipo de información.
- Utilizar el conocimiento de las estructuras lingüísticas, normas ortográficas y gramaticales para elaborar textos escritos.
- Respetar las normas de comunicación en cualquier contexto: turno de palabra, escucha atenta al interlocutor...
- Manejar elementos de comunicación no verbal, o en diferentes registros en las diversas situaciones comunicativas.

Competencia digital

Trabajaremos los siguientes descriptores de la competencia:

- Emplear distintas fuentes para la búsqueda de información.
- Seleccionar el uso de las distintas fuentes según su fiabilidad.
- Comprender los mensajes elaborados en códigos diversos.
- Actualizar el uso de las nuevas tecnologías para mejorar el trabajo y facilitar la vida diaria.
- Aplicar criterios éticos en el uso de las tecnologías.

Conciencia y expresiones culturales

Desde el área de matemáticas podemos contribuir al entrenamiento de esta competencia desde la interculturalidad y respeto por creencias y pensamientos diferentes y la expresión artística con sentido estético en la realización de trabajos.

Tomamos como referencia los siguientes descriptores:

- Valorar la interculturalidad como una fuente de riqueza personal y cultural.
- Apreciar la belleza de las expresiones artísticas y en lo cotidiano.
- Elaborar trabajos y presentaciones con sentido estético.

Competencias sociales y cívicas

Las competencias sociales y cívicas encierran la comprensión y la aplicación de derechos y deberes de los ciudadanos en un Estado democrático. Trabajar con los compañeros, convivir, compartir conocimiento, participar en la gestión del grupo, proponer, colaborar... son aspectos de esta competencia que podemos entrenar desde el área. Para ello pondremos el acento en los siguientes descriptores:

- Conocer y aplicar derechos y deberes de la convivencia ciudadana en el contexto de la escuela.
- Desarrollar capacidad de diálogo con los demás en situaciones de convivencia y trabajo y en la resolución de conflictos.
- Reconocer riqueza en la diversidad de opiniones e ideas.
- Concebir una escala de valores propia y actuar conforme a ella.
- Evidenciar preocupación por los más desfavorecidos y respeto por los distintos ritmos y potencialidades.

Sentido de iniciativa y espíritu emprendedor

Desarrollar la autonomía personal, el liderazgo en la gestión de grupos de trabajo y estimular la creatividad son aspectos fácilmente abordables desde cualquier área en el trabajo diario y mediante la propuesta de trabajo en grupos colaborativos. Además podemos promover el entrenamiento de habilidades propiamente emprendedoras en el diseño de tareas que permitan la gestión de recursos materiales y personales.

Los descriptores sobre los que trabajaremos son:

- Asumir las responsabilidades encomendadas y dar cuenta de ellas.
- Ser constante en el trabajo, superando las dificultades.
- Dirimir la necesidad de ayuda en función de la dificultad de la tarea.
- Contagiar entusiasmo por la tarea y confianza en las posibilidades de alcanzar objetivos.
- Generar nuevas y divergentes posibilidades con los conocimientos previos de la unidad.
- Mostrar iniciativa personal para iniciar o promover acciones nuevas.
- Asumir riesgos en el desarrollo de las tareas o de los proyectos.

Aprender a aprender

La competencia aprender a aprender toma especial relevancia en un área cuya finalidad última es generar procesos de pensamiento eficaces para resolución de problemas. Por este motivo, la trabajaremos de manera especialmente intensa, dado que está incrustada en su razón de ser. Además, una de las mayores dificultades que encontramos en el aprendizaje de esta asignatura es la poca conciencia sobre el aprendizaje y poca confianza en las capacidades personales para enfrentarla. Por ello, la reflexión sobre los procesos de aprendizaje y la consecución de objetivos es especialmente relevante.

- Identificar potencialidades personales como aprendiz: estilos de aprendizaje, inteligencias múltiples, funciones ejecutivas...
- Generar estrategias para aprender en distintos contextos de aprendizaje.
- Desarrollar estrategias que favorezcan la comprensión rigurosa de los contenidos.
- Planificar recursos necesarios y pasos a realizar en el proceso de aprendizaje.
- Seguir los pasos establecidos y tomar decisiones sobre los pasos siguientes en función de los resultados intermedios.
- Evaluar la consecución de objetivos de aprendizaje.
- Tomar conciencia de los procesos de aprendizaje.

CIENCIAS SOCIAIS

Na área de Ciências Sociais incidiremos no adestramento de todas as competências de xeito sistemático facendo fincapé nos descritores máis afíns á área.

Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía

O desenvolvemento desta competencia na área curricular de ciencias sociais implica a habilidade progresiva para poñer en práctica os procesos e actitudes propios da análise sistemática e de indagación científica: identificar e considerar problemas relevantes, formular preguntas, localizar, obter, analizar e representar información... considerar e contrastar solucións... e todo iso, en

contextos tan variados como sexa posible. O desenvolvemento desta competencia nesta área leva consigo utilizar nos ámbitos persoal e social diferentes razoamentos matemáticos para dar unha mellor resposta aos contextos cotiáns nos que nos encontremos.

Os descritores que traballaremos fundamentalmente serán:

- Interactuar co medio natural de xeito respectuoso.
- Comprometerse co uso responsable dos recursos naturais para promover un desenvolvemento sostible.
- Tomar conciencia dos cambios producidos polo home no medio natural e as repercusións para a vida futura.
- Desenvolver e promover hábitos de vida saudable en canto a alimentación e a exercicio físico.
- Xerar criterios persoais sobre a visión social da estética do corpo humano fronte ao coidado saudable deste.
- Manexar os coñecementos sobre o funcionamento dos obxectos e aparatos para solucionar problemas e comprender o que acontece ao noso redor.
- Identificar e manipular con precisión elementos matemáticos (números, datos, elementos xeométricos....) en situacións cotiás.
- Aplicar os coñecementos matemáticos para a resolución de situacións problemáticas en contextos reais e en calquera materia.

Comunicación lingüística

O desenvolvemento da competencia lingüística na área de Ciencias Sociais lévanos a adestrar diferentes destrezas e habilidades que supoñen establecer vínculos e relacións construtivas cos demais e co medio, e achegarse a novas culturas que adquiren consideración e respecto na medida que se coñecen. Esta competencia está presente na capacidade efectiva de convivir e resolver conflitos.

A utilización da linguaxe como instrumento de comunicación oral e escrita, de representación, de interpretación, de comprensión da realidade, de construción e comunicación do coñecemento, favorecerá un maior desenvolvemento lingüístico no alumno, apuntando a usar de modo funcional, polo menos unha lingua estranxeira.

Os descritores que utilizaremos serán:

- Comprender o sentido dos textos escritos.
- Expresar oralmente de xeito ordenado e claro calquera tipo de información.
- Utilizar o coñecemento das estruturas lingüísticas, e das normas ortográficas e gramaticais para elaborar textos escritos.
- Compoñer distintos tipos de textos creativamente con sentido literario.

- Respetar as normas de comunicación en calquera contexto: quenda de palabra, escoita atenta ao interlocutor...
- Manexar elementos de comunicación non verbal, ou en diferentes rexistros nas diversas situacións comunicativas.
- Utilizar os coñecementos sobre a lingua para buscar información e ler textos en calquera situación.
- Producir textos escritos de diversa complexidade para o seu uso en situacións cotiás ou de materias diversas.

Competencia dixital

A competencia dixital desde a área de Ciencias Sociais comportará facer uso habitual dos recursos tecnolóxicos dispoñibles para avaliar e seleccionar novas fontes de información para comprender a realidade social na que vivimos contribuindo á súa mellora. Esta competencia axudaranos a transformar a información en coñecemento para aplicalo en distintas situacións e contextos nos que o alumnado se vaia encontrando.

Na área de Ciencias Sociais adestraremos os seguintes descritores:

- Empregar distintas fontes para a busca de información.
- Seleccionar o uso das distintas fontes segundo a súa fiabilidade.
- Elaborar información propia derivada de información obtida a través de medios tecnolóxicos.
- Utilizar as distintas canles de comunicación audiovisual para transmitir informacións diversas.
- Comprender as mensaxes elaboradas en códigos diversos.
- Manexar ferramentas dixitais para a construción de coñecemento.
- Actualizar o uso das novas tecnoloxías para mellorar o traballo e facilitar a vida diaria.
- Aplicar criterios éticos no uso das tecnoloxías.

Conciencia e expresións culturais

A área de Ciencias Sociais axudaranos a coñecer o mundo no que vivimos, afondar no coñecemento da nosa sociedade, e a comprender a realidade histórica e social do noso contorno. Esta competencia implica poñer en xogo habilidades de pensamento diverxente e converxente, comporta reelaborar ideas, sentimentos propios e alleos,... para poder comprender e enriquecerse con diferentes realidades e producións de diferentes manifestacións culturais.

Os descritores que adestraremos nesta competencia son:

- Mostrar respecto cara ás obras máis importantes do patrimonio cultural a nivel mundial.
- Valorar a interculturalidade como unha fonte de riqueza persoal e cultural.
- Expresar sentimentos e emocións desde códigos artísticos.
- Apreciar a beleza das expresións artísticas e da vida cotiá.
- Elaborar traballos e presentacións con sentido estético.

Competencias sociais e cívicas

A área de Ciencias Sociais incide na comprensión da realidade social na que se vive, entre outras. Esta competencia axudaranos a desenvolver a comprensión sobre os trazos da sociedade actual, a súa crecente pluralidade e o seu carácter evolutivo. Desenvolve tamén a idea de mostrar un sentimento de cidadanía global compatible coa identidade local.

Así mesmo, forman parte desta competencia aquelas habilidades sociais que permiten saber que os conflitos de valores e intereses forman parte da convivencia, que quedaremos resolvelos con actitude construtiva e que tomaremos decisións con autonomía empregando unha escala de valores construída mediante a reflexión crítica e o diálogo duns patróns culturais básicos.

Os descritores que adestraremos nesta competencia son:

- Coñecer e aplicar dereitos e deberes da convivencia cidadá no contexto da escola.
- Identificar as implicacións que ten vivir nun Estado social e democrático de dereito referendado por unha norma suprema chamada Constitución Española.
- Desenvolver capacidade de diálogo cos demais en situacións de convivencia e traballo, e para a resolución de conflitos.
- Mostrar dispoñibilidade para a participación activa en ámbitos de participación establecidos.
- Recoñecer riqueza na diversidade de opinións e ideas.
- Aprender a comportarse desde o coñecemento dos distintos valores.
- Concibir unha escala de valores propia e actuar conforme a ela.
- Evidenciar preocupación polos máis desfavorecidos e respecto aos distintos ritmos e potencialidades.

Sentido de iniciativa e espírito emprendedor

A área de Ciencias Sociais axudará a desenvolver o sentido de iniciativa do alumnado a través de fomentar a transformación de ideas en accións, é dicir, propoñerse obxectivos, planificar e levar a cabo proxectos. Isto lévanos a adestrar actitudes positivas cara ao cambio e a innovación; habilidades relacionadas co liderado de proxectos que inclúen visión, espírito de superación, habilidades para o diálogo e cooperación, organización de tarefas, etc.

Neste caso, os descritores a adestrar serían:

- Ser constante no traballo superando as dificultades.
- Dirimir a necesidade de axuda en función das dificultades da tarefa.
- Xerar novas e diverxentes posibilidades desde coñecementos previos do tema.
- Configurar unha visión de futuro realista e ambiciosa.
- Encontrar posibilidades no contorno que outros non ven.
- Optimizar o uso de recursos materiais e persoais para a consecución de obxectivos.

- Mostrar iniciativa persoal para iniciar ou promover accións novas.
- Actuar con responsabilidade social e sentido ético no traballo.

Aprender a aprender

A competencia de aprender a aprender axúdanos a ser conscientes de como se aprende, de como se xestionan e controlan de forma eficaz os procesos de aprendizaxe. Esta competencia fai necesaria a perseveranza na aprendizaxe, a capacidade de autoavaliarse e autorregularse sabendo administrar o esforzo, aprendendo dos erros dun mesmo e dos demais, incidindo en formulacións de metas alcanzables a curto, medio e longo prazo elevando de forma progresiva e realista os obxectivos de aprendizaxe.

Os descritores que utilizaremos para adestrar esta competencia serían:

- Identificar potencialidades persoais como aprendiz: estilos de aprendizaxe, intelixencias múltiples, funcións executivas...
- Xestionar os recursos e motivacións persoais en favor da aprendizaxe.
- Xerar estratexias para aprender en distintos contextos de aprendizaxe.
- Desenvolver estratexias que favorezan a comprensión rigorosa dos contidos.
- Planificar recursos necesarios e pasos a realizar no proceso de aprendizaxe.
- Seguir os pasos establecidos e tomar decisións sobre os pasos seguintes en función dos resultados intermedios.
- Avaliar a consecución de obxectivos de aprendizaxe.
- Tomar conciencia dos procesos de aprendizaxe.

CIENCIAS DA NATUREZA

Na área de Ciencias da Natureza incidiremos no adestramento de todas as competencias de xeito sistemático facendo fincapé nos descritores máis afíns á área.

Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía

O desenvolvemento desta competencia nesta área curricular permítenos utilizar elementos e razoamentos matemáticos para resolver problemas provenientes de situacións cotiás partindo do coñecemento dun mesmo, da natureza e da interacción cos outros. Así mesmo, incorpora a aplicación dalgunhas nocións, conceptos científicos e técnicos coa posibilidade real de utilizar a actividade matemática en contextos variados aos que se ten que enfrontar o propio alumno.

Os descritores que traballaremos fundamentalmente serán:

- Comprometerse co uso responsable dos recursos naturais para promover un desenvolvemento sostible.
- Desenvolver e promover hábitos de vida saudable en canto a alimentación e o exercicio físico.
- Recoñecer a importancia da ciencia na nosa vida cotiá.

- Manexar os coñecementos sobre o funcionamento dos obxectos e aparatos para solucionar problemas e comprender o que acontece a noso redor.
- Manexar a linguaxe matemática con precisión en calquera contexto.
- Identificar e manipular con precisión elementos matemáticos (números, datos, elementos xeométricos...) en situacións cotiás.
- Aplicar os coñecementos matemáticos para a resolución de situacións problemáticas en contextos reais e en calquera materia.
- Aplicar as estratexias de resolución de problemas a calquera situación problemática.

Comunicación lingüística

A expresión oral e a expresión escrita requiren dun adestramento en cada unha das áreas. De forma sistemática procuraremos adestrar polo menos un descriptor en cada unha das unidades didácticas.

Debido ao carácter da área, coa importancia de iniciar os alumnos nesa busca de información e presentala ao resto, de realizar simulacións, de iniciarse na actividade científica..., é unha prioridade traballar co alumnado a comprensión ao longo destas unidades que se desenvolven.

Os descritores que utilizaremos serán:

- Comprender o sentido dos textos escritos.
- Captar o sentido das expresións orais: ordes, explicacións, indicacións, relatos...
- Expresar oralmente de xeito ordenado e claro calquera tipo de información.
- Utilizar o coñecemento das estruturas lingüísticas, normas ortográficas e gramaticais para elaborar textos escritos.
- Compoñer distintos tipos de textos creativamente con sentido literario.
- Respetar as normas de comunicación en calquera contexto: quenda de palabra, escoita atenta ao interlocutor,...
- Manexar elementos de comunicación non verbal, ou en diferentes rexistros nas diversas situacións comunicativas.
- Utilizar os coñecementos sobre a lingua para buscar información e ler textos en calquera situación.

Competencia dixital

Ser competente na utilización das tecnoloxías da información e a comunicación como instrumento de traballo intelectual inclúe utilizalas na súa dobre función de transmisoras e xeradoras de información e coñecemento. Dende esta área faise necesario o manexo de ferramentas dixitais para a adquisición de información transformándoa en coñecemento.

Na área de ciencias da natureza adestraremos os seguintes descritores:

- Empregar distintas fontes para a busca de información.
- Comprender as mensaxes elaboradas en códigos diversos.

- Manexar ferramentas dixitais para a construción de coñecemento.
- Aplicar criterios éticos no uso das tecnoloxías.

Conciencia e expresións culturais

A través da ciencia, podemos coñecer o mundo no que vivimos, o ámbito que nos rodea e os seus cambios, polo que esta competencia pode darnos unha visión diferente desde a perspectiva das diferentes manifestacións culturais e a forma de expresión artística.

Os descritores que adestraremos nesta competencia son:

- Mostrar respecto cara ás obras máis importantes do patrimonio cultural a nivel mundial.
- Valorar a interculturalidade como unha fonte de riqueza persoal e cultural.
- Elaborar traballos e presentacións con sentido estético.

Competencias sociais e cívicas

A área de Ciencias da Natureza pídennos desenvolvemento de actitudes e valores vinculados ao respecto cara a un mesmo e aos demais, cara á natureza, cara ao traballo propio das ciencias e o seu carácter social, polo que os indicadores desta competencia poden facilitar o adestramento de cada un dos descritores que enunciámos a continuación:

- Desenvolver capacidade de diálogo cos demais en situacións de convivencia e traballo, e para a resolución de conflitos.
- Mostrar dispoñibilidade para a participación activa en ámbitos de participación establecidos.
- Recoñecer riqueza na diversidade de opinións e ideas.
- Aprender a comportarse desde o coñecemento dos distintos valores.
- Concibir unha escala de valores propia e actuar conforme a ela.

Sentido de iniciativa e espírito emprendedor

Na área de Ciencias da Natureza preténdese iniciar o alumnado na actividade científica polo que este aspecto se vincula ao desenvolvemento desta competencia. A necesidade de traballar a autonomía persoal, a xestión de grupos de traballo desde un liderado compartido fai que teñamos que fomentar habilidades de emprendimento que alcancen os obxectivos propostos.

Neste caso, os descritores a adestrar serían:

- Asumir as responsabilidades encomendadas e dar conta delas.
- Ser constante no traballo superando as dificultades.
- Contaxiar entusiasmo pola tarefa e confianza nas posibilidades de alcanzar obxectivos.
- Xerar novas e diverxentes posibilidades desde coñecementos previos do tema.
- Mostrar iniciativa persoal para iniciar ou promover accións novas.
- Actuar con responsabilidade social e sentido ético no traballo.

Aprender a aprender

A competencia de aprender a aprender supón dispoñer de habilidades para iniciarse na aprendizaxe e ser capaz de continuar aprendendo de xeito cada vez máis eficaz e autónoma de acordo a aquilo que consideramos. Nesta área vese a necesidade de traballar de forma explícita a confianza nun mesmo para poder traballar cos outros e o gusto por aprender.

Os descritores que utilizaremos para adestrar esta competencia serían:

- Identificar potencialidades persoais como aprendiz: estilos de aprendizaxe, intelixencias múltiples, funcións executivas...
- Xerar estratexias para aprender en distintos contextos de aprendizaxe.
- Aplicar estratexias para a mellora do pensamento creativo, crítico, emocional, interdependente...
- Desenvolver estratexias que favorezan a comprensión rigorosa dos contidos.
- Planificar recursos necesarios e pasos a realizar no proceso de aprendizaxe.

PIÁSTICA

Na área de Plástica incidiremos no adestramento de todas as competencias de xeito sistemático facendo fincapé nos descritores máis afíns á área.

Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía

O desenvolvemento desta competencia nesta área curricular permítenos entender, coñecer e investigar para internarse no coñecemento artístico permitindo o goce do plástico e estético desde un razoamento lóxico, utilizando elementos da devandita competencia.

Así mesmo, a tecnoloxía da información posibilitará ao alumnado desenvolver a súa capacidade artística.

Os descritores que traballaremos fundamentalmente serán:

- Interactuar co medio natural de xeito respectuoso.
- Tomar conciencia dos cambios producidos polo home no medio natural e as repercusións para a vida futura.
- Desenvolver e promover hábitos de vida saudable en canto á alimentación e o exercicio físico.
- Recoñecer a importancia da ciencia na nosa vida cotiá.
- Aplicar métodos científicos rigorosos para mellorar a comprensión da realidade circundante.
- Identificar e manipular con precisión elementos matemáticos (números, datos, elementos xeométricos...) en situacións cotiás.
- Aplicar os coñecementos matemáticos para a resolución de situacións problemáticas en contextos reais e en calquera materia.
- Aplicar as estratexias de resolución de problemas a calquera situación problemática.

Comunicación lingüística

Esta competencia posibilitaranos dispoñer daquelas habilidades e actitudes que permiten acceder a distintas manifestacións, así como destrezas comunicativas para poder elaborar ideas e sentimentos propios e alleos sobre producións artísticas, sobre a realidade que nos envolve desde unha perspectiva estética. Trátase, polo tanto, de dotar os alumnos de ferramentas que faciliten a expresión e a comunicación para percibir, comprender e enriquecerse coas diferentes realidades e producións do mundo da arte e da cultura utilizando o instrumento da linguaxe como medio de comunicación e expresión nas súas múltiples facetas.

Procuraremos adestrar polo menos un descriptor en cada unha das unidades didácticas.

Os descritores que utilizaremos serán:

- Comprender o sentido dos textos escritos.
- Captar o sentido das expresións orais: ordes, explicacións, indicacións, relatos...
- Gozar coa lectura.
- Expresar oralmente de xeito ordenado e claro calquera tipo de información.
- Respetar as normas de comunicación en calquera contexto: quenda de palabra, escoita atenta ao interlocutor...
- Manexar elementos de comunicación non verbal, ou en diferentes rexistros en diversas situacións comunicativas.
- Manter conversacións noutras linguas sobre temas cotiáns en distintos contextos.
- Utilizar os coñecementos sobre a lingua para buscar información e ler textos en calquera situación.

Competencia dixital

Esta competencia vainos levar a que o alumnado aprenda a utilizar de forma responsable as posibilidades que o mundo dixital nos ofrece tamén para o desenvolvemento das capacidades artísticas no alumnado. Será fundamental dotar de ferramentas para que o alumnado cree as súas producións propias e iso, implica un coñecemento básico das distintas manifestacións culturais e artísticas nos diferentes planos que nos levan desde producións convencionais a producións dixitais.

Na área de Plástica adestraremos os seguintes descritores:

- Empregar distintas fontes para a busca de información.
- Utilizar as distintas canles de comunicación audiovisual para transmitir informacións diversas.
- Manexar ferramentas dixitais para a construción de coñecemento.
- Comprender as mensaxes elaboradas en códigos diversos.
- Actualizar o uso das novas tecnoloxías para mellorar o traballo e facilitar a vida diaria.
- Aplicar criterios éticos no uso das tecnoloxías.

Conciencia e expresións culturais

Esta competencia leva o alumnado a que coñeza, comprenda, aprecie e valore de forma crítica aquelas manifestacións e expresións culturais que vaia encontrando no seu contorno próximo e non tan próximo. Esixe valorar a liberdade de expresión, o dereito á diversidade cultural e a importancia do diálogo intercultural con outros.

Os descritores que adestraremos nesta competencia son:

- Mostrar respecto cara ás obras máis importantes do patrimonio cultural a nivel mundial.
- Valorar a interculturalidade como unha fonte de riqueza persoal e cultural.
- Expresar sentimentos e emocións desde códigos artísticos.
- Apreciar a beleza das expresións artísticas e no cotián.
- Elaborar traballos e presentacións con sentido estético.

Competencias sociais e cívicas

A área de Plástica ofrécenos a posibilidade de xuntar expresión artística e diversidade cultural, permítenos fomentar e canalizar realidades diversas da nosa sociedade que poden confluír no respecto e o aprecio da creatividade implícita de ideas, experiencias, e sentimentos a través de diferentes medios artísticos. Os indicadores desta competencia poden facilitar o adestramento de cada un dos descritores que enunciámos a continuación:

- Coñecer e aplicar dereitos e deberes da convivencia cidadá no contexto da escola.
- Desenvolver capacidade de diálogo cos demais en situacións de convivencia e traballo e para a resolución de conflitos.
- Mostrar dispoñibilidade para a participación activa en contornos de participación establecidos.
- Recoñecer riqueza na diversidade de opinións e ideas.
- Aprender a comportarse desde o coñecemento dos distintos valores.
- Concibir unha escala de valores propia e actuar conforme a ela.
- Evidenciar preocupación polos máis desfavorecidos e respecto aos distintos ritmos e potencialidades.
- Involucrarse ou promover accións cun fin social.

Sentido de iniciativa e espírito emprendedor

A área de Plástica implica unha iniciativa e unha actitude de emprendemento xa que comporta en si mesma producir desde ideas, sentimentos, realidades propias ou alleas... planificar, axustar e avaliar os procesos necesarios para alcanzar uns resultados en calquera dos ámbitos.

Neste caso, os descritores a adestrar serían:

- Asumir as responsabilidades encomendadas e dar conta delas.
- Ser constante no traballo superando as dificultades.

- Xestionar o traballo do grupo coordinando tarefas e tempos.
- Contaxiar entusiasmo pola tarefa e confianza nas posibilidades de alcanzar obxectivos.
- Priorizar a consecución de obxectivos de grupo a intereses persoais.
- Xerar novas e diverxentes posibilidades desde coñecementos previos do tema.
- Encontrar posibilidades no contorno que outros non ven.
- Mostrar iniciativa persoal para iniciar ou promover accións novas.

Aprender a aprender

A área de Plástica lévanos a que a competencia de aprender a aprender favoreza cada unha das bases desta materia. A metodoloxía empregada nesta área está relacionada cunha parte de traballo colaborador e unha parte de traballo individual se falamos de producións propias do alumnado. Esta competencia lévanos a transmitirlle ao alumnado a necesidade de perseveranza na aprendizaxe como elemento enriquecedor na vida persoal e social xa que será unha forma de adestrar o esforzo e as metas a curto, medio e longo prazo.

Os descritores que utilizaremos para adestrar esta competencia serían:

- Identificar potencialidades persoais como aprendiz: estilos de aprendizaxe, intelixencias múltiples, funcións executivas...
- Desenvolver as distintas intelixencias múltiples.
- Xerar estratexias para aprender en distintos contextos de aprendizaxe.
- Aplicar estratexias para a mellora do pensamento creativo, crítico, emocional, interdependente...
- Planificar recursos necesarios e pasos a realizar no proceso de aprendizaxe.
- Seguir os pasos establecidos e tomar decisións sobre os pasos seguintes en función dos resultados intermedios.
- Avaliar a consecución de obxectivos de aprendizaxe.
- Tomar conciencia dos procesos de aprendizaxe.

VALORES ÉTICOS E SOCIAIS

Competencia en Comunicación lingüística

Descritores:

- Comprender o sentido de textos escritos.
- Captar o sentido das expresións orais:ordes,explicacións, indicacións, relatos,...

Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía

Descritor:

- Aplicar a estratexia de resolución de problemas a calquera situación problemática.

Competencia dixital

Descritor:

-Comprender as mensaxes elaboradas en códigos diversos.

Aprender a aprender

Descritores:

-Planificar os recursos e pasos necesarios no proceso de aprendizaxe.

-Tomar conciencia dos procesos de aprendizaxe.

Competencias sociais e cívicas

Descritores:

-Evidenciar preocupación polos máis desfavorecidos e respecto aos distintos ritmos e potencialidades.

-Desenvolver a capacidade de diálogo cos demais en situacións de convivencia e traballo e para a resolución de conflitos.

Sentido da iniciativa e espírito emprendedor

Descritores:

-Ser constante no traballo superando as dificultades

3.- OBXECTIVOS DAS MATERIAS

LENGUA CASTELLANA

1. Escuchar mensajes orales con atención y actitud respetuosa.
2. Comprender las ideas esenciales de los mensajes.
3. Expresar oralmente sus deseos, experiencias, sentimientos y opiniones de forma clara y ordenada, comenzando a utilizar un vocabulario adecuado.
4. Participar en situaciones de comunicación oral respetando las normas básicas que regulan la interacción (turnos de palabra, respeto por las opiniones ajenas...).
5. Articular correctamente los sonidos del castellano según las normas básicas de esta lengua.
6. Desarrollar la habilidad lectora: descodificación correcta, lectura mental, entonación y ritmos adecuados...
7. Reconocer la información relevante de textos informativos sencillos.
8. Reconocer los elementos estructurales básicos de textos narrativos escritos (personajes, acciones, lugar, secuencia...).
9. Interpretar lenguaje no verbal.
10. Redactar textos de estructura e intención diversa (narraciones, descripciones, recetas, señales...) siguiendo un modelo dado.
11. Interesarse por la escritura como instrumento de expresión personal, comunicación, aprendizaje y planificación de la propia actividad.

12. Escribir textos sencillos y breves, empleando oraciones cortas y utilizando palabras del vocabulario propio de la edad.
13. Emplear la lengua para comunicarse con los demás.
14. Beneficiarse de la lectura para el aprendizaje en el resto de las áreas.
15. Utilizar los medios de comunicación impresa y audiovisual para escuchar, leer y obtener informaciones de interés.
16. Hacer uso de las tecnologías de la información y de la comunicación para obtener, recoger y elaborar informaciones sencillas referidas a temas interesantes de la vida cotidiana.
17. Mostrar interés y curiosidad por textos literarios, tanto en sus aspectos comprensivos como expresivos, y valorar su utilidad para otros aprendizajes y como enriquecimiento personal.
18. Leer textos literarios sencillos comprendiendo su contenido y significado.
19. Respetar los diversos usos de la lengua.
20. Rechazar los usos discriminatorios en el empleo de la lengua oral y escrita.
21. Utilizar la lengua para destacar los valores de las diferentes culturas.
22. Manifestar actitudes de aprecio y respeto hacia las diferentes lenguas, valorando la lengua castellana como lengua común de todos los españoles y las posibilidades de comunicación que ello supone.
23. Iniciarse en la adquisición del hábito y el gusto por la lectura.
24. Utilizar la biblioteca de aula, de centro y municipal.

LINGUA GALEGA

1. escoitar mensaxes orais con atención e con actitude respectuosa.
2. Comprender as ideas esenciais das mensaxes.
3. Expresar oralmente os seus desexos, experiencias, sentimentos e opinións de forma clara e ordenada, comezando a utilizar un vocabulario axeitado.
4. Participar en situacións de comunicación oral respectando as normas básicas que regulan a interacción (quendas de palabra, formulas de tratamento sinxelas e adecuadas, respecto polas opinións alleas...).
5. Articular correctamente os sons do galego segundo as normas básicas desta lingua.
6. Desenvolver a habilidade lectora: descodificación correcta, lectura mental, entoación e ritmos axeitados...
7. Recoñecer a información relevante de textos informativos sinxelos.
8. Recoñecer os elementos estruturais básicos de textos narrativos escritos (personaxes, accións, lugar, secuencia...).

9. Interpretar a linguaxe non verbal.
10. Redactar textos de estrutura e intención diversa (narracións, descricións, anuncios, diarios persoais...) seguindo estratexias ou pautas dadas que lles permitan identificar o tipo de texto.
11. Interesarse pola escritura como instrumento de expresión persoal, comunicación, aprendizaxe e planificación da propia actividade.
12. Escribir textos sinxelos e breves empregando oracións curtas e utilizando palabras do vocabulario propio da idade.
13. Empregar a lingua galega para comunicarse cos demais.
14. Utilizar a terminoloxía lingüística e gramatical de forma básica para a produción de textos e coñecer as normas ortográficas máis sinxelas.
15. Comparar aspectos básicos das linguas que coñece, especialmente galego e castelán para mellorar na aprendizaxe e evitar as interferencias que se poden dar entre as dúas linguas.
16. Beneficiarse da lectura para a aprendizaxe no resto das áreas.
17. Utilizar os medios de comunicación impresa e audiovisual para escoitar, ler e obter informacións de interese.
18. Facer uso das tecnoloxías da información e a comunicación para obter, recoller e elaborar informacións sinxelas referidas a temas interesantes da vida cotiá.
19. Mostrar interese e curiosidade por textos literarios, tanto nos seus aspectos comprensivos como expresivos, e valorar a utilidade para outras aprendizaxes e o enriquecemento persoal.
20. Ler textos literarios sinxelos comprendendo o contido e significado.
21. Respetar os diversos usos, orais e escritos, da lingua galega.
22. Rexeitar os usos discriminatorios no emprego da lingua oral e escrita.
23. Utilizar a lingua para destacar os valores da cultura galega e doutras culturas.
24. Manifestar actitudes de aprecio e respecto cara ás diferentes linguas valorando a lingua galega como lingua propia de Galicia e as posibilidades de comunicación que ela nos proporciona.
25. Iniciarse no hábito e o gusto pola lectura e amosar autonomía lectora e certa capacidade para seleccionar textos do seu interese.
26. Utilizar a biblioteca de aula, de centro e municipal e interesarse por iniciar unha biblioteca persoal.

MATEMÁTICAS

1. Comprender el enunciado de los problemas identificando la situación problemática y los datos necesarios para la resolución.
2. Usar diversas estrategias de resolución de problemas aplicando las operaciones conocidas y comprobando las soluciones.

3. Reflexionar sobre los problemas propuestos planteando variaciones, dudas y aplicaciones.
4. Aplicar conocimientos y habilidades matemáticas en otros contextos y en la vida cotidiana.
5. Manejar habilidades de comunicación en distintos contextos en el ámbito de la asignatura.
6. Reconocer bloqueos en la asignatura y desarrollar estrategias personales para vencerlos.
7. Discernir sobre el uso de herramientas tecnológicas de cálculo para la mejora del aprendizaje en el área.
8. Desarrollar estrategias y habilidades de trabajo individual y en equipo.
9. Identificar y escribir los números naturales de 0 a 99.
10. Comprender el concepto de número natural y su aplicación en un contexto real.
11. Conocer y aplicar algoritmos para la realización de operaciones con números de 0 a 99 en sumas y restas.
12. Entender el concepto de medida y aplicarlo en la selección y uso de instrumentos y magnitudes en un contexto real.
13. Describir, mediante conceptos sencillos, aspectos, sobre longitud, peso, capacidad.
14. Utilizar monedas y billetes para el pago de cantidades pequeñas en contextos reales.
15. Distinguir y utilizar medidas de tiempo de uso cotidiano con corrección.
16. Introducir en su lenguaje habitual, conceptos sobre relaciones espaciales básicas: izquierda-derecha, delante-detrás, arriba-abajo...
17. Reconocer figuras geométricas básicas en contextos reales.
18. Iniciar procesos de interpretación de datos.

CIENCIAS SOCIAIS

1. Iniciarse no uso da busca de información, rexistro e presentación sobre asuntos sinxelos do contorno próximo previamente delimitados.
2. Fomentar a creatividade e o espírito emprendedor para levar a cabo iniciativas innovadoras.
3. Coñecer os elementos principais do medio natural desde o máis próximo ao máis afastado.
4. Identificar o tempo atmosférico a través de sensacións corporais (frío, calor...).
5. Coñecer e identificar os fenómenos cotiáns como o día e a noite.
6. Favorecer actitudes positivas fronte aos problemas ambientais próximos ao seu contexto.
7. Identificar os beneficios da auga como elemento indispensable para o ser humano e para todos os seres vivos.
8. Coñecer e identificar os elementos naturais e os elementos que construíron os seres humanos próximos ao seu contorno próximo.
9. Coñecer como se organiza o seu ámbito máis próximo (barrio, municipio...).

10. Ser consciente da súa pertenza certos grupos sociais (familia, colexio e outros grupos de iguais) con características e trazos propios.
11. Identificar feitos relevantes da vida familiar ou do ámbito máis próximo.
12. Identificar as características doutros grupos sociais e mostrar respecto por eles.
13. Ordenar cronoloxicamente algúns feitos relevantes da súa vida persoal e utilizar para iso as unidades de tempo básicas: día, mes e datas significativas.
14. Coñecer e identificar as unidades de tempo básicas.
15. Utilizar o calendario e situar os meses, os días ou as datas significativas.
16. Utilizar as nocións temporais que expresan duración, sucesión e observar as manifestacións máis palpables destes cambios.
17. Participar en actividades grupais, respectando as normas establecidas, a quenda de palabra, poñendo atención nas intervencións, achegando ideas e tendo consideración polas decisións e os acordos tomados.
18. Identificar diferentes elementos viais que debe recoñecer un peón en situacións cotiás.

CIENCIAS DA NATUREZA

1. Adquirir e utilizar oralmente e por escrito o vocabulario da área que permita o desenvolvemento da lectura comprensiva.
2. Adquirir e utilizar correctamente de forma oral e escrita, o vocabulario específico da área que permita o desenvolvemento da lectura comprensiva a través de textos sinxelos.
3. Coñecer e valorar a importante achega da ciencia e da investigación para mellorar a calidade de vida e benestar dos seres humanos.
4. Comportarse de acordo cos hábitos de saúde e coidado persoal que se derivan do coñecemento do corpo humano, respectando as diferenzas.
5. Comportarse de acordo cos hábitos de saúde e coidado corporal que se derivan do coñecemento dos aspectos básicos do seu corpo.
6. Mostrar unha actitude de aceptación e respecto cara ás diferenzas individuais (idade e sexo).
7. Coñecer globalmente o seu corpo, afianzar a lateralidade, a percepción multisensorial e desenvolver a súa autonomía.
8. Participar en actividades grupais respectando as normas e regras de convivencia (quendas de palabra, atención nas intervencións, achega de ideas e consideración das decisións e acordos tomados) e realizando as tarefas asignadas dunha forma responsable.
9. Analizar algunhas manifestacións da intervención humana no medio, valorándoa criticamente e adoptando un comportamento na vida cotiá de defensa e recuperación do equilibrio ecolóxico.

10. Participar na conservación e mellora do medio: manter limpo o seu ámbito espacial, coidar os obxectos materiais (persoais e comúns) e respectar os animais e as plantas.
11. Identificar os principais elementos do medio natural analizando a súa organización, as súas características e interaccións, e progresando no dominio de ámbitos espaciais cada vez máis complexos.
12. Identificar os elementos principais do medio natural, partindo do próximo ao afastado.
13. Iniciarse na observación guiada dos elementos principais do medio natural.
14. Iniciarse na recollida de datos do medio natural.
15. Valorar positivamente a realización de tarefas e gozar coa súa execución coidadosa.
16. Manifestar a súa capacidade de observación e de uso de todos os sentidos para identificar formas e tamaños nos obxectos e para diferenciar os seres vivos dos inertes, recoñecendo as súas funcións básicas e superando os preconceitos polos que identifica o ser vivo co que se move.
17. Planificar e realizar proxectos, dispositivos e aparatos sinxelos coa finalidade de coñecer as características e funcións dalgúns máquinas, utilizando o coñecemento das propiedades elementais dalgúns materiais, substancias e obxectos.
18. Utilizar as tecnoloxías da información e a comunicación para obter información e como instrumento para aprender e compartir coñecementos, valorando a súa contribución á mellora das condicións de vida.
19. Identificar algúns obxectos e recursos tecnolóxicos significativos no medio.
20. Recoñecer a finalidade do uso de aparatos e máquinas próximos á súa experiencia e valorar os aspectos positivos destes recursos tecnolóxicos

PLÁSTICA

1. Manipular programas informáticos para elaborar debuxos simples
2. Traballar a imaxe fotográfica buscando a realidade representada nela.
3. Coñecer os diferentes tipos de liñas e representalas.
4. Coñecer e representar as figuras xeométricas (círculo, cadrado, rectángulo e triángulo).
5. Xerar series de composicións modulares sinxelas.
6. Encontrar no seu contorno próximo representacións de simetrías.
7. Identificar o punto como elemento esencial da forma en diferentes producións.
8. Situar no espazo do soporte facilitado as creacións propias.
9. Coñecer diferentes tons e xerar variacións de luminosidade nestes.
10. Identificar representacións planas e de volume das formas.
11. Gozar realizando creacións artísticas propias.

12. Aceptar as críticas aos produtos propios e aprender a valorar os dos outros.
13. Mostrar confianza nas propias capacidades creativas.
14. Gozar das propias obras feitas de forma individual ou en grupo.

VALORES

1. Recoñecer as propias calidades, coas súas limitacións, pero tamén coas súas virtudes.
2. Desenvolver estratexias para a resolución de problemas na vida cotiá e académica.
3. Coñecer a igualdade de dereitos que resulta fundamental na nosa sociedade e adoptar unha actitude de defensa dela.
4. Aprender a importancia dunha boa alimentación e algunhas das súas pautas fundamentais.
5. Coñecer e manexar recursos para unha comunicación eficaz e positiva.
6. Desenvolver estratexias para mellorar a relación coas persoas que nos rodean, tanto no ámbito escolar coma coa familia e cos amigos.
7. Recoñecer que as diferenzas persoais poden ser enriquecedoras e utilízalas na aprendizaxe e na convivencia cotiá.
8. Aprender algunhas normas de conduta social e moral que poden resultar útiles no presente e no futuro.
9. Aprender, recordar e recoñecer as normas de conduta máis importantes.
10. Fomentar a preocupación por conservar os materiais o mellor posible, así como pola reciclaxe.
11. Coñecer e asumir as responsabilidades que lles corresponden aos nenos tanto no colexio coma no fogar ou na rúa.
12. Aprender os aspectos beneficiosos que ten o feito de que cada cal cumpra coas súas obrigas.

4.- CONTIDOS. TEMPORALIZACIÓN

LENGUA CASTELLANA

Bloque 1. Comunicación oral: hablar y escuchar

Situaciones de comunicación, espontáneas o dirigidas, con distinta intención comunicativa utilizando un discurso ordenado y coherente.

Comprensión y expresión de mensajes verbales y no verbales.

Estrategias y normas para el intercambio comunicativo: participación; atención, escucha; respeto por el turno de palabra; papel de moderador; entonación adecuada; respeto por los sentimientos, experiencias, ideas, opiniones y conocimientos de los demás.

Expresión y producción de textos orales: narraciones de situaciones o experiencias personales, textos populares (cuentos, refranes, poemas, canciones, adivinanzas...). Descripciones de personas, animales y objetos. Breves exposiciones.

Comprensión de textos orales Sentido global del texto. Ideas principales. Ampliación del vocabulario. Bancos de palabras.

Valoración de los contenidos transmitidos por el texto. Deducción de las palabras por el contexto. Reconocimiento de ideas no explícitas. Resumen oral.

Audición, reproducción y memorización de cuentos, poemas, trabalenguas, refranes, adivinanzas, retahílas, canciones, que estimulen el interés del niño.

Estrategias para utilizar el lenguaje oral como instrumento de comunicación y aprendizaje: escuchar, preguntar y participar.

Bloque 2. Comunicación escrita: leer y escribir.

Recursos gráficos en la comunicación escrita. Método de lectoescritura.

Lectura comprensiva de textos leídos en voz alta y en silencio.

Audición de diferentes tipos de textos. Modelaje lector.

Estrategias para la comprensión lectora de textos: título. Ilustraciones. Palabras clave. Capítulos.

Relectura. Anticipación de hipótesis y comprobación. Síntesis. Estructura del texto. Tipos de textos.

Contexto. Sentido global del texto. Ideas principales y secundarias. Resumen.

Gusto por la lectura. Hábito lector. Lectura de diferentes textos como fuente de información, de deleite y de diversión

Identificación y valoración crítica de los mensajes y valores transmitidos por el texto.

Uso de la biblioteca para la lectura y su utilización como recurso de animación lectora.

Selección de libros según el gusto personal.

Recursos gráficos en la comunicación escrita. Método de lectoescritura.

Producción de textos breves para comunicar conocimientos, experiencias y necesidades.

Creación de textos utilizando el lenguaje verbal y no verbal con intención informativa: carteles publicitarios. Anuncios. Tebeos.

Estrategias para la producción de textos a partir de modelos.

Aplicación de las normas ortográficas elementales y signos de puntuación.

Caligrafía. Orden y presentación.

Plan de escritura. Dictados

Bloque 3. Conocimiento de la lengua.

Vocales y consonantes. El abecedario e iniciación al orden alfabético.

La sílaba.

La palabra. Reconocimiento de las distintas clases de palabras en los textos (nombre, verbo, adjetivo). Características y uso de cada clase de palabra. Género y número. Concordancia.

Vocabulario. Campos semánticos. Familias de palabras. Composición y derivación.

Bloque 4. Educación literaria.

Conocimiento de los cuentos tradicionales: cuentos maravillosos, cuentos de fórmulas, de animales...

Lectura guiada de textos narrativos de tradición oral y de literatura infantil.

Audición de poemas, relatos y obras teatrales muy breves.

Comprensión, memorización y recitado de poemas con el ritmo, entonación y dicción adecuados.

Dramatización de textos literarios.

Valoración de los textos literarios como vehículo de comunicación y como fuente de conocimiento de otros mundos, tiempos y culturas, y como disfrute personal.

TEMPORALIZACIÓN

Primer trimestre: Unidades didácticas 1, 2 ,3 y 4.

Segundo trimestre: Unidades didácticas 5, 6 ,7 y 8.

Tercer trimestre: Unidades didácticas 9, 10 ,11 y 12.

LINGUA GALEGA

Bloque 1: Comunicación oral: falar e escoitar.

Comprensión de textos orais moi sinxelos procedentes da radio ou da televisión, para obter información xeral e relevante sobre feitos e acontecementos próximos á experiencia infantil.

Comprensión global e específica de informacións audiovisuais moi sinxelas procedentes de diferentes soportes.

Comprensión e produción de textos orais moi sinxelos para aprender e para informarse, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso cotián (breves exposicións ante a clase, conversas sobre contidos de aprendizaxe e explicación sobre a organización do traballo).

Actitude de escoita adecuada nas diferentes situacións comunicativas cotiás (conversas e exposicións orais) e respecto polas opcións lingüísticas e opinións de quen fala sen interrupcións inadecuadas.

Participación e cooperación nas situacións comunicativas da aula (peticións, anuncios, ordes, explicacións sinxelas, avisos, instrucións, conversas ou pequenas narracións), con respecto das normas que rexen a interacción oral (quendas de palabra, mantemento do tema, mostra de interese, mirar a quen fala e actitude receptiva de escoita).

Uso de fórmulas sinxelas de tratamento adecuadas para saudar, despedirse, presentarse, felicitar, agradecer, escusarse e solicitar axuda.

Actitude de cooperación e respecto en situacións de aprendizaxe compartida.

Interese por expresarse oralmente coa pronuncia e coa entoación adecuadas.

Recoñecemento de usos de linguaxe discriminatoria coas diferenzas.

Identificación da lingua galega con diversos contextos de uso oral da lingua: en diferentes ámbitos profesionais (sanidade, educación, medios de comunicación...) e en conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.

Bloque 2: Comunicación escrita: ler.

Comprensión de informacións concretas en textos de uso cotián como invitacións, felicitacións, notas e avisos ou mensaxes curtas.

Comprensión de información xeral sobre feitos e acontecementos próximos á experiencia do alumnado en textos breves e sinxelos procedentes dos medios de comunicación social, especialmente a noticia.

Localización de información en textos para aprender vinculados á experiencia, tanto en textos producidos con finalidade didáctica como nos de uso cotián (folletos, descricións, instrucións e explicacións).

Interpretación da información das ilustracións.

Lectura guiada de textos sinxelos adecuados aos intereses infantís para chegar progresivamente á expresividade e autonomía lectoras.

Introdución ao uso xeral das bibliotecas da aula e do centro, como instrumento cotián de busca de información e fonte de recursos textuais diversos.

Interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e como medio de comunicación de experiencias e de regulación da convivencia.

Adquisición progresiva da autonomía lectora, da capacidade de elección de temas e de textos e de expresión das preferencias persoais.

Bloque 3: Comunicación escrita: escribir.

Produción e reescritura de textos moi sinxelos relativos a situacións cotiás infantís como invitacións, felicitacións, notas ou avisos.

Composición de textos moi sinxelos propios dos medios de comunicación social e/ou dos seus elementos (novas sinxelas e breves, titulares, pés de foto...) sobre acontecementos próximos á experiencia do alumnado en soportes habituais no ámbito escolar.

Composición de textos moi sinxelos relacionados coa escola para organizar e comunicar información (listaxes, descricións, explicacións elementais).

Respecto polas convencións xerais da escrita: uso das maiúsculas e do punto.

Utilización de xeito guiado de estratexias para a produción de textos, respondendo as preguntas de para quen, e que escribir, recoñecendo o tipo de texto (nota, aviso, conto).

Creación de textos moi sinxelos con intención informativa utilizando a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómic.

Iniciación á utilización de programas informáticos de procesamento de textos.

Utilización de elementos gráficos sinxelos, como a ilustración, para facilitar a comprensión.

Interese polo coidado e a presentación dos textos escritos e respecto pola norma ortográfica.

Interese polos textos escritos como medio de aprendizaxe e como medio de comunicación de experiencias, de regulación da convivencia e de expresión.

Bloque 4: Coñecemento da lingua.

Inicio na identificación implícita e uso dalgúns termos lingüísticos elementais: denominación dos textos traballados; palabra e sílaba, nome propio.

Observación das variacións morfolóxicas (de singular e plural, feminino e masculino) en textos.

Iniciación ao coñecemento das normas ortográficas máis sinxelas.

Recoñecemento da relación entre son e grafía no sistema lingüístico galego.

Identificación da palabra como instrumento para a segmentación da escritura.

Identificación de similitudes e diferenzas entre as linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia comunicativa integrada.

Bloque 5: Educación literaria.

Recreación e reescritura moi sinxela, usando modelos, de diversos textos literarios (narrativos ou poéticos): breves contos, poemas, refráns, adiviñas, trabalinguas, cantigas e xogos de sorte.

Valoración e aprecio do texto literario galego como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.

Lectura guiada de textos adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á expresividade e á autonomía lectoras.

Recreación e composición de breves relatos para comunicar sentimentos e experiencias persoais.

Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada), especialmente aquela en lingua galega, como vehículo de comunicación, e como recurso de gozo persoal.

Interese por coñecer os modelos narrativos e poéticos que se utilizan noutras culturas.

Comparación de imaxes, símbolos e mitos facilmente interpretables que noutras culturas serven para entender o mundo e axudan a coñecer outras maneiras de relacións sociais.

TEMPORALIZACIÓN

Primeiro trimestre: Unidades didácticas 1, 2 ,3 ,4.

Segundo trimestre: Unidades didácticas 5, 6, 7, 8.

Terceiro trimestre: Unidades didácticas 9, 10, 11, 12.

MATEMÁTICAS

Bloque 1. Procesos, métodos y actitudes en Matemáticas.

Planificación del proceso de resolución de problemas:

Análisis y comprensión del enunciado.

Estrategias y procedimientos puestos en práctica: hacer un dibujo, una tabla, un esquema de la situación, ensayo y error razonado, operaciones matemáticas adecuadas.

Resultados obtenidos. Planteamiento de pequeñas investigaciones en contextos numéricos, geométricos y funcionales.

Acercamiento al método de trabajo científico mediante el estudio de algunas de sus características y su práctica en situaciones sencillas.

Confianza en las propias capacidades para desarrollar actitudes adecuadas y afrontar las dificultades propias del trabajo científico.

Utilización de medios tecnológicos en el proceso de aprendizaje para obtener información, realizar cálculos numéricos, resolver problemas y presentar resultados.

Iniciación en el uso de la calculadora.

Integración de las tecnologías de la información y de la comunicación en el proceso de aprendizaje.

Bloque 2. Números

Números naturales:

Orden numérico. Utilización de los diez primeros números ordinales. Comparación de números.

Nombre y grafía de los números hasta el noventa y nueve.

Estimación de resultados.

Comprobación de resultados mediante estrategias aritméticas.

Ordenación de números de la primera centena.

Operaciones:

Operaciones con números naturales: adición, sustracción, iniciación a la multiplicación y al reparto.

La multiplicación como suma de sumandos iguales, y viceversa.

Propiedad conmutativa de la suma utilizando números naturales.

Resolución de problemas de la vida cotidiana.

Cálculo:

Utilización de los algoritmos estándar de suma y resta. Automatización de los algoritmos.

Descomposición de forma aditiva.

Construcción de series ascendentes y descendentes.

Iniciación en la construcción de las tablas de multiplicar.

Bloque 3. Medidas.

Comparación y ordenación de medidas de una misma magnitud.

Realización de medidas sencillas.

Desarrollo de estrategias para medir figuras de manera exacta y aproximada.

Elección de la unidad más adecuada para la expresión de una medida.

Explicación oral y escrita del proceso seguido y de la estrategia utilizada en cualquiera de los procedimientos utilizados.

Resolución de problemas de medida sencillos.

Medida de tiempo:

Unidades de medida del tiempo (hora, día, semana, mes y año) y sus relaciones.

Primeras lecturas en relojes analógicos y digitales.

Cálculos sencillos con las medidas temporales estudiadas.

Sistemas monetarios:

El euro.

Múltiplos y submúltiplos, monedas y billetes.

Bloque 4. Geometría.

Conceptos izquierda-derecha, delante-detrás, arriba-abajo y cerca-lejos.

Clasificación de líneas rectas, curvas.

Identificación de formas rectangulares, triangulares y circulares.

Bloque 5. Estadística y probabilidad.

Representación de datos mediante un diagrama de barras.

Lectura e interpretación de datos e informaciones

TEMPORALIZACIÓN

Primer trimestre: Unidades didácticas 1, 2, 3,4.

Segundo trimestre: Unidades didácticas 5,6,7,8.

Tercer trimestre: Unidades didácticas 9, 10, 11, 12.

CIENCIAS SOCIAIS

Bloque 1. Contidos comúns.

Iniciación ao coñecemento científico e á súa aplicación nas Ciencias Sociais.

Recollida de información do tema a tratar, utilizando diferentes fontes (directas e indirectas).

Iniciación á utilización das Tecnoloxías da Información e a Comunicación para buscar e seleccionar información.

Desenvolvemento de estratexias para organizar, memorizar e recuperar a información obtida mediante diferentes métodos e fontes.

Utilización e lectura de diferentes linguaxes textuais e gráficas, de xeito guiado e con modelos sinxelos.

Técnicas de traballo intelectual.

Estratexias para desenvolver a responsabilidade, a capacidade de esforzo e a constancia no estudo.

Fomento de técnicas de animación á lectura de textos sinxelos de divulgación das Ciencias Sociais (de carácter social, xeográfico e histórico).

Utilización de estratexias para potenciar a cohesión do grupo e o traballo cooperativo.

Uso correcto de diversos materiais cos que se traballa.

Planificación e xestión de proxectos sinxelos e de xeito guiado, co fin de alcanzar obxectivos.

Iniciativa emprendedora.

Estratexias para a resolución de conflitos, utilización das normas de convivencia e valoración da convivencia pacífica e tolerante.

Bloque 2. O mundo que nos rodea.

O medio natural: observación dos seus trazos principais.

O aire: elemento imprescindible para os seres vivos. Características. O vento.

O tempo atmosférico. Fenómenos atmosféricos observables: estado do ceo, chuvia, neve, etc.

O Sol, a Lúa, as estrelas. O día e a noite.

A auga: elemento indispensable para os seres vivos. Características. Estados da auga. Usos cotiáns da auga. Consumo responsable.

Elementos naturais e humanos da paisaxe.

A contaminación e o coidado da natureza.

Bloque 3. Vivir en sociedade.

A familia. Modelos familiares. Relacións de parentesco.

O colexio: Organización escolar, a clase, os compañeiros, o material escolar, os espazos físicos.

Os amigos. Grupos da localidade deportivos, recreativos, culturais...

Os Deberes e os dereitos das persoas.

A casa: estanzas.

A rúa: características e mobiliario urbano.

Convivencia na rúa.

As aldeas, as vilas e as cidades.

Os medios de transporte.

A Educación Viaria.

Bloque 4. As pegadas do tempo.

Uso e medida do tempo.

Nocións básicas: antes, despois, pasado, presente, futuro, duración.

Unidades de medida: día, semana, mes e ano.

As estacións do ano.

Acontecementos do pasado e do presente.

Medios para reconstruír o pasado.

TEMPORALIZACIÓN

Primeiro trimestre: Unidades didácticas 1, 2, 3.

Segundo trimestre: Unidades didácticas 4, 5.

Terceiro trimestre: Unidades didácticas 6, 7.

CIENCIAS DA NATUREZA

Bloque 1. Iniciación á actividade científica.

Iniciación á actividade científica.

Aproximación experimental a algunhas cuestións.

Utilización de diferentes fontes de información (directas, e indirectas).

Utilización das Tecnoloxías da Información e a Comunicación para buscar información de xeito guiado.

Hábitos de prevención de enfermidades e accidentes, na aula e no centro

Utilización de diversos materiais, tendo en conta as normas de seguridade.

Traballo individual e en grupo.

Planificación de proxectos e presentación de informes.

Bloque 2. O ser humano e a saúde.

O corpo humano. Partes do corpo.

Identificación dos seres humanos como seres vivos.

Os alimentos: a súa función no organismo.

Hábitos de alimentación. A dieta equilibrada.

Saúde e enfermidade. As prácticas saudables.

Hábitos de prevención de enfermidades e accidentes, na aula e no centro.

A hixiene persoal, o descanso, o ocio, e o coidado do corpo.

As emocións e os sentimentos.

Bloque 3. Os seres vivos.

Os seres vivos. As plantas e os animais. Identificación de diferenzas.

Observación directa e indirecta de animais. Clasificación segundo elementos observables, identificación e denominación.

Características e formas de vida de distintos tipos de animais.

Partes constituíntes e principais funcións dos animais.

As relacións dos seres humanos cos animais, coidados que necesitan para vivir.

Identificar e observar as características que diferencian os tipos de plantas.

Observar algunhas plantas silvestres e outras cultivadas.

Coñecer as partes da planta.

Bloque 4. Materia e enerxía.

Tipos de materiais. Clasificación segundo criterios elementais.

Iniciación á actividade científica.

Redución, reutilización e reciclaxe.

Aforro enerxético e protección do medio.

Uso responsable da auga.

Bloque 5. A tecnoloxía. Obxectos e máquinas.

Máquinas e aparatos. Observación de máquinas e aparatos e do seu funcionamento.

Identificación e descrición de profesións en función dos materiais, ferramentas e máquinas que utilizan.

Uso de materiais, substancias e ferramentas na aula e no centro. Seguridade persoal.

Descubrimentos e inventos tecnolóxicos que facilitan a vida diaria das persoas.

Uso das Tecnoloxías da Información e a Comunicación.

TEMPORALIZACIÓN

Primeiro trimestre: Unidades didácticas 1, 2, 3.

Segundo trimestre: Unidades didácticas 4, 5.

Terceiro trimestre: Unidades didácticas 6, 7.

PLÁSTICA

Bloque 1. Educación audiovisual.

Imaxe fixa: fotografía e debuxo.

Imaxe dixital: creación de imaxes sinxelas.

Bloque 2. Debuxo xeométrico.

Tipos de liña: pechada/aberta, recta/curva, horizontal/vertical

Figuras xeométricas: círculo, cadrado, triángulo e rectángulo.

Regularidades e simetrías.

Bloque 3. Expresión artística.

O punto como elemento de configuración da forma.

Composición: utilización do espazo.

Identificación da cor.

Técnicas e materiais: as pinturas de xeito.

Do plano ao volume.

TEMPORALIZACIÓN

Primeiro trimestre: Bloque un.

Segundo trimestre: Bloque dous.

Terceiro trimestre: Bloque tres.

VALORES

PRIMEIRO TRIMESTRE

Título

Coñézome a min mesmo.

Descrición do trimestre

Neste trimestre tratouse de atender aqueles aspectos que teñen que ver co coñecemento e a valoración das calidades propias e persoais, procurando introducir ideas relacionadas cos valores, que é o propio da materia.

Incidiuse especialmente na apreciación positiva das propias calidades.

Por medio das diferentes actividades propostas nas unidades deste trimestre, preténdese que os alumnos e as alumnas adquiren os coñecementos seguintes:

- Todos temos calidades positivas e, polo tanto, merecemos que sexan apreciadas por nós mesmos e polos demais.
- Imos gañando en autonomía, sendo capaces de facer cada vez máis cousas sos.
- É moi importante que cada cal trate de facer ben as tarefas que lle corresponden.
- As diferenzas persoais son unha fonte de riqueza, pero non lle afectan a dignidade persoal.
- É importante tratar de manter unha alimentación sa.

Temporalización:

Unidade 1. Mira o que fago -Setembro

Unidade 2. Eu son un tesouro- Setembro, outubro.

Unidade 3. Eu soño-Outubro

Unidade 4. Pois claro que o farei!- Outubro, Novembro.

Unidade 5. Somos iguais - Novembro.

Unidade 6. Cantas cores! - Novembro, Decembro.

Unidade 7. Humm... Canto alimenta! - Decembro

SEGUNDO TRIMESTRE

Título

Relaciónome con outras persoas.

Descrición do trimestre

Este trimestre céntrase en aspectos relativos ás relacións interpersoais, partindo desde a comunicación positiva ata outras cuestións máis de carácter moral, como son a toma de decisións xunto a outras persoas, os amigos ou a familia. O trimestre péchase cunha unidade que promove a tolerancia e o respecto.

Procurouse que as mensaxes morais sexan claras e fomenten relacións amigables.

Por medio das diferentes actividades propostas nas unidades deste trimestre, preténdese que os alumnos e as alumnas adquiran os coñecementos seguintes:

- Debemos aprender a escoitar aos demais atendendo ben ao que queren dicir tanto coas súas palabras coma cos seus xestos e a falar cando nos corresponde e correctamente.
- Dámonos conta de que non vivimos sos e debemos respectar as persoas que nos rodean: os compañeiros, os amigos e a familia.
- Na relación cos demais, descubrimos a nosa liberdade e como lles afectan as nosas accións.

Tratamos de actuar dun xeito adecuado.

- Esas persoas que nos rodean son diferentes a nós, pero merecen todo o noso respecto.

Temporalización:

Unidade 8. Non sei como explicarme - Xaneiro

Unidade 9. Onte pasáronme moitas cousas - Xaneiro

Unidade 10. Decidimos entre todos - Xaneiro, Febreiro

Unidade 11. Os demais e eu - Febreiro

Unidade 12. Está ben ou mal?- Febreiro, Marzo

Unidade 13. Vivimos en familia- Marzo

Unidade 14. Eu camiño, ti corres - Marzo

TERCEIRO TRIMESTRE

Título

Gústame o meu mundo.

Descrición do trimestre

A ruta de círculos concéntricos de dentro cara a fóra que se propón neste libro acaba abordando aspectos dun carácter máis social, responsabilidades que os nenos teñen que ir adquirindo non tanto ante persoas concretas como ante situacións ou institucións.

Incluíronse aspectos que lle afectan ao colexio (unidades 15 e 17), á casa (18), á poboación (19 a 21) e a todos os ámbitos sociais en xeral (16).

Por medio das diferentes actividades propostas nas unidades deste trimestre, preténdese que os alumnos e as alumnas adquiran os coñecementos seguintes:

- Debemos respectar tanto o material como ás persoas que nos rodean.
- É importante ser amable, cumprir coas normas dos diferentes ámbitos nos que nos movemos e colaborar coas persoas que nos axudan.
- Temos que coñecer as normas do colexio, do fogar, da localidade na que vivimos e tamén as normas de tráfico, especialmente a dirixidas aos peóns nun primeiro momento. E, moi importante tamén, debemos respectalas, porque nos benefician.
- Todos temos a obriga de axudar na nosa casa.
- Temos de reciclar polo beneficio ambiental que proporciona.
- Os peóns tamén estamos obrigados a cumprir as normas de tráfico que nos incumben.

Temporalización:

Unidade 15. Os libros e o material - Abril

Unidade 16. Os bos modais - Abril

Unidade 17. No colexio- Abril

Unidade 18. Debemos axudar na casa - Maio

Unidade 19. As normas protéxennos -maio

Unidade 20. Onde eu vivo - Maio, xuño

Unidade 21. A miña vida como peón - Xuño

5.- CRITERIOS DE AVALIACIÓN E ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

LENGUA CASTELLANA

CRITERIOS DE EVALUACIÓN

Bloque 1. Comunicación oral: hablar y escuchar.

1. Participar en situaciones de comunicación, dirigidas (p. e., asamblea) o espontáneas, respetando las normas de la comunicación: turno de palabra, orden en el discurso, escuchar y apreciar las intervenciones de los demás.

2. Integrar y reconocer la información verbal y no verbal de las interacciones orales, complementadas con imágenes y sonidos.

3. Expresarse de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situaciones, adquiriendo una estructura coherente e incorporando nuevo vocabulario.

4. Comprender mensajes orales y analizarlos con sentido crítico.

5. Ampliar el vocabulario para mejorar la expresión y la comunicación.

6. Comprender el sentido global de los textos orales de la vida cotidiana.

7. Memorizar y reproducir textos breves y sencillos cercanos a sus gustos e intereses, utilizando con corrección y creatividad las distintas estrategias de comunicación oral que han estudiado.

8. Producir textos orales breves y sencillos de los géneros más habituales y directamente relacionados las actividades del aula, imitando modelos.

9. Utilizar de forma efectiva el lenguaje oral para comunicarse y aprender siendo capaz de escuchar activamente, preguntar y repreguntar, participar en diálogos dirigidos y expresar oralmente con claridad el propio juicio personal, de acuerdo a su edad.

10. Valorar los medios de comunicación social como instrumento de aprendizaje y de acceso a informaciones y experiencias de otras personas.

Bloque 2. Comunicación escrita: leer y escribir.

1. Leer en voz alta diferentes textos, con fluidez y entonación adecuada.

2. Comprender distintos tipos de textos adaptados a la edad y utilizando la lectura como medio para ampliar el vocabulario y fijar la ortografía correcta.

3. Leer en silencio diferentes textos, valorando el progreso en la velocidad y en la comprensión lectora.

4. Resumir un texto leído, destacando las ideas principales.

5. Utilizar estrategias para la comprensión de textos de diversa índole.

6. Leer con frecuencia por propia iniciativa y manifestar preferencias y opiniones sobre las lecturas.

7. Concentrarse en entender e interpretar el significado de los textos leídos.

8. Utilizar las TIC para la realización de actividades y juegos de modo dirigido.

9. Llevar a cabo el plan lector que dé respuesta a una planificación sistemática de mejora de la eficacia lectora y fomente el gusto por la lectura

10. Producir textos con diferentes intenciones comunicativas con coherencia, respetando su estructura y aplicando las reglas ortográficas elementales, cuidando la caligrafía, el orden y la presentación.

11. Aplicar un proceso de escritura en la producción de textos escritos de acuerdo con modelos sencillos.

12. Elaborar trabajos gráficos colectivos sobre diferentes temas (anuncios, carteles, tebeos...).

13. Buscar una mejora progresiva en el uso de la lengua, explorando cauces que desarrollen la sensibilidad, la creatividad y la estética.

14. Favorecer, a través del lenguaje, la formación de un pensamiento crítico que impida discriminaciones y prejuicios.

15. Llevar a cabo el plan de escritura que dé respuesta a una planificación sistemática de mejora de la eficacia escritora y fomente la creatividad.

16. Utilizar las TIC para elaborar sus producciones y trabajar la escritura.

Bloque 3. Conocimiento de la lengua.

1. Seguir un método sistemático de lectoescritura motivador.

2. Identificar sustantivos, adjetivos y verbos en un texto, distinguiendo algunas de sus características.

3. Sistematizar la adquisición de vocabulario a través de los textos.

4. Utilizar programas educativos digitales para realizar tareas y avanzar en el aprendizaje.

Bloque 4. Educación literaria.

1. Apreciar el valor de los cuentos como fuente de disfrute y de enriquecimiento personal.

2. Integrar la lectura expresiva y la comprensión e interpretación de textos literarios.

3. Conocer y valorar los recursos literarios de la tradición oral: poemas, canciones, cuentos, refranes, adivinanzas.

4. Producir, a partir de modelos dados, textos literarios en prosa o en verso, con sentido estético y creatividad: cuentos, poemas, adivinanzas, canciones y fragmentos teatrales.

5. Participar con interés en dramatizaciones de textos literarios adaptados a la edad.

ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE

Bloque 1. Comunicación oral: hablar y escuchar.

1.1. Emplea la lengua oral con distintas finalidades, y como forma de comunicación y de expresión personal (sentimientos, emociones...) en distintos ámbitos y situaciones.

1.2. Escucha atentamente las intervenciones de los compañeros y sigue las estrategias y normas para el intercambio comunicativo, mostrando respeto y consideración por las ideas, los sentimientos y las emociones de los demás.

1.3. Aplica las normas sociocomunicativas: escucha activa, espera de turno, participación respetuosa, adecuación a la intervención del interlocutor, y ciertas normas y fórmulas de cortesía.

2.1. Emplea recursos no lingüísticos para comunicarse en las interacciones orales.

3.1. Se expresa con una pronunciación y una dicción correctas: articulación, ritmo, entonación y volumen.

3.2. Expresa sus propias ideas comprensiblemente, sustituyendo elementos básicos del modelo dado.

3.3. Participa activamente en la conversación, contestando preguntas y haciendo comentarios relacionados con el tema de la conversación.

3.4. Participa activamente y de forma constructiva en las tareas de aula.

4.1. Muestra una actitud de escucha activa.

4.2. Comprende la información general en textos orales de uso habitual.

4.3. Actúa en respuesta a las órdenes o a las instrucciones dadas para llevar a cabo actividades diversas.

5.1. Utiliza un vocabulario adecuado a su edad en sus expresiones para las diferentes funciones del lenguaje.

5.2. Usa las palabras nuevas en las interacciones orales.

6.1. Identifica el tema del texto.

6.2. Es capaz de obtener las principales ideas de un texto.

6.3. Resume un texto y responde de forma correcta a preguntas concernientes a la comprensión literal e interpretativa del texto.

6.4. Utiliza la información recogida para llevar a cabo diversas actividades individuales o colectivas.

7.1. Reproduce de memoria breves textos literarios o no literarios cercanos a sus gustos e intereses.

8.1. Reproduce comprensiblemente textos orales sencillos y breves, imitando modelos.

8.2. Recuerda algunas ideas básicas de un texto escuchado y las expresa oralmente en respuesta a preguntas directas.

9.1. Utiliza de forma efectiva el lenguaje oral para comunicarse y aprender, escuchando activamente.

10.1. Cuenta, a modo de noticia, hechos cotidianos cercanos a su realidad, imitando modelos.

Bloque 2. Comunicación escrita: leer y escribir

1.1. Lee en voz alta diferentes tipos de textos apropiados a su edad con velocidad, fluidez y entonación adecuada.

1.2. Lee con precisión todo tipo de palabras.

2.1. Entiende el mensaje, de manera global, e identifica las ideas principales de los textos leídos a partir de la lectura de un texto en voz alta.

2.2. Muestra comprensión, con cierto grado de detalle, de diferentes tipos de textos adecuados a su edad.

- 3.1. Realiza lecturas en silencio resumiendo brevemente los textos leídos.
- 4.1. Capta el propósito de los textos. Identifica las partes de su estructura organizativa.
- 4.2. Identifica los elementos característicos de los diferentes tipos de textos, de acuerdo con modelos.
- 4.3. Reconoce algunos mecanismos de cohesión en los textos adecuados a su edad.
- 5.1. Interpreta el valor del título y de las ilustraciones. Establece relaciones entre las ilustraciones y los contenidos del texto, plantea hipótesis, realiza predicciones e identifica en la lectura el tipo de texto y la intención.
- 5.2. Marca las palabras clave de un texto que ayudan a la comprensión global.
- 5.3. Deduce el significado de palabras y expresiones con ayuda del contexto.
- 5.4. Activa conocimientos previos, ayudándose de ellos para comprender un texto.
- 6.1. Tiene programado un tiempo diario para la lectura: método de lectoescritura y animación a la lectura.
- 6.2. Lee voluntariamente textos propuestos o elegidos por el alumno o por la alumna y manifiesta su opinión sobre ellos.
- 7.1. Se esfuerza por comprender e interpretar las diferentes lecturas.
- 8.1. Utiliza programas educativos y aplicaciones informáticas sencillas.
- 9.1. Conoce las normas de uso de la biblioteca y su función.
- 9.2. Utiliza la biblioteca como lugar de lectura y como recurso en el préstamo de libros.
- 10.1. Escribe palabras, frases, textos breves propios del ámbito de la vida cotidiana, imitando textos modelo.
- 10.2. Escribe textos breves en los que comunica conocimientos, experiencias y necesidades.
- 11.1. Planifica los escritos de acuerdo con las normas establecidas en los modelos.
- 11.2. Aplica correctamente las normas ortográficas básicas.
- 11.3. Reproduce frases o textos dictados con corrección.
- 12.1. Elabora en equipo trabajos gráficos (carteles, murales, anuncios) combinando escritura e imagen y valorando la participación de los componentes del equipo.
- 13.1. Pone interés y se esfuerza por escribir correctamente de forma personal.
- 14.1. Valora su propia producción escrita, así como la producción escrita de sus compañeros.
- 14.2. Toma conciencia de discriminaciones y prejuicios sociales, y aporta soluciones a través de composiciones gráficas.
- 15.1. Mejora su producción escrita a través de un plan de escritura.
- 15.2. Presenta los escritos con limpieza, claridad, precisión y orden.

16.1. Usa las tecnologías de la información y de la comunicación para realizar ejercicios de escritura guiados.

Bloque 4. Conocimiento de la lengua.

- 1.1. Interioriza progresivamente el proceso de lectoescritura.
- 1.2. Dedicar un tiempo diario al método de lectoescritura establecido.
- 2.1. Reconoce los tipos de palabras por su función: presentar el nombre, expresar características del nombre, expresar acciones o estados.
- 2.2. Identifica los diferentes tipos de palabras en una frase o en un texto breve.
- 2.3. Utiliza correctamente las normas de la concordancia de género y de número.
- 3.1. Incorpora en su expresión oral y escrita nuevo vocabulario relativo a ámbitos cercanos.
- 3.2. Se inicia en la formación de nuevas palabras siguiendo modelos.
- 4.1. Utiliza distintos programas educativos digitales como apoyo y refuerzo del aprendizaje.

Bloque 5. . Educación literaria.

- 1.1. Escucha y lee cuentos tradicionales.
- 1.2. Reconoce y valora las características fundamentales de los cuentos.
- 1.3. Reelabora cuentos tradicionales introduciendo variaciones individualmente y en grupo.
- 2.1. Realiza lecturas guiadas de textos narrativos de tradición oral y de obras o fragmentos de la literatura infantil adecuada a su edad.
- 3.1. Memoriza y reproduce textos orales breves y sencillos, cuentos, poemas, canciones, refranes adivinanzas, trabalenguas.
- 4.1. Crea textos literarios (cuentos, poemas, canciones y pequeñas obras teatrales) a partir de pautas o modelos dados.
- 5.1. Realiza dramatizaciones individualmente y en grupo de textos literarios apropiados o adecuados a su edad y de textos de producción propia.

LINGUA GALEGA

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

Bloque 1. Comunicación oral: falar e escoitar.

1. Comprender a información xeral e relevante de textos orais moi sinxelos procedentes da radio ou da televisión, próximos á experiencia infantil.
2. Comprender informacións audiovisuais sinxelas de carácter específico procedentes de diferentes soportes.
3. Comprender e producir textos orais sinxelos, propios do uso cotián ou do ámbito académico.
4. Manter unha adecuada actitude de escoita, ante situacións comunicativas cotiás, respectando as intervencións dos demais.

5. Participar nas diversas situacións de interacción oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral.

6. Usar fórmulas sinxelas de tratamento adecuadas nos intercambios comunicativos máis habituais.

7. Amosar respecto e cooperación nas situacións de aprendizaxe en pequeno grupo.

8. Interesarse por amosar unha pronuncia e entoación adecuadas.

9. Recoñecer usos de linguaxe discriminatoria coas diferenzas.

10. Identificar a lingua galega con diversos contextos de uso oral.

Bloque 2. Comunicación escrita: ler.

1. Comprender a información explícita en textos sinxelos de uso cotián ou procedentes dos medios de comunicación.

2. Interpretar e comprender, de maneira xeral, a información procedente de ilustracións.

3. Ler, de forma guiada, textos sinxelos adecuados aos seus intereses para chegar progresivamente á expresividade e autonomía lectoras.

4. Usar as bibliotecas de aula e de centro, respectando as normas básicas de funcionamento.

5. Ter interese por ter unha biblioteca propia.

6. Amosar interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.

7. Amosar certa autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias.

Bloque 3. Comunicación escrita: escribir.

1. Producir e reescribir textos sinxelos relativos a situacións cotiás infantís, aqueles propios dos medios de comunicación ou os relacionados coa escola, respectando as convencións elementais da escrita.

2. Utilizar de xeito guiado estratexias para a produción de textos, respondendo as preguntas de para quen, e que escribir, recoñecendo o tipo de texto (nota, aviso, conto).

3. Elaborar textos moi sinxelos que combinen a linguaxe verbal e a non verbal.

4. Usar, de xeito guiado, programas informáticos de procesamento de texto

5. Utilizar recursos gráficos, como a ilustración, que faciliten a comprensión dos textos.

6. Interesarse pola presentación dos traballos escritos e valorar a lingua escrita como medio de comunicación e de expresión creativa.

Bloque 4: Coñecemento da lingua.

1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical moi básica, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.

2. Coñecer, de forma xeral, as normas ortográficas máis sinxelas.

3. Recoñecer a relación entre son e grafía así como as palabras como instrumento para a segmentación da escritura.

4. Comparar aspectos moi básicos das linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia integrada.

Bloque 5: Educación literaria.

1. Recrear e reescribir de xeito moi sinxelo diversos textos literarios, usando modelos.

2. Ler, de forma guiada, textos adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á expresividade e á autonomía lectoras.

3. Recrear e compoñer breves relatos a partir de modelos sinxelos.

4. Valorar a literatura en calquera lingua, especialmente aquela en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal

5. Amosar interese, respecto e tolerancia ante as diferenzas persoais, sociais e culturais.

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

Bloque 1. Comunicación oral: falar e escoitar.

1.1. Comprende a información xeral e relevante de textos orais moi sinxelos procedentes da radio ou da televisión, próximos á experiencia infantil.

2.1. Comprende informacións relevantes e específicas moi evidentes de documentos audiovisuais sinxelos que presenten imaxes e/ou sons moi redundantes co contido.

3.1. Participa nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e contestando se é preciso.

3.2. Sigue unha exposición breve da clase ou explicacións sobre a organización do traballo.

3.3. Elabora e produce textos orais moi breves e sinxelos ante a clase.

3.4. Participa no traballo en pequeno grupo.

4.1. Atende as intervencións dos demais, en conversas e exposicións, sen interromper.

4.2. Respecta as opinións da persoa que fala, en situacións comunicativas cotiás.

5.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.

5.2. Respecta as opcións lingüísticas dos participantes nos intercambios orais.

5.3. Utiliza a lingua galega en calquera situación de comunicación dentro da aula e valora o seu uso fóra dela.

5.4. Mira a quen fala nun intercambio comunicativo oral.

5.5. Mantén o tema nun intercambio comunicativo oral, mostra interese e unha actitude receptiva de escoita

5.6. Participa na conversa formulando e contestando preguntas..

6.1. Usa fórmulas sinxelas de tratamento adecuadas para saudar, despedirse, presentarse, felicitar, agradecer, escusarse e solicitar axuda.

7.1. Amosa respecto polas ideas dos demais e contribúe ao traballo en pequeno grupo.

8.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo e propia da lingua galega.

9.1. Identifica o uso da linguaxe discriminatoria e sexista evidente.

9.2. Usa unha linguaxe respectuosa coas diferenzas, en especial as referentes ao xénero, ás razas e ás etnias.

10.1. Identifica a lingua galega oral con diversos contextos profesionais: sanidade, educación, medios de comunicación...

10.2. Recoñece a posibilidade de uso da lingua galega en conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.

Bloque 2: Comunicación escrita: ler.

1.1. Comprende a información relevante de textos sinxelos, sobre feitos e acontecementos próximos á experiencia do alumnado, procedentes dos medios de comunicación social.

1.2. Comprende informacións concretas en textos sinxelos, propios de situacións cotiás, como invitacións, felicitacións, notas e avisos ou mensaxes curtas.

1.3. Localiza información en textos breves e sinxelos vinculados á experiencia, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso cotián (folletos, descrições, instrucións e explicacións).

2.1. Interpreta e comprende, de maneira xeral, a información de ilustracións.

3.1. Descodifica de forma axeitada na lectura de textos moi sinxelos.

3.2. Le textos sinxelos en voz alta, acadando progresivamente a velocidade axeitada.

4.1. Utiliza as bibliotecas de aula e de centro, respectando as normas básicas e máis sinxelas do seu funcionamento.

4.2. Valora a utilidade das bibliotecas de aula e de centro e manipula os libros con coidado, devolvéndooos ao seu sitio logo de lelos.

5.1. Amosa interese pola conservación e organización dos seus libros en lingua galega.

7.1. Selecciona textos do seu interese con certa autonomía, en función dos seus gustos e preferencias e explica dun xeito moi sinxelo, as súas preferencias lectoras.

7.2. Expresa, de maneira sinxela, opinións e valoracións sobre as lecturas feitas.

Bloque 3. Comunicación escrita: escribir.

1.1. Produce e reescribe textos moi sinxelos relativos a situacións cotiás infantís como invitacións, felicitacións, notas ou avisos.

- 1.2. Elabora pequenos textos con certa coherencia e de xeito creativo.
- 1.3. Usa o punto nos seus escritos.
- 1.4. Interésase por aplicar as regras ortográficas, con especial atención ao uso das maiúsculas.
- 1.5. Compón pequenos textos propios dos medios de comunicación social e/ou dos seus elementos (novas sinxelas e breves, titulares, pés de foto...) sobre acontecementos próximos á súa experiencia.
- 1.6. Compón textos relacionados coa escola: listaxes, descrições e explicacións elementais.
- 2.1. Utiliza de xeito guiado estratexias para a produción de textos, respondendo as preguntas de para quen, e que escribir, recoñecendo o tipo de texto (nota, aviso, conto).
- 3.1. Elabora textos moi sinxelos que combinan a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómic.
- 4.1. Usa de xeito guiado, programas informáticos de procesamento.
- 5.1. Ilustra creativamente os seus escritos con imaxes redundantes co seu contido.
- 6.1. Interésase pola presentación dos textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: disposición no papel, limpeza e calidade caligráfica.
- 6.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación e de expresión creativa.

Bloque 4. Coñecemento da lingua.

- 1.1. Sinala a denominación dos textos traballados e recoñece nestes, de forma xeral, palabras e sílabas
- 1.2. Diferencia as sílabas que conforman cada palabra.
- 1.3. Identifica os nomes propios a partir de palabras dadas, frases ou textos.
- 1.4. Sinala o xénero e número de palabras dadas.
- 2.1. Coñece, de forma xeral, as normas ortográficas máis sinxelas e aprecia o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.
- 3.1. Recoñece a relación entre son e grafía.
- 3.2. Separa as palabras que conforman un enunciado.
- 4.1. Compara aspectos moi elementais e evidentes (gráficos, fonéticos, sintácticos, léxicos) das linguas que coñece.

Bloque 5. Educación literaria.

- 1.1. Recrea e reescribe de xeito moi sinxelo diversos textos literarios: breves contos, poemas, refráns, adiviñas, trabalinguas, cantigas e xogos de sorte; usando modelos.
- 1.2. Valora textos breves e sinxelos da literatura galega como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.
- 2.1. Le, de forma guiada, textos en silencio, adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á autonomía lectora.

2.2. Le, de forma guiada e en voz alta, textos adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á expresividade lectora.

3.1. Recrea e compón breves relatos, a partir de modelos sinxelos, para comunicar sentimentos e experiencias persoais

4.1. Valora a literatura en calquera lingua, especialmente aquela en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.

5.1. Aмосa curiosidade por coñecer outros costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural.

MATEMÁTICAS

CRITERIOS DE EVALUACIÓN

Bloque 1. Procesos, métodos y actitudes en Matemáticas.

1. Expresar verbalmente de forma razonada el proceso seguido en la resolución de un problema.
2. Utilizar procesos de razonamiento y estrategias de resolución de problemas, realizando los cálculos necesarios y comprobando las soluciones obtenidas.
3. Describir y analizar situaciones de cambio, para encontrar patrones, regularidades y leyes matemáticas, en contextos numéricos, geométricos y funcionales, valorando su utilidad para hacer predicciones.
4. Profundizar en problemas resueltos, planteando pequeñas variaciones en los datos, otras preguntas, etc.
5. Elaborar y presentar pequeños informes sobre el desarrollo, resultados y conclusiones obtenidas en el proceso de investigación.
6. Identificar y resolver problemas de la vida cotidiana, relativos a los contenidos trabajados, estableciendo conexiones entre la realidad y las Matemáticas, y valorando la utilidad de los conocimientos matemáticos adecuados para la resolución de problemas.
7. Conocer algunas características del método de trabajo científico en contextos de situaciones problemáticas a resolver.
8. Planificar y controlar las fases de método de trabajo científico en situaciones adecuadas al nivel.
9. Desarrollar y cultivar las actitudes personales inherentes al quehacer matemático.
10. Superar bloqueos e inseguridades ante la resolución de situaciones desconocidas.
11. Reflexionar sobre las decisiones tomadas, aprendiendo para situaciones similares futuras.
12. Utilizar los medios tecnológicos de modo habitual en el proceso de aprendizaje, buscando, analizando y seleccionando información relevante en Internet o en otras fuentes, elaborando documentos propios, y haciendo exposiciones y argumentaciones.

13. Seleccionar y utilizar las herramientas tecnológicas y estrategias para el cálculo y para resolver problemas.

Bloque 2. Números.

1. Leer, escribir y ordenar los números naturales hasta el 99, utilizándolos en la interpretación y en la resolución de problemas en contextos reales.

2. Realizar cálculos numéricos básicos con las operaciones de suma y resta, utilizando diferentes estrategias y procedimientos.

3. Conocer, elaborar y utilizar estrategias básicas de cálculo mental y aplicarlas a la resolución de problemas.

4. Identificar y resolver problemas de la vida cotidiana, estableciendo conexiones entre la realidad y las Matemáticas, y valorando la utilidad de los conocimientos matemáticos adecuados para su resolución.

Bloque 3. Medidas.

1. Elegir la unidad más adecuada y utilizar el instrumento apropiado según la magnitud para medir objetos, espacios y tiempos con unidades de medidas no convencionales y convencionales.

2. Interpretar textos numéricos sencillos relacionados con la medida para resolver problemas de medidas de longitud, peso, capacidad y tiempo en contextos reales.

3. Conocer el valor y las equivalencias entre las diferentes monedas y billetes del sistema monetario de la Unión Europea.

Bloque 4. Geometría.

1. Interpretar mensajes sencillos que contengan informaciones sobre relaciones espaciales, utilizando los conceptos izquierda-derecha, delante-detrás, arriba-abajo y cerca-lejos.

2. Reconocer, en el espacio en el que se desenvuelve, objetos y espacios, diferentes tipos de líneas y formas rectangulares, triangulares y circulares.

Bloque 5. Estadística y probabilidad.

1. Hacer interpretaciones sobre fenómenos muy cercanos de los datos presentados en gráficas de barras y cuadros de doble entrada.

ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE

Bloque 1. Iniciación a la actividad científica.

1.1. Se inicia en la comunicación verbal de forma razonada del proceso seguido en la resolución de un problema de matemáticas o en contextos de realidad.

2.1. Se inicia en el análisis y en la comprensión del enunciado de los problemas (datos, relaciones entre los datos, contexto del problema).

2.2. Se inicia en la utilización de estrategias heurísticas y procesos de razonamiento en la resolución de problemas.

2.3. Se inicia en la reflexión sobre el proceso de resolución de problemas: revisa las operaciones utilizadas, las unidades de los resultados, comprueba e interpreta las soluciones en el contexto de la situación, busca otras formas de resolución, etc.

2.4. Se inicia en la realización de estimaciones y en la elaboración de conjeturas sobre los resultados de los problemas a resolver, contrastando su validez y valorando su utilidad y eficacia.

2.5. Se inicia en la identificación de interpretación de datos y mensajes de textos numéricos sencillos de la vida cotidiana (folletos publicitarios, rebajas...).

3.1. Se inicia en la identificación de patrones, regularidades y leyes matemáticas en situaciones de cambio, en contextos numéricos, geométricos y funcionales.

3.2. Se inicia en la realización de predicciones sobre los resultados esperados, utilizando los patrones y leyes encontrados, analizando su idoneidad y los errores que se producen.

4.1. Se inicia en la profundización en problemas una vez resueltos, analizando la coherencia de la solución y buscando otras formas de resolverlos.

4.2. Se inicia en el planteamiento de nuevos problemas a partir de uno resuelto: variando los datos, proponiendo nuevas preguntas, conectándolo con la realidad, buscando otros contextos, etc.

5.1. Se inicia en la elaboración de informes sobre el proceso de investigación realizado, exponiendo sus fases, valorando los resultados y las conclusiones obtenidas, apoyándose en imágenes y breves textos escritos realizados según modelos.

6.1. Se inicia en la práctica del método científico, siendo ordenado, organizado y sistemático.

6.2. Se inicia en la planificación del proceso de trabajo con preguntas adecuadas: ¿qué quiero averiguar?, ¿qué tengo?, ¿qué busco?, ¿cómo lo puedo hacer?, ¿no me he equivocado al hacerlo?, ¿la solución es adecuada?

7.1. Se inicia en la realización de estimaciones sobre los resultados esperados y contrastando su validez, valorando los pros y los contras de su uso.

8.1. Se inicia en la elaboración de conjeturas y búsqueda de argumentos que la validen o las refuten, en situaciones a resolver, en contextos numéricos, geométricos o funcionales.

9.1. Identifica, desarrolla y muestra actitudes adecuadas para el trabajo en matemáticas: esfuerzo, perseverancia, flexibilidad y aceptación de la crítica razonada.

9.2. Se plantea la resolución de retos y problemas con la precisión, esmero e interés adecuados a su nivel educativo y a la dificultad de la situación.

9.3. Distingue entre problemas y ejercicios, y aplica las estrategias adecuadas para cada caso.

9.4. Se inicia en el planteamiento de preguntas y en la búsqueda de respuestas adecuadas, tanto en el estudio de los conceptos como en la resolución de problemas.

9.5. Se inicia en el desarrollo y aplica estrategias de razonamiento (clasificación, reconocimiento de las relaciones, uso de contraejemplos) para crear e investigar conjeturas, y construir y defender argumentos.

10.1. Se inicia en la toma de decisiones en los procesos de resolución de problemas, valorando consecuencias y su conveniencia por su sencillez y utilidad.

11.1. Se inicia en la reflexión sobre los problemas resueltos y sobre los procesos desarrollados, valorando las ideas clave, aprendiendo para situaciones futuras similares, etc.

12.1. Se inicia en la utilización de herramientas tecnológicas para la realización de cálculos numéricos, para aprender y para resolver problemas.

12.2. Se inicia en la utilización de calculadora para la realización de cálculos numéricos, para aprender y para resolver problemas.

13.1. De manera muy guiada, realiza un proyecto, elabora y presenta un informe creando documentos digitales propios (texto, presentación, imagen, vídeo, sonido...), buscando, analizando y seleccionando la información relevante, utilizando la herramienta tecnológica adecuada y compartiéndolo con sus compañeros.

Bloque 2. Números.

1.1. Identifica e interpreta situaciones de la vida diaria en las que se utilizan los números naturales: recuentos, enumeraciones.

1.2. Utiliza los números ordinales hasta el décimo, en contextos reales, para describir colecciones ordenadas.

1.3. Lee, escribe y ordena números naturales hasta el 99, aplicándolo a textos numéricos y a situaciones de la vida cotidiana.

1.4. Nombra o escribe el número anterior y el posterior de cualquier número menor que 100, reconociendo el sentido de la seriación.

1.5. Reconoce y justifica que el resultado de un recuento no varía, aun cambiando la disposición espacial de los objetos.

2.1. Realiza sumas y restas con números naturales, empleando los algoritmos aprendidos, en contextos de resolución de problemas.

2.2. Aplica la propiedad conmutativa de la suma de números naturales, comprobando que no es extrapolable a la sustracción.

2.3. Realiza sumas de sumandos iguales asociándolas con la multiplicación.

2.4. Comprende y utiliza expresiones lingüísticas adecuadas para describir situaciones de reparto.

2.5. Asocia la multiplicación a una suma de sumandos iguales.

3.1. Utiliza los algoritmos estándar de suma y resta, y los aplica a la resolución de problemas.

3.2. Cuenta de manera ascendente y descendente.

3.3. Cuenta de manera progresiva de diez en diez.

3.4. Se inicia en la construcción de tablas de multiplicar, asociando la multiplicación a una suma de sumandos iguales.

4.1. Resuelve problemas, que impliquen una sola orden, y operaciones de adición y sustracción, utilizando estrategias heurísticas, de razonamiento (clasificación, reconocimiento de las relaciones, uso de contraejemplos), creando conjeturas, construyendo, argumentando y tomando decisiones, valorando sus consecuencias y la conveniencia de su utilización.

4.2. Se inicia en la reflexión sobre el proceso de resolución de problemas, revisando las operaciones utilizadas, las unidades de los resultados, comprobando e interpretando las soluciones en el contexto, proponiendo otras formas de resolverlo.

4.3. Se inicia en el uso de la calculadora para resolver problemas y para comprobar resultados, teniendo en cuenta las normas de su funcionamiento.

Bloque 3. Medidas.

1.1. Utiliza los instrumentos y las unidades de medida más adecuados para medir objetos, espacios y tiempos, explicando oralmente el proceso seguido.

1.2. Expresa, aproximación o encuadre, la medida de la longitud de un objeto dado, utilizando unidades naturales (palmos, pies, pasos) o unidades no convencionales.

1.3. Determina la capacidad de recipientes mediante trasvases.

1.4. Determina longitud, peso y capacidad de objetos de la clase, utilizando los instrumentos o medios adecuados y explicando de forma oral el proceso seguido y la estrategia utilizada.

Medida de tiempo:

2.1. Emplea expresiones temporales para situar u ordenar rutinas y acciones a llevar a cabo a lo largo de un día.

2.2. Identifica los días de la semana, los meses del año y las estaciones, relacionándolos con eventos escolares y meteorológicos.

2.3. Reconoce la unidad de tiempo adecuada para expresar diferentes duraciones.

Sistemas monetarios:

3.1. Identifica las monedas y los billetes de curso legal (billetes de 5, 10, 20 y 50 euros).

3.2. Reconoce múltiplos y submúltiplos del euro, utilizando monedas y billetes.

Bloque 4. Geometría.

1.1. Describe la situación de un objeto, utilizando los conceptos izquierda-derecha, delante-detrás, arriba-abajo y cerca-lejos.

1.2. Localiza un objeto en el entorno a partir de una información verbal que incluya conceptos espaciales.

1.3. Realiza un recorrido a partir de una información oral que incluya los conceptos izquierda-derecha, delante-detrás, arriba-abajo y cerca-lejos.

2.1. Observa, identifica y clasifica líneas rectas, curvas, figuras planas y espaciales más comunes en su entorno.

2.2. Observa, manipula, identifica, diferencia, describe y reproduce formas rectangulares, triangulares y circulares, utilizando un vocabulario básico (líneas curvas y rectas, lados...).

Bloque 5. Estadística y probabilidad

1.1. Utiliza plantillas para recoger información sobre fenómenos muy cercanos, obteniendo datos utilizando técnicas de observación y conteo organizándolos en tablas.

1.2. Elabora y completa tablas de doble entrada.

1.3. Representa datos mediante un diagrama de barras.

1.4. Lee e interpreta datos e informaciones que aparecen en diagramas de barras, y en tablas y gráficas.

1.5. Resuelve problemas que impliquen una sola orden, planteados a partir de gráficas.

CIENCIAS SOCIAIS

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

B1.1. Realizar traballos de investigación que partan do establecemento de conxecturas, da observación, experimentación e da toma de conciencia dos sentimentos e sensacións como medios básicos para obter información, selecciónala, organizala, extraer conclusións e comunicalas sen esquecer a introdución ao manexo das TIC para este fin e valorando o esforzo realizado.

B1.2. Traballar en equipo e adoitar un comportamento de respecto e tolerancia ante as achegas alleas.

B1.3. Empregar os mapas mentais como unha técnica básica de estudo.

B1.4. Coñecer e iniciarse no emprego da terminoloxía propia da área.

B2.1. Identificar os elementos principais da contorna partindo do máis próximo a través da observación e uso das TIC.

B2.2. Recoñecer as características básicas do aire e a auga observadas e experimentadas a través dos sentidos.

B2.3. Recoñecer e valorar a importancia que a auga e o aire teñen para a vida e reflexionar sobre a importancia que o uso responsable ten na súa contorna máis próxima.

B2.4. Coñecer os fenómenos atmosféricos, a través das sensacións corporais, e describir os que xorden con máis frecuencia na súa contorna identificándoos nun mapa do tempo da prensa en papel ou dixital.

B2.5. Realizar medicións sinxelas de datos con aparellos cotiás e facer pequenos rexistros do tempo atmosférico a nivel local. Comprobación co tempo dos xornais.

B2.6. Identificar os elementos que aparecen no ceo e coñecer a importancia que o Sol ten para a vida.

B2.7. Coñecer a importancia que o movemento dos elementos do ceo teñen como indicador do paso do tempo: o día, a noite e as partes do día.

B2.8. Diferenciar entre os elementos naturais e os producidos pola man do home existentes na contorna próxima poñendo exemplos.

B2.9. Valorar a importancia que ten para a vida dos seres vivos o coidado dos elementos da paisaxe máis próxima.

B3.1. Recoñecer as relacións simples de parentesco familiar e os seus roles identificándose, situándose e valorando á pertenza a unha familia con características propias así como contribuindo ao reparto equitativo das tarefas domésticas entre os seus membros.

B3.2. Coñecer e respectar todos os elementos que conforman a escola e as súas funcións.

B3.3. Recoñecer á pertenza a certos grupos e participar neles respectando os principios básicos de convivencia.

B3.4. Identificar as partes da casa e o uso que se fai nelas e diferenciar entre os diferentes tipos de vivendas que forman a súa contorna.

B3.5. Coñecer as características básicas da contorna próxima e diferenciar os conceptos de cidade, vila, aldea.

B3.6. Coñecer os medios de transporte do seu ámbito, as características fundamentais e os clasifica segundo a súa función e uso.

B3.7. Observar e discriminar diferentes elementos viarios que deba recoñecer un peón ou peoa para unha circulación óptima pola rúa.

B3.8. Coñecer algunha das grandes manifestacións culturais que se celebran na escola valorando a súa diversidade e contribuindo á súa conservación.

B4.1. Ordenar temporalmente, a través dunha liña do tempo, a evolución e algúns feitos relevantes da súa vida persoal empregando métodos sinxelos de observación e as unidades de medida temporais básicas.

B4.2. Reconstruír a memoria do pasado próximo partindo de fontes familiares a través da realización dunha árbore xenealóxica sinxela dos membros da súa familia.

B4.3. Ser consciente do paso do tempo empregando, como unidades de medida, os días, as semanas, os meses, o ano, as estacións e o calendario como instrumento para medir e representar o paso tempo.

B4.2. Coñecer as características das fontes de enerxía e materias primas renovables e non renovables e relacionalas co desenvolvemento enerxético e sostible.

B4.3. Planificar e realizar sinxelas investigacións para estudar o comportamento dos corpos diante das forzas, a luz, a electricidade, o magnetismo, a calor ou o son.

B4.4. Realizar experiencias sinxelas e pequenas investigacións sobre diferentes fenómenos físicos e químicos da materia.

B5.1. Coñecer os principios básicos que rexen as máquinas e os aparellos.

B5.2. Planificar a construción de obxectos e aparellos cunha finalidade previa, empregando fontes enerxéticas, operadores e materiais apropiados, realizando o traballo individual e en equipo e proporcionando información sobre que estratexias se empregaron.

B5.3. Realizar experiencias sinxelas para coñecer as leis básicas que rexen a transmisión da corrente eléctrica.

B5.4. Coñecer os principais avances da ciencia e da tecnoloxía. Identificar os beneficios e riscos.

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

CSB1.1.1. Fai conxecturas, predicións e recolle información a través da observación e experimentación iniciándose no emprego das TIC e outras fontes directas e indirectas, selecciona a información relevante e a organiza, obtén conclusións sinxelas e as comunica.

CSB1.1.2. Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas coidando a súa presentación, ten iniciativa na toma de decisións e asume responsabilidades.

CSB1.2.1. Participa en actividades individuais e de grupo adoitando un comportamento responsable, construtivo e solidario, valorando o esforzo e o coidado do material.

CSB1.3.1. Elabora algúns mapas mentais sinxelos como técnica básica de estudo.

CSB1.4.1. Identifica a terminoloxía propia da área.

CSB2.1.1. Elabora e recolle información sobre aspectos da súa contorna natural, empregando imaxes, debuxos e outras fontes incluídas as TIC.

CSB2.1.2. Describe os elementos básicos da súa contorna máis próxima.

CSB2.2.1. Describe as características principais do aire e da auga.

CSB2.3.1. Explica, de forma sinxela, a importancia que o uso responsable destes elementos ten na súa contorna máis próxima.

CSB2.4.1. Nomea os fenómenos atmosféricos máis habituais no seu espazo próximo e interpreta a simboloxía básica nun mapa do tempo da prensa en papel ou dixital.

CSB2.5.1. Realiza observacións, sinxelas recollidas de datos, rexistros e comprobación sobre o tempo atmosférico local.

CSB2.6.1. Nomea os elementos presentes no ceo e explica a importancia que o Sol ten para a vida.

CSB2.7.1. Relaciona o movemento dos elementos do ceo co cambio do día á noite e o paso do tempo ao longo do día: mañá, tarde e noite.

CSB2.8.1. Diferencia entre elementos da paisaxe natural e a construída polo home e identifica algunha das accións humanas máis destacadas da contorna próxima.

CSB2.9.1. Identifica algunha medida para a conservación da natureza máis próxima.

CSB3.1.1. Identifica as relacións de parentesco, discrimina os roles familiares e contribúe ao reparto equitativo das tarefas domésticas entre os membros da familia.

CSB3.2.1. Identifica aos membros da comunidade escolar, describe as tarefas que desenvolven e as respectan.

CSB3.3.1. Respecta as normas de convivencia establecidas na familia e na escola.

CSB3.4.1. Identifica as partes da casa, as representa nun esbozo e coñece e explica o uso que se fai delas.

CSB3.4.2. Identifica diferentes tipos de vivendas e describe oralmente as diferenzas.

CSB3.5.1. Explica a diferenza entre cidade, vila e aldea e sitúa a súa casa nalgunha delas.

CSB3.6.1. Clasifica os diferentes medios de transporte da contorna segundo os seus usos, funcións e características.

CSB3.7.1. Coñece os sinais de tráfico necesarios para camiñar pola rúa correctamente: cores dos semáforos, pasos de peóns ou peoas, etc.

CSB3.8.1. Cita e valora algunha das festas propias do outono, do inverno, da primavera e do verán que se celebran na contorna escolar e contribúe á súa conservación.

CSB4.1.1. Localiza e explica, nunha liña do tempo, a evolución e algúns feitos relevantes da súa vida persoal empregando as unidades de medida do tempo máis básicas.

CSB4.2.1. Explica oralmente unha árbore xenealóxica sinxela dos membros da súa familia.

CSB4.3.1. Sabe o número de días que ten unha semana e os meses, nomea os meses do ano e diferencia as estacións segundo as súas características.

CNB4.2.1. Identifica e explica algunhas das principais características das diferentes formas de enerxía: mecánica, lumínica, sonora, eléctrica, térmica e química.

CNB4.2.2. Identifica e explica os beneficios e riscos relacionados coa utilización das enerxías renovables e non renovables: esgotamento, choiva ácida, radioactividade, expoñendo posibles actuacións para un desenvolvemento sostible.

CNB4.3.1. Planifica e realiza sinxelas experiencias e predí cambios no movemento, na forma ou no estado dos corpos por efecto das forzas ou das achegas de enerxía, comunicando o proceso seguido e o resultado obtido.

CNB4.3.2. Observa de xeito sistemático, aprecia e explica os efectos da calor no aumento de temperatura e dilatación dalgúns materiais.

CNB4.4.1 Identifica, experimenta e exemplifica argumentando algúns cambios de estado e a súa reversibilidade.

CNB4.4.2. Separa os compoñentes dunha mestura mediante destilación, filtración, evaporación ou disolución.

CNB4.4.3. Presenta conclusións de procesos de investigación, experiencias sinxelas ou proxectos sobre diferentes fenómenos físicos e químicos da materia, en diferentes soportes.

CNB4.4.4. Identifica e expón as principais características das reaccións químicas: combustión, oxidación e fermentación.

CNB4.4.5. Respecta as normas de uso, de seguridade e de mantemento dos instrumentos de observación e dos materiais de traballo.

CNB5.1.1. Identifica diferentes tipos de máquinas e clasifícaaas segundo o número de pezas, o xeito de accionalas e a acción que realizan.

CNB5.1.2. Observa, identifica e describe algúns dos compoñentes das máquinas.

CNB5.1.3. Observa e identifica algunha das aplicacións das máquinas e dos aparellos e a súa utilidade para facilitar as actividades humanas.

CNB5 2.1. Constrúe algunha estrutura sinxela que cumpra unha función ou condición para resolver un problema a partir de pezas moduladas (escaleira, ponte, tobogán etc.).

CNB5.3.1. Identifica os elementos dun circuíto eléctrico, constrúe un e explica algúns efectos da electricidade.

CNB5.3.2. Observa e identifica as principais características dos imáns e relaciona electricidade e magnetismo.

CNB5.4.1. Coñece e explica algúns dos grandes descubrimentos e inventos da humanidade.

CNB5.4.2. Coñece e explica algúns dos avances da ciencia no fogar e na vida cotiá, na medicina, na cultura e no lecer, na arte, na música, no cine e no deporte e nas tecnoloxías da información e a comunicación.

CIENCIAS DA NATUREZA

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

B1.1. Buscar, seleccionar información de forma guiada e comunicar os resultados en diferentes soportes.

B1.2. Traballar de forma cooperativa, respectando os compañeiros/as, o material e as normas de convivencia.

B2.1. Identificar semellanzas e diferenzas entre as persoas valorando a diversidade.

B2.2. Coñecer e valorar a relación entre o benestar e a práctica de determinados hábitos: a hixiene persoal, a alimentación variada, o exercicio físico regulado sen excesos ou o descanso diario.

B2.3. Deseñar, de forma colectiva, un menú semanal de merendas saudables para o recreo.

B3.1. Identificar e explicar en diferentes soportes, as principais características das plantas e dos animais.

B3.2. Observar e identificar, de maneira elemental e en equipo, algún ser vivo no seu medio natural ou na aula e comunicar de xeito oral e escrito os resultados, empregando diferentes soportes.

B4.1. Adoptar medidas de protección medioambientais e poñelas en práctica na escola.

B4.2. Experimentar e manipular instrumentos e obxectos sinxelos de uso cotián identificando algunhas propiedades físicas.

B5.1. Manexar obxectos e aparellos simples domésticos e escolares, describir os seus materiais e o seu funcionamento e utilízalos con seguridade evitando estereotipos sexistas.

B5.2. Empregar o ordenador identificando os compoñentes básicos e coidando o seu uso.

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

CNB1.1.1. Busca e selecciona información de forma guiada e comunica o resultado de forma oral e escrita, de maneira limpa, clara e ordenada, en diferentes soportes.

CNB1.1.2. Manifesta certa autonomía na observación e na planificación de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.

CNB1.2.1. Utiliza estratexias para traballar de forma individual e en equipo e respecta os compañeiros/as, o material e as normas de convivencia.

CNB2.1.1. Identifica semellanzas e diferenzas entre as persoas valorando a diversidade.

CNB2.1.2. Recoñece partes do propio corpo.

CNB2.1.3. Verbaliza e comparte emocións e sentimentos propios e alleos.

CNB2.2.1. Relaciona a vida saudable cunha alimentación adecuada.

CNB2.2.2. Relaciona o exercicio físico, os hábitos de hixiene e o tempo de lecer coa propia saúde.

CNB2.3.1. Analiza os seus costumes na alimentación diaria e aplica o menú semanal de merendas na escola.

CNB3.1.1. Explica as principais diferenzas entre plantas e animais empregando diferentes soportes.

- CNB3.1.2. Identifica e describe, con criterios elementais, animais e plantas do seu contorno.
- CNB3.1.3. Aмосa condutas de respecto e coidado cara aos seres vivos.
- CNB3.2.1. Recolle datos a partir da súa observación e comunicaos empregando diferentes soportes.
- CNB4.1.1. Reduce, reutiliza e recicla obxectos na escola.
- CNB4.1.2. Identifica e adopta medidas de uso responsable da auga na escola.
- CNB4.2.1. Identifica cor, dureza, cheiro, sabor e textura en materiais e obxectos de uso cotián.
- CNB5.1.1. Coñece e nomea os oficios das persoas do seu contorno e evita estereotipos sexistas.
- CNB5.1.2. Identifica e manexa algúns aparellos e máquinas simples de uso cotián empregándoos con seguridade e evitando estereotipos sexistas.
- CNB5.2.1. Identifica e nomea correctamente as partes dun ordenador cando traballa con el.
- CNB5.2.2. Emprega o ordenador de forma guiada e fai un bo uso.

PLÁSTICA

- B1.1. Amosar respecto pola área e polos diferentes tipos de expresión plástica.
- B1.2. Valorar a limpeza, os materiais e a orde na realización dunha tarefa plástica e o seu produto final.
- B1.3. Describir calidades e características dos materiais, dos obxectos e dos instrumentos presentes no contexto natural e artificial.
- B1.4. Usar léxico sinxelo e adecuado para comentar as obras plásticas propias e alleas.
- B1.5. Identificar diferentes formas de representación do espazo.
- B2.1. Probar en producións propias as posibilidades que adoptan as formas, texturas e cores.
- B2.2. Realizar composicións plásticas que representen o mundo imaxinario, afectivo e social.
- B2.3. Respectar e coidar os materiais, os utensilios e os espazos.

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

- EPB1.1.1. Valora e respecta os diferentes tipos de expresión plástica.
- EP1.2.1. Valora a importancia da limpeza, do coidado do material e da orde para alcanzar o resultado final proposto.
- EP1.3.1. Describe calidades e características de materiais, obxectos e instrumentos presentes no contexto natural e artificial.
- EP1.3.2. Identifica, nomea e debuxa as formas básicas.
- EP1.3.3. Identifica os tamaños.
- EP1.3.4. Identifica e usa as cores aprendidas.
- EP1.3.5. Nomea e recoñece as figuras xeométricas básicas e os elementos plásticos.
- EP1.3.6. Recoñece e nomea as principais partes da figura humana.
- EP1.3.7. Identifica figuras xeométricas básicas.

EP1.3.8. Identifica os diferentes tipos de liña.

EPB1.4.1. Describe o que sente ou pensa sobre as súas propias creacións plásticas e as dos compañeiros e as compañeiras, usando o vocabulario axeitado.

EPB1.5.1. Observa diferentes formas de presentar o espazo.

EPB1.5.2. Explora as distancias, os percorridos e as situacións de obxectos e persoas en relación ao espazo.

EPB2.1.1. Manexa e emprega as diferentes texturas naturais e artificiais.

EPB2.1.2. Emprega os diferentes tipos de liña e experimenta con elas para completar debuxos.

EPB2.1.3. Usa diferentes tipos de materiais e experimenta con eles para crear a posteriori obras plásticas.

EPB2.1.4. Sitúa elementos no espazo nas producións plásticas.

EPB2.2.1. Produce e identifica obras sinxelas usando formas xeométricas básicas.

EPB2.2.2. Elabora portadas, colaxes e outros obxectos empregando as ferramentas e as técnicas básicas (recortar, pegar, encher; usar pinceis, rotuladores, lapis de cores etc.).

EPB2.2.3. Realiza un mosaico, coa axuda da cuadrícula, identificando e recoñecendo os tamaños.

EPB2.2.4. Elabora e representa imaxes despois dunha presentación audiovisual.

EPB2.3.1. Respecta as normas preestablecidas e coida os materiais, os utensilios e os espazos.

VALORES

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

- 1.- Utilizar a linguaxe non verbal de xeito adecuado.
- 2.- escoitar e sentir de xeito empático.
- 3.- Organizar os argumentos de xeito adecuado.
- 4.- Comunicar eficazmente sentimentos.
- 5.- Establecer relacións persoais positivas cos compañeiros.
- 6.- Iniciarse no pensamento altruísta.
- 7.- Implicarse no respecto ás normas do fogar e do centro escolar.
- 8.- Valorar a igualdade e a corresponsabilidade nas tarefas domésticas.

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

- 1.1- Percibe a relación entre os xestos e as emocións persoais.
- 2.1- Atende aos demais cando están relacionándose con el.
- 2.2-Capta as emocións das persoas que o rodean.
- 3.1-Entende a importancia de pensar ben o que desexa comunicar.
- 3.2- Utiliza a linguaxe dun xeito adecuado ás circunstancias.
- 4.1- Comunica os sentimentos mediante as expresións.

- 5.1-Recoñece actitudes agresivas e os perigos que levan consigo.
- 6.1-Entende que os demais tamén teñan intereses lexítimos e preocúpase por eles.
- 7.1-Coñece e asume que existen obrigas que debe cumprir.
- 7.2-Colabora na casa e no centro escolar.
- 8.1-Axuiza criticamente prexuizos machistas sobre a división de tarefas.

6.- METODOLOXÍA

LENGUA CASTELLANA

Los alumnos han de iniciarse en la utilización del lenguaje como instrumento de comunicación oral y escrita, de representación, interpretación y comprensión de la realidad. Necesitamos dotar al alumnado de herramientas para que puedan desenvolverse en múltiples contextos, dominando la lengua oral y escrita de forma funcional.

Debemos de tener en cuenta que cada alumno parte de unas fortalezas individuales que hay que seguir desarrollando. Estas fortalezas nos ayudarán a definir la predominancia de cada una de sus inteligencias, por lo que las tareas a realizar estarán pensadas desde la teoría de las inteligencias múltiples como posibilidad para que todo el alumnado llegue a comprender aquellos contenidos que necesita adquirir para alcanzar los objetivos de aprendizaje que pretendemos.

En esta área, los alumnos se inician en el desarrollo de las habilidades del lenguaje; por ello, deberán manejar diferentes destrezas que impliquen el trabajo en grupo colaborativo como una forma de entrenar la capacidad empática de ponerse en el lugar de otras personas y saber expresar en función del contexto y la intención comunicativa lo que puede suceder en situaciones reales y cotidianas.

Los contenidos del área de Lengua están organizados alrededor de unos conceptos fundamentales vinculados a contextos reales, por lo que será importante trabajar la parte competencial de forma que el conocimiento se transforme en acción y aplicarlo a proyectos reales cercanos al alumnado.

LINGUA GALEGA

Os alumnos han de iniciarse na utilización da linguaxe como instrumento de comunicación oral e escrita, de representación, interpretación e comprensión da realidade. Necesitamos dotar o alumnado de ferramentas para que poidan desenvolverse en múltiples contextos dominando a lingua oral e escrita de forma funcional.

Debemos de ter en conta que cada alumno parte dunhas fortalezas individuais que hai que seguir desenvolvendo. Estas fortalezas axudarannos a definir a predominancia de cada unha das súas

intelixencias, polo que as tarefas a realizar estarán pensadas desde a teoría das Intelixencias Múltiples como posibilidade para que todo o alumnado chegue a comprender aqueles contidos que necesita adquirir para alcanzar os obxectivos de aprendizaxe que pretendemos.

Nesta área os alumnos iníciáanse no desenvolvemento das habilidades da linguaxe, por iso, deberán manexar diferentes destrezas que impliquen o traballo en grupo colaborador como unha forma de adestrar a capacidade empática de poñerse no lugar doutras persoas e saber expresar en función do contexto e a intención comunicativa o que pode suceder en situacións reais e cotiás.

Os contidos da área de Lingua Galega están organizados arredor duns conceptos fundamentais vinculados a contexto real, será importante traballar a parte competencial de forma que o coñecemento se transforme en acción e aplícalo a proxectos reais próximos ao alumnado.

MATEMÁTICAS

Necesitamos entrenar de maneira sistemática los procedimientos que conforman el andamiaje de la asignatura. Si bien la finalidad del área es entrenar el razonamiento lógico mediante la resolución de problemas, necesitamos dotar a los alumnos de herramientas para poder desarrollar este aspecto. Para ello necesitamos un cierto grado de entrenamiento individual y trabajo reflexivo de procedimientos básicos de la asignatura: algoritmos de cálculo, propiedades, lenguaje matemático, operaciones, cálculo mental...

En algunos aspectos del área, sobre todo en aquellos que pretenden el uso sistemático de procesos de razonamiento lógico, el trabajo en grupo colaborativo aporta, además del entrenamiento de habilidades sociales básicas y enriquecimiento personal desde la diversidad, una herramienta perfecta para discutir y profundizar en contenidos de ese aspecto.

Por otro lado, cada alumno parte de unas potencialidades que definen sus inteligencias predominantes, enriquecer las tareas con actividades que se desarrollen desde la teoría de las inteligencias múltiples facilita que todos los alumnos puedan llegar a comprender los contenidos que pretendemos adquirir para el desarrollo de los objetivos de aprendizaje.

En el área de Matemáticas es indispensable la vinculación a contextos reales, así como generar posibilidades de aplicación de los contenidos adquiridos. Para ello, las tareas competenciales facilitan este aspecto, que se podría complementar con proyectos de aplicación de los contenidos.

CIENCIAS SOCIAIS

Intégranse diversas disciplinas que estudian ás persoas como seres sociais e a súa realidade nos seus aspectos xeográficos, sociolóxicos, económicos e históricos. O obxectivo das Ciencias Sociais é aprender a vivir en sociedade, coñecendo os mecanismos fundamentais da democracia e

respectando as regras da vida colectiva, por iso os alumnos han de iniciarse en coñecer, utilizar destrezas e estratexias para poder dar resposta a aquilo que se lles pide e que consigan o proposto.

Debemos de ter en conta que cada alumno parte dunhas fortalezas individuais que hai que seguir desenvolvendo. Estas fortalezas axudarannos a definir a predominancia de cada unha das súas intelixencias, polo que as tarefas a realizar estarán pensadas desde a teoría das intelixencias múltiples como posibilidade para que todo o alumnado chegue a comprender aqueles contidos que necesita adquirir para alcanzar os obxectivos de aprendizaxe que pretendemos.

Nesta área os alumnos iníciense en poñer en práctica os novos coñecementos, experimentar e comprobar a súa necesidade e utilidade reflexionando sobre o aprendido e sacando conclusións para a súa vida. Por iso, o traballo en grupo cooperativo será un dos piares para adestrar cuestións de habilidades sociais e aspectos de contido que axudarán a consolidar aínda máis todo o aprendido.

Os contidos da área de ciencias sociais están organizados arredor duns conceptos fundamentais vinculados a contexto real. Será importante traballar a parte competencial de forma que o coñecemento se transforme en acción e aplícalo a proxectos reais próximos ao alumnado.

CIENCIAS DA NATUREZA

Os alumnos han de iniciarse en coñecer e utilizar algunhas das estratexias e técnicas habituais na actividade científica, tal como a observación, a identificación, análise de problemas, organización e tratamento de datos, experimentación, busca de solucións... polo que necesitamos que os nosos alumnos teñan ferramentas que posibiliten conseguir o proposto.

Debemos de ter en conta que cada alumno parte dunhas fortalezas individuais que hai que seguir desenvolvendo. Estas fortalezas axudarannos a definir a predominancia de cada unha das súas intelixencias, polo que as tarefas a realizar estarán pensadas desde a teoría das Intelixencias Múltiples como posibilidade para que todo o alumnado chegue a comprender aqueles contidos que necesita adquirir para alcanzar os obxectivos de aprendizaxe que pretendemos.

Nesta área os alumnos iníciense no desenvolvemento de estratexias de metodoloxía científica, tales como a capacidade de formular preguntas, identificar problemas, planificar e realizar actividades... para iso, o traballo en grupo cooperativo será un dos piares para adestrar cuestións de habilidades sociais e aspectos de contido que axudarán a consolidar aínda máis todo o traballado.

Os contidos da área de ciencias da natureza están organizados arredor duns conceptos fundamentais vinculados a contexto real; será importante traballar a parte competencial de forma que o coñecemento se transforme en acción e aplícalo a proxectos reais próximos ao alumnado.

PLÁSTICA

O proceso de aprendizaxe no ser humano non pode estar afastado do desenvolvemento das súas facetas artísticas que lle serven como un medio de expresión das súas ideas, pensamentos e sentimentos. Desde esta perspectiva, entender, coñecer e investigar desde idades temperás os fundamentos das devanditas linguaxes vai permitir ao alumnado o desenvolvemento da atención, a percepción, a intelixencia, a memoria, a imaxinación e a creatividade. Ademais, o coñecemento plástico permitirá o goce do patrimonio cultural e artístico, ao valorar e respectar as achegas que se foron engadindo este.

O alumnado do século XXI non pode estar afastado do coñecemento das tecnoloxías propias deste século; así pois, terá a posibilidade de aprender a utilizar, de forma responsable, as posibilidades que as tecnoloxías da información e a comunicación ofrecen para o desenvolvemento das capacidades artísticas no alumnado.

Debemos de ter en conta que cada alumno parte dunhas fortalezas individuais, polo que haberá que poñer en xogo diferentes habilidades para que o propio alumno coñeza onde residen as súas fortalezas.

Cada unha das fortalezas individuais do alumnado axudaranos a definir a predominancia de cada unha das súas intelixencias, polo que as tarefas a realizar estarán pensadas desde a Teoría das Intelixencias Múltiples como posibilidade para que todo o alumnado chegue a adquirir todos aqueles aspectos que necesitan para poder desenvolver unha aprendizaxe permanente ao longo da vida.

Nesta área os alumnos iníciense no coñecemento e aprecio do feito cultural en xeral, polo que terán que formarse en habilidades e actitudes que permitan acceder a manifestacións artísticas que lles leven a poder desenvolver a súa capacidade crítica.

O traballo en grupo colaborador será unha forma de adestrar as diferentes habilidades e destrezas para chegar ao desexo e vontade de cultivar a propia capacidade estética e creadora cun interese por participar na vida cultural e por contribuír á conservación do patrimonio cultural e artístico, tanto da propia comunidade coma doutras comunidades.

Os contidos da área de Plástica están organizados arredor duns conceptos fundamentais vinculados a un contexto real. Será importante traballar a parte competencial de forma que o coñecemento se transforme en acción e aplícalo a proxectos reais próximos ao alumnado.

VALORES

No desenvolvemento das tarefas empréganse diversas estratexias metodolóxicas:

- Traballo reflexivo individual no desenvolvemento das actividades individuais.

- Traballo en grupo cooperativo: agrupar os alumnos en grupos de 3 ou 4 e utilizar as estruturas de traballo cooperativo suxeridas na Proposta didáctica para traballar os principios de definición de obxectivo grupal, interdependencia positiva e interacción cara a cara.
- Posta en común en gran grupo: despois do traballo individual ou grupal.
- Círculos de aprendizaxe.
- Exposición do profesor.

7.- MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS

LENGUA CASTELLANA

Para abordar el área de Lengua de Primer Curso:

- Libros de texto:
- *LENGUA 1*
- Material fungible.
- Material manipulable y experimental propio del área.
- Recursos educativos (Internet).
- Ordenador.
- Cuadernos 1, 2 y 3 de Lengua.
- Materiales para la educación emocional.

LINGUA GALEGA

- Relación dos diversos materiais e recursos didácticos para abordar a área de Lingua de • Primeiro Curso.
- Libros de texto:
- *LINGUA 1*
- Material fungible.
- Material manipulable e experimental propio da área
- Recursos educativos (Internet).
- Ordenador.
- Material para a Educación emocional.

MATEMÁTICAS

- El libro del alumno para el área de Matemáticas 1.º E. P.
- La propuesta didáctica para Matemáticas 1.º E. P.
- Los recursos fotocopiables de la propuesta didáctica, con actividades de refuerzo, de ampliación y de evaluación.
- Los cuadernos 1,2 y 3.

- El material de aula correspondiente a este curso: reloj analógico, dominó de sumas y restas, recta numérica hasta el 99, tarjetas de cálculo mental, y mural de billetes y monedas.

CIENCIAS SOCIAIS

- Libro do alumno/a
- Recursos fotocopiables da proposta didáctica, con actividades de reforzo, ampliación e avaliación.
- Murais.

CIENCIAS DA NATUREZA

- Libro do alumno/a
- Recursos fotocopiables da proposta didáctica, con actividades de reforzo, ampliación e avaliación.
- Materiais: obxectos de diferentes texturas, alimentos de distintos sabores, produtos olorosos...

PLÁSTICA

- Lapis, goma de borrar, lapis de cores, rotuladores, témperas, pegamento e tesoiras, ceras brandas, goma de borrar e papeis de cores, esponxa.
- Material de refugallo: cortiza, tapóns de plástico, la e un pau de madeira, rolo de papel de cociña e rolo de papel hixiénico, tetra brik e tapóns.
- Consulta de páxinas web e actividades de reforzo e ampliación para atender á diversidade do alumnado.

VALORES

- Vídeos, cancións, contos.
- Encerado tradicional
- Folios ou cartolinas pequenas e grandes.
- Lapis de cores e rotuladores.
- Tesoiras e pegamento.
- Reprodutor de CD e música variada.
- *Posits*.

Recursos dixitais

- Libro dixital: os alumnos poderán reforzar ou ampliar os contidos estudados utilizando os recursos dixitais dispoñibles.
- Enlaces web

8.-GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN DOS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

LENGUA CASTELLANA

CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN
<p>1. Participar en situaciones de comunicación, dirigidas (p. e., asamblea) o espontáneas, respetando las normas de comunicación: turno de palabra, orden en el discurso, escuchar y apreciar las intervenciones de los demás.</p>	<p>1.1. Emplea la lengua oral con distintas finalidades, y como forma de comunicación y de expresión personal (sentimientos, emociones...) en distintos ámbitos y situaciones.</p>	<p>Emplea la lengua oral para comunicarse.</p>
	<p>1.2. Aplica las normas sociocomunicativas: escucha activa, espera de turno, participación respetuosa, adecuación a la intervención del interlocutor, y ciertas normas y fórmulas de cortesía</p>	<p>Escucha y espera turno participando en conversaciones respetuosas.</p>
<p>2. Integrar y reconocer la información verbal y no verbal de las interacciones orales complementadas con imágenes y sonidos.</p>	<p>2.1. Emplea recursos no lingüísticos para comunicarse en las interacciones orales.</p>	<p>Emplea gestos para comunicarse.</p>
<p>3. Expresarse de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situaciones, adquiriendo una estructura coherente e incorporando nuevo vocabulario.</p>	<p>3.1. Se expresa con una pronunciación y una dicción correctas: articulación, ritmo, entonación y volumen.</p>	<p>Se expresa con la pronunciación y entonación adecuadas</p>
	<p>3.2. Participa activamente en la conversación, contestando preguntas y haciendo</p>	<p>Participa en la conversación haciendo preguntas y comentarios sin desviarse del</p>

	comentarios relacionados con el tema, tema de la conversación.	
4. Comprender mensajes orales y analizarlos con sentido crítico.	4.1. Capta el propósito de los textos. Identifica las partes de su estructura organizativa.	Capta el propósito de textos orales
5. Ampliar el vocabulario para mejorar la expresión y la comunicación	5.1. Utiliza un vocabulario adecuado a su edad en sus expresiones para las diferentes funciones del lenguaje.	Utiliza un vocabulario adecuado a su edad
6. Comprender el sentido global de los textos orales de vida cotidiana.	6.1. Identifica el tema del texto.	Identifica el tema de un texto oral
	6.2. Utiliza la información recogida para llevar a cabo diversas actividades individuales o colectivas.	Sabe utilizar la información de textos orales para realizar actividades.
7. Memorizar y reproducir textos breves y sencillos cercanos a sus gustos e intereses, utilizando corrección y creatividad las distintas estrategias de comunicación oral que han estudiado.	7.1. Reproduce de memoria breves textos literarios o cercanos a sus gustos e intereses.	Memoriza pequeños textos
8. Producir textos orales breves y sencillos de géneros más habituales directamente relacionados con las actividades del aula, imitando	8.1. Recuerda algunas ideas básicas de un texto escuchado y las expresa oralmente en respuesta a preguntas directas.	Reproduce textos orales en base a preguntas sobre los mismos.

modelos.		
9. Utilizar de forma efectiva el lenguaje oral para comunicarse y aprender siendo capaz de escuchar activamente, preguntar y repreguntar, participar en diálogos dirigidos y expresar oralmente con claridad el propio juicio personal, de acuerdo a su edad.	9.1. Utiliza de forma efectiva el lenguaje oral para comunicarse y aprender, escuchando activamente.	Utiliza el lenguaje oral para comunicarse y aprender, escuchando activamente.
10. Valorar los medios de comunicación social como instrumento de aprendizaje y acceso a informaciones y experiencias de otras personas.	10.1. Cuenta, a modo de noticia, hechos cotidianos cercanos a su realidad, imitando modelos.	Cuenta a forma de noticia hechos cercanos a su realidad
11. Leer en voz alta diferentes textos, con fluidez y entonación adecuada.	11.1. Lee en voz alta diferentes tipos de textos apropiados a su edad con velocidad, fluidez y entonación adecuada.	Lee con la velocidad, fluidez y entonación, diferentes textos adecuados a su edad.
12. Comprender distintos tipos de textos adaptados a la edad utilizando la lectura como medio para ampliar vocabulario y fijar la ortografía correcta.	12.1. Entiende el mensaje, de manera global, e identifica las ideas principales de los textos leídos a partir de la lectura de un texto en voz alta.	Entiende el mensaje global de textos leídos en voz alta.
13. Leer en silencio diferentes textos, valorando el progreso en la velocidad y en comprensión lectora.	13.1. Realiza lecturas en silencio resumiendo brevemente los textos leídos.	Resume brevemente textos cortos leídos en voz baja.

<p>14. Utilizar estrategias para la comprensión de textos de diversa índole.</p>	<p>14.1. Interpreta el valor del título y de las ilustraciones. Establece relaciones entre las ilustraciones y los contenidos del texto, plantea hipótesis, realiza predicciones e identifica en la lectura el tipo de texto y la intención.</p> <p>14.3. Deduce el significado de palabras y expresiones con ayuda del contexto.</p>	<p>Interpreta el valor del título y de las ilustraciones.</p>
<p>15. Leer con frecuencia por propia iniciativa y manifestar preferencias y opiniones sobre las lecturas.</p>	<p>15.1. Lee voluntariamente textos propuestos o elegidos por el alumno o por la alumna y manifiesta su opinión sobre ellos.</p>	<p>Lee voluntariamente manifestando sus preferencias.</p>
<p>16. Concentrarse en entender e interpretar el significado de los textos leídos.</p>	<p>16.1. Se esfuerza por comprender e interpretar las diferentes lecturas.</p>	<p>Se esfuerza por comprender e interpretar las lecturas.</p>
<p>17. Utilizar las TIC para la realización de actividades y juegos de modo dirigido.</p>	<p>17.1. Utiliza programas educativos y aplicaciones informáticas sencillas.</p>	<p>Utiliza aplicaciones informáticas sencillas.</p>

<p>18. Llevar a cabo el plan lector que dé respuesta a una planificación sistemática que mejore de la eficacia lectora y fomente el gusto por la lectura</p>	<p>18.1. Utiliza la biblioteca como lugar de lectura y como recurso en el préstamo de libros.</p>	<p>Utiliza la biblioteca de aula y de centro,</p>
<p>19. Producir textos con diferentes intenciones comunicativas con coherencia, respetando su estructura y aplicando las reglas ortográficas elementales, cuidando la caligrafía, el orden y la presentación.</p>	<p>19.1. Escribe palabras, frases, textos breves propios del ámbito de la vida cotidiana, imitando textos modelo.</p>	<p>Escribe palabras, frases y textos breves.</p>
<p>20. Aplicar un proceso de escritura en la producción de textos escritos de acuerdo con modelos sencillos.</p>	<p>20.1. Aplica correctamente las normas ortográficas básicas.</p>	<p>Aplica correctamente normas ortográficas básicas.</p>
<p>21. Elaborar trabajos gráficos colectivos sobre diferentes temas (anuncios, carteles, tebeos...).</p>	<p>20.2. Reproduce frases o textos dictados con corrección.</p> <p>21.1. Elabora en equipo trabajos gráficos (carteles, murales, anuncios) combinando escritura e imagen y valorando la participación de los componentes del equipo.</p>	<p>Reproduce frases dictadas.</p> <p>Elabora en equipo carteles, murales, anuncios..., combinando escritura e imagen.</p>
<p>22. Buscar una mejora progresiva en el uso de la lengua, explorando cauces que desarrollen la sensibilidad, creatividad y la estética.</p>	<p>22.1. Pone interés y se esfuerza por escribir correctamente de forma personal.</p>	<p>Se esfuerza por escribir correctamente.</p>

<p>23. Favorecer, a través del lenguaje, la formación de pensamiento crítico que impida discriminaciones y prejuicios.</p>	<p>23.1. Valora su propia producción escrita de sus compañeros.</p>	<p>Valora su producción escrita y la de los compañeros.</p>
<p>24. Llevar a cabo el plan de escritura que dé respuesta a una planificación sistemática de mejora de la eficacia escritora y fomente la creatividad.</p>	<p>24.1. Presenta los escritos con limpieza, claridad, precisión y orden.</p>	<p>Presenta los escritos con limpieza, claridad, precisión y orden.</p>
<p>25. Utilizar las TIC para elaborar sus producciones y trabajar la escritura.</p>	<p>25.1. Usa las tecnologías de la información y de la comunicación para realizar ejercicios de escritura guiados.</p>	<p>Usa las nuevas tecnologías para realizar ejercicios de escritura guiados.</p>
<p>26. Seguir un método sistemático de lectoescritura motivador.</p>	<p>26.1 Interioriza progresivamente el proceso de lectoescritura.</p>	<p>Avanza progresivamente en el proceso de lectoescritura.</p>
	<p>26.2. Dedicar un tiempo diario al método de lectoescritura establecido.</p>	<p>Tiene interés por dedicar un tiempo diario a la lectoescritura.</p>
<p>27. Identificar sustantivos, adjetivos y verbos en un texto, distinguiendo algunas de sus características.</p>	<p>27.1. Reconoce los tipos de palabras por su función: presentar el nombre, expresar características del nombre, expresar acciones o estados.</p>	<p>Reconoce tipos de palabras: acciones, nombres.</p>
	<p>27.2. Identifica los diferentes tipos de palabras en una frase o en un texto breve.</p>	<p>Identifica los tipos de palabras en una frase o un texto-</p>

	27.3. Utiliza correctamente las normas de la concordancia de género y de número.	Utiliza correctamente las concordancias de género y número.
28. Sistematizar la adquisición de vocabulario a través de los textos.	28.1. Incorpora en su expresión oral y escrita nuevo vocabulario relativo a ámbitos cercanos.	Incorpora en su vocabulario las palabras adquiridas empleándolas en su ámbito.
	28.2. Se inicia en la formación de nuevas palabras siguiendo modelos.	
29. Apreciar el valor de los cuentos como fuente de disfrute y de enriquecimiento personal.	29.1. Escucha y lee cuentos tradicionales	Escucha con atención la lectura de cuentos tradicionales.
	29.2. Reconoce y valora las características fundamentales de los cuentos.	Valora las características de los cuentos
	29.3. Reelabora cuentos tradicionales introduciendo variaciones individualmente y en grupo.	
30. Integrar la lectura expresiva y la comprensión e interpretación de textos literarios.	30.1. Realiza lecturas guiadas de textos narrativos de tradición oral y de obras o fragmentos de la literatura infantil adecuada a su edad.	Lee literatura infantil adecuada a su edad.

31. Conocer y valorar los recursos literarios de tradición oral: poemas, canciones, cuentos, refranes, adivinanzas.	31.1. Memoriza y reproduce textos orales breves y sencillos, cuentos, poemas, canciones, refranes, adivinanzas, trabalenguas.	Memoriza textos breves.
32. Producir, a partir de modelos dados, textos literarios en prosa o en verso, con sentido estético y creatividad: cuentos, poemas, adivinanzas, canciones y fragmentos teatrales.	32.1. Crea textos literarios (cuentos, poemas, canciones y obras teatrales) a partir de pautas o modelos dados.	Crea pequeños textos a partir de modelos o pautas.
33. Participar con interés en dramatizaciones de textos literarios adaptados a la edad.	33.1. Realiza dramatizaciones individualmente y en grupo de textos literarios apropiados o adecuados a su edad y de textos de producción propia.	Realiza dramatizaciones de textos literarios adecuados a su edad.

LINGUA GALEGA

CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN
1. Comprender a información xeral e relevante de textos orais moi sinxelos procedentes da radio ou da televisión, próximos á experiencia infantil.	1.1. Comprende a información xeral e relevante de textos orais moi sinxelos procedentes da radio ou da televisión, próximos á experiencia infantil.	Comprende a información xeral de textos orais breves.
2. Comprender informacións audiovisuais de carácter específico	2.1. Comprende informacións relevantes e específicas moi evidentes de documentos audiovisuais sinxelos que	Comprende información relevante de documentos audiovisuais sinxelos.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN
procedentes de diferentes soportes.	representen imaxes e/ou sons moi redundantes co contido.	
3. Comprender e producir textos sinxelos, propios do uso cotián ou ámbito académico.	3.1. Participa nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e contestando se doé preciso.	Participa nunha conversa entre iguais.
	3.2. Sigue unha exposición breve da clase ou explicacións sobre a organización do traballo.	Sigue a explicación da clase.
	3.3. Elabora e produce textos orais moi breves e sinxelos ante a clase.	Elabora e produce textos orais sinxelos ante a clase
4. Manter unha adecuada actitude escoita, ante situacións comunicativas cotiás, respectando as intervencións dos demais.	4.1. Respecta as opinións da persoa que fala, en situacións comunicativas cotiás.	Respeto a quen fala en situación comunicativas cotiás.
5. Participar nas diversas situacións de interacción oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral.	5.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.	Respeto as quendas de palabra.
	5.3. Utiliza a lingua galega en calquera situación de comunicación dentro da aula e valora o seu uso fóra dela.	Utiliza a lingua galega e valora o seu uso dentro e fóra da aula.
	5.5. Mantén o tema nun	Mostra interés e una actitude de

CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN
	intercambio comunicativo oral, mostra interese e unha actitude receptiva de escoita	escoita nun intercambio comunicativo.
6. Usar fórmulas sinxelas de tratamento adecuadas para intercambios comunicativos habituais.	5.6. Participa na conversa formulando e contestando preguntas 6.1. Usa fórmulas sinxelas de tratamento adecuadas para saudar, despedirse, presentarse, felicitar, agradecer, escusarse e máis solicitar axuda.	Participa en conversas facendo e contestando preguntas. Usa fórmulas sinxelas de tratamento.
7. Amosar respecto e cooperación nas situacións de aprendizaxe en pequeno grupo.	7.1. Aмосa respecto polas ideas dos demais e contribúe ao traballo en pequeno grupo.	Aмосa respecto polas ideas dos demais contribuído ao traballo en pequeno grupo.
8. Interesarse por amosar unha pronuncia e entoación adecuadas.	8.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo e propia da lingua galega.	Esforzase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuadas.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN
9. Recoñecer usos de linguaxe discriminatoria coas diferenzas.	9.1. Usa unha linguaxe respectuosa coas diferenzas, en especial as referentes ao xénero, ás razas e ás etnias.	Usa una linguaxe respetuosa en relación ao xénero, raza ou etnia.
10. Identificar a lingua galega con diversos contextos de uso oral.	10.1. Recoñece a posibilidade de uso da lingua galega en conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.	Recoñece a lingua galega como idioma en conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.
11. Comprender a información explícita en textos sinxelos de uso cotián procedentes de medios comunicación.	11.1. Comprende información concretas en textos sinxelos de propios de situacións cotiás, como invitacións, felicitacións, notas e avisos ou mensaxes curtas.	Comprende información concretas de invitación, notas e avisos ou mensaxes curtas.
12. Interpretar e comprender, de maneira xeral, a información procedente de ilustracións.	12.1. Interpreta e comprende, de maneira xeral, a información de ilustracións.	Interpreta a información das ilustracións.
13. Ler, de forma guiada, textos sinxelos adecuados aos seus intereses para chegar progresivamente á expresividade	13.1. Le textos sinxelos en voz alta, acadando progresivamente a velocidade axeitada.	Le textos sinxelos en voz alta acadando a velocidade axeitada.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN
autonomía lectoras.		
14. Usar as bibliotecas de aula e de centro, respectando as normas básicas de funcionamento	14.1. Valora a utilidade das bibliotecas de aula e de centro e manipula os libros con coidado, devolvéndooos ao seu sitio logo de deles.	Sabe da utilidade das biblioteca de aula e Centro.
15. Ter interese por ter unha biblioteca propia	15.1. Aмосa interese pola conservación e organización dos seus libros en lingua galega.	Interesase por conservar libros en lingua galega
16. Amosar certa autonomía lectora capacidade selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias.	16.1. Expresa, de maneira esinxela, opinións e valoracións sobre as lecturas feitas.	Expresa de maneira sinxela a súa opinión sobre lecturas feitas.
17. Producir e reescribir sinxelos relativos situacións infantís, propios dos medios de	17.1. Elabora pequenos textos con certa coherencia e de xeito creativo.	Elabora pequenos textos con coherencia.
	17.2. Interésase por aplicar as regras ortográficas, con especial atención ao uso das maiúsculas.	Utiliza correctamente as regras ortográficas das maiúsculas

CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN
comunicación ou os relacionados coa escola, respectando as convencións elementais da escrita.	17.3. Compón textos coarelacionados coa escola: listaxes, descrições e explicacións elementais.	Compón pequenas descrições.
18. Utilizar de xeito guiado estratexias para a produción de textos, respondendo a preguntas de quen, e que escribir, recoñecendo o tipo de texto (nota, aviso, conto).	18.1. Utiliza de xeito guiado estratexias para a produción de textos, respondendo a preguntas de quen, e que escribir, recoñecendo o tipo de texto (nota, aviso, conto).	Escrebe notas, avisos e contos atendendo a un modelo dado ou dirixíndoo.
19. Elaborar textos moi sinxelos que combinen a linguaxe verbal e a non verbal.	19.1. Elabora textos moi sinxelos que combinen a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómic.	Elabora textos moi sinxelos combinando linguaxe verbal e non verbal.
20. Utilizar recursos gráficos, como ilustración, faciliten a comprensión dos textos.	20.1. Ilustra creativamente os seus escritos con imaxes redundantes co seu contido.	Ilustra creativamente os seus escritos.
21. Interesarse pola presentación dos traballos escritos e valorar a lingua escrita	21.1. Interésase pola presentación dos textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas:	Presenta os seus traballos con limpeza e claridade.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN
<p>como medio de comunicación e expresión creativa.</p>	<p>de disposición no papel, limpeza e decalidade caligráfica.</p> <p>21.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación e de expresión creativa.</p>	
<p>22. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical moi básica, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.</p>	<p>22.1. Diferencia as sílabas que conforman cada palabra.</p>	<p>Diferencia as sílabas dunha palabra.</p>
	<p>22.2. Identifica os nomes propios a partir de palabras dadas, frases ou textos.</p>	<p>Identifica os nomes propios.</p>
<p>23. Coñecer, de forma xeral, as normas ortográficas máis sinxelas.</p>	<p>23.1. Coñece, de forma xeral, as normas ortográficas máis sinxelas máis aprecia o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.</p>	<p>Coñece as normas ortográficas máis sinxelas.</p>
<p>24. Recoñecer a relación entre son e grafía así como as palabras como instrumento para a segmentación da escritura.</p>	<p>24.1. Recoñece a relación entre son e grafía.</p>	<p>Recoñece a relación entre son e grafía.</p>
<p>25. Recrear e</p>	<p>25.1. Recrea e reescribe de</p>	<p>Recrea e reescribe textos sinxelos</p>

CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN
reescribir de xeito moixeito moi sinxelo diversos textos sinxelo diversos textos literarios: breves contos, poemas, literarios, usando refráns, adiviñas, trabalinguas, modelos.	cantigas e xogos de sorte; usando modelos.	usando modelos.
26. Ler, de forma guiada, textos adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á expresividade e autonomía lectoras.	26.1. Le, de forma guiada, textos en silencio, adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á lectora.	Le textos en silencio chegando progresivamente á autonomía lectora.
	26.2. Le, de forma guiada e en voz alta, textos adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á expresividade lectora.	Le en voz alta textos chegando progresivamente á expresividade lectora.
27. Recrear e compoñer breves relatos a partir de modelos sinxelos.	27.1. Recrea e compón breves relatos, a partir de modelos sinxelos, para comunicar sentimentos e experiencias persoais	
28. Valorar a literatura en calquera lingua, especialmente aquela en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo	28.1. Valora a literatura en calquera lingua, especialmente aquela en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo	Valora a literatura galega para comunicarse e como goce persoal.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN
persoal		
29. Amosar interese, respecto e tolerancia ante as diferenzas persoais, sociais e culturais.	29.1. Amosa curiosidade por coñecer outras costumes e formas de relación social, respectando e avaliando a diversidade cultural.	Interesase por coñecer outras culturas e costumes mostrando respecto e tolerancia.

MATEMÁTICAS

CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN
1. Expresar verbalmente de forma razonada el proceso seguido en la resolución de un problema.	1.1. Se inicia en la comunicación verbal de forma razonada del proceso seguido en la resolución de un problema de matemáticas o en contextos de realidad.	Se inicia en el razonamiento verbal del proceso a seguir para la resolución de un problema matemático.
2. Utilizar procesos de razonamiento y estrategias de resolución de problemas, realizando los cálculos necesarios y comprobando las soluciones obtenidas.	2.1. Se inicia en la utilización de estrategias heurísticas y procesos de razonamiento en la resolución de problemas. 2.2. Se inicia en la identificación de interpretación de datos y mensajes de textos numéricos sencillos de la vida cotidiana (folletos publicitarios, rebajas...).	Se inicia en la utilización de estrategias para la resolución de problemas. Se inicia en la interpretación de los datos numéricos en mensajes de la vida cotidiana (folletos publicitarios)
3. Describir y analizar situaciones de cambio, para encontrar patrones, regularidades y leyes matemáticas, en contextos	3.1. Se inicia en la realización de predicciones sobre los resultados esperados, utilizando los patrones y leyes encontrados, analizando su idoneidad y los errores que se	Se inicia en la realización de predicciones sobre los resultados esperados.

numéricos, geométricos y funcionales, valorando su utilidad para hacer predicciones.	producen.	
4. Profundizar en problemas resueltos, planteando pequeñas variaciones en los datos, otras preguntas, etc.	4.1. Se inicia en el planteamiento de nuevos problemas a partir de uno resuelto: variando los datos, proponiendo nuevas preguntas, conectándolo con la realidad, buscando otros contextos, etc.	Se inicia en el planteamiento de nuevos problemas a partir de uno resuelto.
6. Identificar y resolver problemas de la vida cotidiana, relativos a los contenidos trabajados, estableciendo conexiones entre la realidad y las Matemáticas, y valorando la utilidad de los conocimientos matemáticos adecuados para la resolución de problemas.	6.1. Se inicia en la planificación del proceso de trabajo con preguntas adecuadas: ¿qué quiero averiguar?, ¿qué tengo?, ¿qué busco?, ¿cómo lo puedo hacer?, ¿no me he equivocado al hacerlo?, ¿la solución es adecuada?	Se inicia en la planificación de trabajo de problemas de la vida cotidiana.
7. Conocer algunas características del método de trabajo científico en contextos de situaciones problemáticas a resolver.	7.1. Se inicia en la realización de estimaciones sobre los resultados esperados y contrastando su validez, valorando los pros y los contras de su uso.	Se inicia en estimaciones de posibles resultados valorando y contrastando su validez.
8. Planificar y controlar las fases de método de trabajo científico en situaciones adecuadas al nivel.	8.1. Se inicia en la elaboración de conjeturas y búsqueda de argumentos que la validen o las refuten, en situaciones a resolver, en contextos numéricos, geométricos o funcionales.	Se inicia en la elaboración de conjeturas en situaciones a resolver en contextos numéricos, geométricos o funcionales.

<p>9. Desarrollar y cultivar las actitudes personales inherentes al quehacer matemático.</p>	<p>9.1. Se plantea la resolución de retos y problemas con la precisión, esmero e interés adecuados a su nivel educativo y a la dificultad de la situación.</p>	<p>Resuelve problemas con la precisión, esmero e interés adecuados al nivel educativo.</p>
<p>10. Superar bloqueos e inseguridades ante la resolución de situaciones desconocidas.</p>	<p>10.1. Se inicia en la toma de decisiones en los procesos de resolución de problemas, valorando consecuencias y su conveniencia por su sencillez y utilidad.</p>	<p>Se inicia en la toma de decisiones ante la resolución de problemas.</p>
<p>12. Utilizar los medios tecnológicos de modo habitual en el proceso de aprendizaje, buscando, analizando y seleccionando información relevante en Internet o en otras fuentes, elaborando documentos propios, y haciendo exposiciones y argumentaciones.</p>	<p>12.1. Se inicia en la utilización de herramientas tecnológicas para la realización de cálculos numéricos, para aprender y para resolver problemas.</p>	<p>Se inicia en la utilización de herramientas tecnológicas para la resolución de cálculos numéricos.</p>
<p>13. Leer, escribir y ordenar los números naturales hasta el 99, utilizándolos en la interpretación y en la resolución de problemas en contextos reales.</p>	<p>13.1. Identifica e interpreta situaciones de la vida diaria en las que se utilizan los números naturales: recuentos, enumeraciones.</p>	<p>Identifica e interpreta situaciones de la vida diaria en la que se utilizan los números naturales.</p>
	<p>13.2. Utiliza los números ordinales hasta el décimo, en contextos reales, para describir colecciones ordenadas.</p>	<p>Utiliza los números ordinales hasta el décimo.</p>
	<p>13.3. Lee, escribe y ordena números naturales hasta el 99, aplicándolo a textos numéricos y a situaciones de la</p>	<p>Lee, escribe y ordena números hasta el 99.</p>

	vida cotidiana.	
	13.4. Nombra o escribe el número anterior y el posterior de cualquier número menor que 100, reconociendo el sentido de la seriación.	Nombra y escribe el número anterior y el posterior a cualquier menor que 100-
14. Realizar cálculos numéricos básicos con las operaciones de suma y resta, utilizando diferentes estrategias y procedimientos.	14.1. Realiza sumas y restas con números naturales, empleando los algoritmos aprendidos, en contextos de resolución de problemas.	Realiza sumas y restas con números naturales empleando los algoritmos aprendidos.
	14.2. Asocia la multiplicación a una suma de sumandos iguales.	Asocia la multiplicación a una suma de sumandos iguales.
15. Conocer, elaborar y utilizar estrategias básicas de cálculo mental y aplicarlas a la resolución de problemas.	15.1. Utiliza los algoritmos estándar de suma y resta, y los aplica a la resolución de problemas.	Utiliza los algoritmos de la suma y la resta para aplicarlos en la resolución de problemas.
	15.2. Cuenta de manera ascendente y descendente.	Cuenta de manera ascendente y descendente.
16. Identificar y resolver problemas de la vida cotidiana, estableciendo conexiones entre la realidad y las Matemáticas, y valorando la utilidad de los conocimientos matemáticos adecuados para su resolución.	16.1. Resuelve problemas, que impliquen una sola orden, y operaciones de adición y sustracción, utilizando estrategias heurísticas, de razonamiento (clasificación, reconocimiento de las relaciones, uso de contraejemplos), creando conjeturas, construyendo, argumentando y tomando decisiones, valorando sus consecuencias y la conveniencia de su utilización.	Resuelve problemas que impliquen una sola orden con operaciones de adición o sustracción.

	16.2. Se inicia en la reflexión sobre el proceso de resolución de problemas, revisando las operaciones utilizadas, las unidades de los resultados, comprobando e interpretando las soluciones en el contexto, proponiendo otras formas de resolverlo.	Se inicia en la reflexión de la resolución de problemas, revisando, comprobando e interpretando las soluciones.
17. Elegir la unidad más adecuada y utilizar el instrumento apropiado según la magnitud para medir objetos, espacios y tiempos con unidades de medidas no convencionales y convencionales.	17.1. Utiliza los instrumentos y las unidades de medida más adecuados para medir objetos, espacios y tiempos, explicando oralmente el proceso seguido.	Utiliza los instrumentos y las unidades de medida más adecuados para medir objetos.
	17.2. Expresa, aproximación o encuadre, la medida de la longitud de un objeto dado, utilizando unidades naturales (palmos, pies, pasos) o unidades no convencionales.	Expresa la aproximación de medidas de longitud de un objeto utilizando medidas naturales.
18. Conocer el valor y las equivalencias entre las diferentes monedas y billetes del sistema monetario de la Unión Europea.	18.1. Identifica las monedas y los billetes de curso legal (billetes de 5, 10, 20 y 50 euros).	Identifica las monedas y los billetes de curso legal (billetes de 5, 10, 20 y 50 euros).
19. Interpretar textos numéricos sencillos relacionados con la medida para resolver problemas de medidas de longitud, peso, capacidad y tiempo en	19.1. Emplea expresiones temporales para situar u ordenar rutinas y acciones a llevar a cabo a lo largo de un día.	Emplea expresiones temporales para situar u ordenar rutinas.
	19.2. Identifica los días de la semana, los meses del año y las	Identifica los días de la semana, meses del año y las

contextos reales.	estaciones, relacionándolos con eventos escolares y meteorológicos.	estaciones.
20. Interpretar mensajes sencillos que contengan informaciones sobre relaciones espaciales, utilizando los conceptos izquierda-derecha, delante-detrás, arriba-abajo y cerca-lejos.	20.1. Describe la situación de un objeto, utilizando los conceptos izquierda-derecha, delante-detrás, arriba-abajo y cerca-lejos.	Describe la situación de un objeto utilizando conceptos espaciales básicos.
	20.2. Realiza un recorrido a partir de una información oral que incluya los conceptos izquierda-derecha, delante-detrás, arriba-abajo y cerca-lejos.	Realiza un recorrido a partir de una información oral que incluya los conceptos izquierda-derecha, delante-detrás, arriba-abajo y cerca-lejos.
21. Reconocer, en el espacio en el que se desenvuelve, objetos y espacios, diferentes tipos de líneas y formas rectangulares, triangulares y circulares.	21.1. Observa, identifica y clasifica líneas rectas, curvas, figuras planas y espaciales más comunes en su entorno.	Observa, identifica y clasifica líneas rectas, curvas, figuras planas
	21.2. Observa, manipula, identifica, diferencia, describe y reproduce formas rectangulares, triangulares y circulares, utilizando un vocabulario básico (líneas curvas y rectas, lados...).	Observa, manipula, identifica, diferencia, describe y reproduce formas rectangulares, triangulares y circulares,
22. Hacer interpretaciones sobre fenómenos muy cercanos de los datos presentados en gráficas de barras y cuadros de doble entrada.	22.1. Utiliza plantillas para recoger información sobre fenómenos muy cercanos, obteniendo datos utilizando técnicas de observación y conteo organizándolos en tablas.	Utiliza plantillas para recoger información sobre fenómenos muy cercanos, obteniendo datos utilizando técnicas de observación y conteo organizándolos en tablas.

	22.2. Elabora y completa tablas de doble entrada.	Elabora y completa tablas de doble entrada.
	22.3. Representa datos mediante un diagrama de barras.	Representa datos mediante un diagrama de barras.
	22.4. Lee e interpreta datos e informaciones que aparecen en diagramas de barras, y en tablas y gráficas.	Lee e interpreta datos e informaciones que aparecen en diagramas de barras, y en tablas y gráficas.

CIENCIAS SOCIAIS

CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN
B1.1. Realizar traballos de investigación que partan do establecemento de conxecturas, da observación, experimentación e da toma de conciencia dos sentimentos e sensacións como medios básicos para obter información, selecciónala, organizala, extraer conclusións e comunicalas sen esquecer a introdución ao manexo das TIC para este fin e valorando o esforzo realizado.	CSB1.1.1. Fai conxecturas, predicións e recolle información a través da observación e experimentación iniciándose no emprego das TIC e outras fontes directas e indirectas, selecciona a información relevante e a organiza, obtén conclusións sinxelas e as comunica.	Fai conxecturas, predicións e recolle información a través da observación e experimentación.
	CSB1.1.2. Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas coidando a súa presentación, ten iniciativa na toma de decisións e asume responsabilidades.	Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas coidando a súa presentación.

B1.2. Traballar en equipo e adoitar un comportamento de respecto e tolerancia ante as achegas alleas.	CSB1.2.1.Participa en actividades individuais e de grupo adoitando un comportamento responsable, construtivo e solidario, valorando o esforzo e o coidado do material.	Participa en actividades individuais e de grupo adoitando un comportamento responsable, construtivo e solidario, valorando o esforzo e o coidado do material.
B1.3.Empregar os mapas mentais como unha técnica básica de estudo.	CSB1.3.1.Elabora algúns mapas mentais sinxelos como técnica básica de estudo.	Elabora algúns mapas mentais sinxelos.
B1.4.Coñecer e iniciarse no emprego da terminoloxía propia da área.	CSB1.4.1.Identifica a terminoloxía propia da área.	Identifica a terminoloxía propia da área.
B2.1.Identificar os elementos principais da contorna partindo do máis próximo a través da observación e uso das TIC.	CSB2.1.1.Elabora e recolle información sobre aspectos da súa contorna natural, empregando imaxes, debuxos e outras fontes incluídas as TIC.	Elabora e recolle información sobre aspectos da súa contorna natural, empregando imaxes, debuxos ou outras fontes incluídas as TIC.
	CSB2.1.2 Describe os elementos básicos da súa contorna máis próxima.	Describe on axuda os elementos básicos da súa contorna máis próxima.
B2.2. Recoñecer as características básicas do aire e a auga observadas e experimentadas a través dos sentidos.	CSB2.2.1.Describe as características principais do aire e da auga.	Describe con axuda as características principais do aire e da auga.
B2.3. Recoñecer e valorar a importancia que a auga e o	CSB2.3.1.Explica, de forma sinxela, a importancia que o uso	Explica, de forma sinxela e con axuda, a importancia que o uso

aire teñen para a vida e reflexionar sobre a importancia que o uso responsable ten na súa contorna máis próxima.	responsable destes elementos ten na súa contorna máis próxima.	responsable destes elementos ten na súa contorna máis próxima.
B2.4.Coñecer os fenómenos atmosféricos, a través das sensacións corporais, e describir os que xorden con máis frecuencia na súa contorna identificándoos nun mapa do tempo da prensa en papel ou dixital.	CSB2.4.1.Nomea os fenómenos atmosféricos máis habituais no seu espazo próximo e interpreta a simboloxía básica nun mapa do tempo da prensa en papel ou dixital.	Nomea os fenómenos atmosféricos máis habituais no seu espazo próximo.
B2.5.Realizar medicións sinxelas de datos con aparellos cotiás e facer pequenos rexistros do tempo atmosférico a nivel local. Comprobación co tempo dos xornais.	CSB2.5.1.Realiza observacións, sinxelas recollidas de datos, rexistros e comprobación sobre o tempo atmosférico local.	Realiza observacións, sinxelas recollidas de datos, rexistros e comprobación sobre o tempo atmosférico local.
B2.6.Identificar os elementos que aparecen no ceo e coñecer a importancia que o Sol ten para a vida.	CSB2.6.1.Nomea os elementos presentes no ceo e explica a importancia que o Sol ten para a vida.	Nomea os elementos presentes no ceo.
B2.7.Coñecer a importancia que o movemento dos elementos do ceo teñen como indicador do paso do tempo: o día, a noite e as partes do día.	CSB2.7.1.Relaciona o movemento dos elementos do ceo co cambio do día á noite e o paso do tempo ao longo do día: mañá, tarde e noite.	Relaciona o movemento dos elementos do ceo co cambio do día á noite e o paso do tempo ao longo do día: mañá, tarde e noite.
B2.8. Diferenciar entre os elementos naturais e os producidos pola man do home existentes na	CSB2.8.1.Diferencia entre elementos da paisaxe natural e a construída polo home e identifica algunha das accións	Diferencia entre elementos da paisaxe natural e a construída polo home.

contorna próxima poñendo exemplos.	humanas máis destacadas da contorna próxima.	
B2.9. Valorar a importancia que ten para a vida dos seres vivos o coidado dos elementos da paisaxe máis próxima.	CSB2.9.1. Identifica algunha medida para a conservación da natureza máis próxima.	Identifica algunha medida para a conservación da natureza máis próxima.
B3.1. Recoñecer as relacións simples de parentesco familiar e os seus roles identificándose, situándose e valorando á pertenza a unha familia con características propias así como contribuindo ao reparto equitativo das tarefas domésticas entre os seus membros.	CSB3.1.1. Identifica as relacións de parentesco, discrimina os roles familiares e contribúe ao reparto equitativo das tarefas domésticas entre os membros da familia.	Identifica as relacións de parentesco e discrimina os roles familiares.
B3.2. Coñecer e respectar todos os elementos que conforman a escola e as súas funcións.	CSB3.2.1. Identifica aos membros da comunidade escolar, describe as tarefas que desenvolven e as respectan.	Identifica aos membros da comunidade escolar e respecta as súas tarefas.
B3.3. Recoñecer á pertenza a certos grupos e participar neles respectando os principios básicos de convivencia.	CSB3.3.1. Respecta as normas de convivencia establecidas na familia e na escola.	Respecta as normas de convivencia establecidas na familia e na escola.
B3.4. Identificar as partes da casa e o uso que se fai nelas e diferenciar entre os diferentes tipos de vivendas que forman a súa contorna.	CSB3.4.1. Identifica as partes da casa, as representa nun esbozo e coñece e explica o uso que se fai delas.	Identifica as partes da casa, as representa nun esbozo e coñece o uso que se fai delas.
	CSB3.4.2. Identifica diferentes	Identifica diferentes tipos de

	tipos de vivendas e describe oralmente as diferenzas.	vivendas.
B3.5. Coñecer as características básicas da contorna próxima e diferenciar os conceptos de cidade, vila, aldea.	CSB3.5.1.Explica a diferenza entre cidade, vila e aldea e sitúa a súa casa nalgunha delas.	Explica con axuda a diferenza entre cidade, vila e aldea e sitúa a súa casa nalgunha delas.
B3.6.Coñecer os medios de transporte do seu ámbito, as características fundamentais e os clasifica segundo a súa función e uso.	CSB3.6.1.Clasifica os diferentes medios de transporte da contorna segundo os seus usos, funcións e características.	Clasifica os diferentes medios de transporte da contorna segundo os seus usos, funcións e características.
B3.7.Observar e discriminar diferentes elementos viarios que debera recoñecer un peón ou peoa para unha circulación óptima pola rúa.	CSB3.7.1.Coñece os sinais de tráfico necesarios para camiñar pola rúa correctamente: cores dos semáforos, pasos de peóns ou peoas, etc.	Coñece os sinais de tráfico necesarios para camiñar pola rúa correctamente: cores dos semáforos, pasos de peóns ou peoas, etc.
B3.8.Coñecer algunha das grandes manifestacións culturais que se celebran na escola valorando a súa diversidade e contribuíndo á súa conservación.	CSB3.8.1.Cita e valora algunha das festas propias do outono, do inverno, da primavera e do verán que se celebran na contorna escolar e contribúe á súa conservación.	Cita e valora algunha das festas propias do outono, do inverno, da primavera e do verán que se celebran na contorna escolar .
B4.1.Ordenar temporalmente, a través dunha liña do tempo, a evolución e algúns feitos relevantes da súa vida persoal empregando métodos sinxelos de observación e as unidades de medida temporais básicas.	CSB4.1.1.Localiza e explica, nunha liña do tempo, a evolución e algúns feitos relevantes da súa vida persoal empregando as unidades de medida do tempo máis básicas.	Localiza nunha liña do tempo, a evolución e algúns feitos relevantes da súa vida persoal empregando as unidades de medida do tempo máis básicas.
B4.2. Reconstruír a	CSB4.2.1.Explica oralmente	Explica oralmente e con axuda

memoria do pasado próximo partindo de fontes familiares a través da realización dunha árbore xenealóxica sinxela dos membros da súa familia.	unha árbore xenealóxica sinxela dos membros da súa familia.	unha árbore xenealóxica sinxela dos membros da súa familia.
B4.3. Ser consciente do paso do tempo empregando, como unidades de medida, os días, as semanas, os meses, o ano, as estacións e o calendario como instrumento para medir e representar o paso tempo.	CSB4.3.1. Sabe o número de días que ten unha semana e os meses, nomea os meses do ano e diferencia as estacións segundo as súas características.	Sabe o número de días que ten unha semana e os meses, nomea os meses do ano e diferencia as estacións segundo as súas características.
B4.2. Coñecer as características das fontes de enerxía e materias primas renovables e non renovables e relacionalas co desenvolvemento enerxético e sostible.	CNB4.2.1. Identifica e explica algunhas das principais características das diferentes formas de enerxía: mecánica, lumínica, sonora, eléctrica, térmica e química.	Identifica algunhas das principais características das diferentes formas de enerxía: mecánica, lumínica, sonora, eléctrica, térmica e química.
	CNB4.2.2. Identifica e explica os beneficios e riscos relacionados coa utilización das enerxías renovables e non renovables: esgotamento, choiva ácida, radioactividade, expoñendo posibles actuacións para un desenvolvemento sostible.	Identifica algún dos beneficios e riscos relacionados coa utilización das enerxías renovables e non renovables: esgotamento, choiva ácida, radioactividade.
B4.3. Planificar e realizar sinxelas investigacións para estudar o comportamento dos corpos diante das forzas, a luz, a	CNB4.3.1. Planifica e realiza sinxelas experiencias e predí cambios no movemento, na forma ou no estado dos corpos por efecto das forzas ou das	Planifica e realiza, con axuda, sinxelas experiencias e predí cambios no movemento, na forma ou no estado dos corpos por efecto das forzas ou das

electricidade, o magnetismo, a calor ou o son.	achegas de enerxía, comunicando o proceso seguido e o resultado obtido.	achegas de enerxía.
	CNB4.3.2. Observa de xeito sistemático, aprecia e explica os efectos da calor no aumento de temperatura e dilatación dalgúns materiais.	Observa de xeito sistemático e aprecia os efectos da calor no aumento de temperatura e dilatación dalgúns materiais.
B4.4. Realizar experiencias sinxelas e pequenas investigacións sobre diferentes fenómenos físicos e químicos da materia.	CNB4 4.1 Identifica, experimenta e exemplifica argumentando algúns cambios de estado e a súa reversibilidade.	Identifica e experimenta algúns cambios de estado e a súa reversibilidade.
	CNB4.4.2. Separa os compoñentes dunha mestura mediante destilación, filtración, evaporación ou disolución.	Separa con axuda os compoñentes dunha mestura mediante destilación, filtración, evaporación ou disolución.
	CNB4.4.3. Presenta conclusións de procesos de investigación, experiencias sinxelas ou proxectos sobre diferentes fenómenos físicos e químicos da materia, en diferentes soportes.	Presenta con axuda conclusións de procesos de investigación, experiencias sinxelas ou proxectos sobre diferentes fenómenos físicos e químicos da materia.
	CNB4.4.4. Identifica e expón as principais características das reaccións químicas: combustión, oxidación e fermentación.	Identifica as principais características das reaccións químicas: combustión, oxidación e fermentación.
	CNB4.4.5. Respecta as normas de uso, de seguridade e de mantemento dos instrumentos de observación e dos materiais de traballo.	Respecta as normas de uso, de seguridade e de mantemento dos instrumentos de observación e dos materiais de traballo.
B5.1. Coñecer os principios	CNB5.1.1. Identifica diferentes	Identifica diferentes tipos de

básicos que rexen as máquinas e os aparellos.	tipos de máquinas e clasificaas segundo o número de pezas, o xeito de accionalas e a acción que realizan.	máquinas e clasificaas segundo a acción que realizan.
	CNB5.1.2. Observa, identifica e describe algúns dos compoñentes das máquinas.	Observa e identifica algúns dos compoñentes das máquinas.
	CNB5.1.3. Observa e identifica algunha das aplicacións das máquinas e dos aparellos e a súa utilidade para facilitar as actividades humanas.	Observa e identifica algunha das aplicacións das máquinas e dos aparellos e a súa utilidade para facilitar as actividades humanas.
B5.2. Planificar a construción de obxectos e aparellos cunha finalidade previa, empregando fontes enerxéticas, operadores e materiais apropiados, realizando o traballo individual e en equipo e proporcionando información sobre que estratexias se empregaron.	CNB5.2.1. Constrúe algunha estrutura sinxela que cumpra unha función ou condición para resolver un problema a partir de pezas moduladas (escaleira, ponte, tobogán etc.).	Constrúe con axuda algunha estrutura sinxela que cumpra unha función ou condición para resolver un problema a partir de pezas moduladas (escaleira, ponte, tobogán etc.).
B5.3. Realizar experiencias sinxelas para coñecer as leis básicas que rexen a transmisión da corrente eléctrica.	CNB5.3.1. Identifica os elementos dun circuito eléctrico, constrúe un e explica algúns efectos da electricidade.	Identifica os elementos dun circuito eléctrico.
	CNB5.3.2. Observa e identifica as principais características dos imáns e relaciona electricidade e magnetismo.	Observa e identifica as principais características dos imáns.
B5.4. Coñecer os principais avances da ciencia e da tecnoloxía. Identificar os beneficios e riscos.	CNB5.4.1. Coñece e explica algúns dos grandes descubrimentos e inventos da humanidade.	Coñece algúns dos grandes descubrimentos e inventos da humanidade.
	CNB5.4.2. Coñece e explica	Coñece algúns dos avances da

	algúns dos avances da ciencia no fogar e na vida cotiá, na medicina, na cultura e no lecer, na arte, na música, no cine e no deporte e nas tecnoloxías da información e a comunicación.	ciencia no fogar e na vida cotiá, na medicina, na cultura e no lecer, na arte, na música, no cine e no deporte e nas tecnoloxías da información e a comunicación.
--	---	--

CIENCIAS DA NATUREZA

CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN
B1.1. Buscar, seleccionar información de forma guiada e comunicar os resultados en diferentes soportes.	CNB1.1.1. Busca e selecciona información de forma guiada e comunica o resultado de forma oral e escrita, de maneira limpa, clara e ordenada, en diferentes soportes.	Busca e selecciona información de forma guiada e comunica o resultado de forma oral ou escrita, de maneira limpa, clara e ordenada, nalgún soporte.
	CNB1.1.2. Manifesta certa autonomía na observación e na planificación de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.	Manifesta certa autonomía na observación e na planificación de accións e tarefas.
B1.2. Traballar de forma cooperativa, respectando os compañeiros/as, o material e as normas de convivencia.	CNB1.2.1. Utiliza estratexias para traballar de forma individual e en equipo e respecta os compañeiros/as, o material e as normas de convivencia.	Respecta os compañeiros/as, o material e as normas de convivencia.
B2.1. Identificar semellanzas e diferenzas entre as persoas valorando a diversidade.	CNB2.1.1. Identifica semellanzas e diferenzas entre as persoas valorando a diversidade.	Identifica semellanzas e diferenzas entre as persoas.
	CNB2.1.2. Recoñece partes do propio corpo.	Recoñece partes do propio corpo.
	CNB2.1.3. Verbaliza e comparte emocións e sentimentos propios e	Verbaliza e comparte ás veces emocións e sentimentos propios e

CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN
	alleos.	alleos.
B2.2. Coñecer e valorar a relación entre o benestar e a práctica de determinados hábitos: a hixiene persoal, a alimentación variada, o exercicio físico regulado sen excesos ou o descanso diario.	CNB2.2.1. Relaciona a vida saudable cunha alimentación adecuada. CNB2.2.2. Relaciona o exercicio físico, os hábitos de hixiene e o tempo de lecer coa propia saúde.	Relaciona con axuda a vida saudable cunha alimentación adecuada. Relaciona o exercicio físico, os hábitos de hixiene e o tempo de lecer coa propia saúde.
B2.3. Diseñar, de forma colectiva, un menú semanal de merendas saudables para o recreo.	CNB2.3.1. Analiza os seus costumes na alimentación diaria e aplica o menú semanal de merendas na escola.	Analiza os seus costumes na alimentación diaria.
B3.1. Identificar e explicar en diferentes soportes, as principais características das plantas e dos animais.	CNB3.1.1. Explica as principais diferenzas entre plantas e animais empregando diferentes soportes. CNB3.1.2. Identifica e describe, con criterios elementais, animais e plantas do seu contorno. CNB3.1.3. Amosa condutas de respecto e coidado cara aos seres vivos.	Explica as principais diferenzas entre plantas e animais empregando algún tipo de soporte. Identifica e describe, con criterios elementais, animais e plantas do seu contorno. Amosa condutas de respecto e coidado cara aos seres vivos.
B3.2. Observar e identificar, de maneira elemental e en equipo, algún ser vivo no seu medio natural ou na aula e comunicar de xeito oral e escrito os resultados, empregando diferentes	CNB3.2.1. Recolle datos a partir da súa observación e comúncalos empregando diferentes soportes.	Recole datos a partir da súa observación e comúncalos empregando diferentes soportes.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN
soportes.		
B4.1. Adoptar medidas de protección medioambientais e poñelas en práctica na escola.	CNB4.1.1. Reduce, reutiliza e recicla obxectos na escola.	Reduce, reutiliza e recicla con axuda obxectos na escola.
	CNB4.1.2. Identifica e adopta medidas de uso responsable da auga na escola.	Identifica e adopta medidas de uso responsable da auga na escola.
B4.2. Experimentar e manipular instrumentos e obxectos sinxelos de uso cotián identificando algunhas propiedades físicas.	CNB4.2.1. Identifica cor, dureza, cheiro, sabor e textura en materiais e obxectos de uso cotián.	Identifica cor, dureza, cheiro, sabor e textura en materiais e obxectos de uso cotián.
B5.1. Manexar obxectos e aparellos simples domésticos e escolares, describir os seus materiais e o seu funcionamento e utilízalos con seguridade evitando estereotipos sexistas.	CNB5.1.1. Coñece e nomea os oficios das persoas do seu contorno e evita estereotipos sexistas.	Coñece e nomea os oficios das persoas do seu contorno e evita estereotipos sexistas.
	CNB5.1.2. Identifica e manexa algúns aparellos e máquinas simples de uso cotián empregándoos con seguridade e evitando estereotipos sexistas.	Identifica algúns aparellos e máquinas simples de uso cotián evitando estereotipos sexistas.
B5.2. Empregar o ordenador identificando os compoñentes básicos e coidando o seu uso.	CNB5.2.1. Identifica e nomea correctamente as partes dun ordenador cando traballa con el.	Identifica e nomea correctamente as partes dun ordenador.
	CNB5.2.2. Emprega o ordenador de forma guiada e fai un bo uso.	Emprega o ordenador de forma guiada.

PLÁSTICA

CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN
B1.1. Amosar respecto pola área e polos diferentes tipos de expresión plástica.	EPB1.1.1. Valora e respecta os diferentes tipos de expresión plástica.	Valora e respecta os diferentes tipos de expresión plástica.
B1.2. Valorar a limpeza, os materiais e a orde na realización dunha tarefa plástica e o seu produto final.	EP1.2.1. Valora a importancia da limpeza, do coidado do material e da orde para alcanzar o resultado final proposto.	Valora a importancia da limpeza, do coidado do material e da orde para alcanzar o resultado final proposto.
B1.3. Describir calidades e características dos materiais, dos obxectos e dos instrumentos presentes no contexto natural e artificial.	EP1.3.1. Describe calidades e características de materiais, obxectos e instrumentos presentes no contexto natural e artificial.	Describe con axuda calidades e características de materiais, obxectos e instrumentos presentes no contexto natural e artificial.
	EP1.3.2. Identifica, nomea e debuxa as formas básicas.	Identifica, nomea ou debuxa as formas básicas.
	EP1.3.3. Identifica os tamaños.	Identifica os tamaños.
	EP1.3.4. Identifica e usa as cores aprendidas.	Identifica e usa as cores aprendidas.
	EP1.3.5. Nomea e reconece as figuras xeométricas básicas e os elementos plásticos.	Reconece as figuras xeométricas básicas e os elementos plásticos.
	EP1.3.6. Reconece e nomea as principais partes da figura humana.	Reconece as principais partes da figura humana.
	EP1.3.7. Identifica figuras xeométricas básicas.	Identifica figuras xeométricas básicas.
	EP1.3.8. Identifica os diferentes tipos de liña.	Identifica algúns tipos de liña.
B1.4. Usar léxico sinxelo e adecuado para comentar as obras plásticas propias e alleas.	EPB1.4.1. Describe o que sente ou pensa sobre as súas propias creacións plásticas e as dos compañeiros e as compañeiras, usando o vocabulario	Describe o que sente ou pensa sobre as súas propias creacións plásticas e as dos compañeiros e as

	axeitado.	compañeiras, usando o vocabulario básico.
B1.5. Identificar diferentes formas de representación do espazo.	EPB1.5.1. Observa diferentes formas de presentar o espazo.	Observa diferentes formas de presentar o espazo.
	EPB1.5.2. Explora as distancias, os percorridos e as situacións de obxectos e persoas en relación ao espazo.	Explora as distancias, os percorridos ou as situacións de obxectos e persoas en relación ao espazo.
B2.1. Probar en producións propias as posibilidades que adoptan as formas, texturas e cores.	EPB2.1.1. Manexa e emprega as diferentes texturas naturais e artificiais.	Manexa as diferentes texturas naturais e artificiais.
	EPB2.1.2. Emprega os diferentes tipos de liña e experimenta con elas para completar debuxos.	Emprega algúns tipos de liña e experimenta con elas para completar debuxos.
	EPB2.1.3. Usa diferentes tipos de materiais e experimenta con eles para crear a posteriori obras plásticas.	Usa diferentes tipos de materiais e experimenta con eles para crear a posteriori obras plásticas.
	EPB2.1.4. Sitúa elementos no espazo nas producións plásticas.	Sitúa con axuda elementos no espazo nas producións plásticas.
B2.2. Realizar composicións plásticas que representen o mundo imaxinario, afectivo e social.	EPB2.2.1. Produce e identifica obras sinxelas usando formas xeométricas básicas.	Identifica obras sinxelas usando formas xeométricas básicas.
	EPB2.2.2. Elabora portadas, colaxes e outros obxectos empregando as ferramentas e as técnicas básicas	Elabora con axuda portadas, colaxes e outros obxectos empregando as

	(recortar, pegar, encher; usar pinceis, rotuladores, lapis de cores etc.).	ferramentas e as técnicas básicas (recortar, pegar, encher; usar pinceis, rotuladores, lapis de cores etc.).
	EPB2.2.3. Realiza un mosaico, coa axuda da cuadrícula, identificando e recoñecendo os tamaños.	Realiza con axuda un mosaico, coa axuda da cuadrícula.
	EPB2.2.4. Elabora e representa imaxes despois dunha presentación audiovisual.	Elabora imaxes despois dunha presentación audiovisual.
B2.3. Respetar e coidar os materiais, os utensilios e os espazos.	EPB2.3.1. Respecta as normas preestablecidas e coida os materiais, os utensilios e os espazos.	Respecta as normas preestablecidas e coida os materiais, os utensilios e os espazos.

9.- PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

Procedementos escritos

- . Tarefas diversas realizadas polo alumnado na actividade diaria da clase.
- . Caderno de clase do alumno.
- . Actividades de avaliación(libros, fichas, probas escritas individuais...)
- . Traballos en grupo.
- . Resolución de exercicios e problemas.

Actividades interactivas

Procedementos orais

- . Preguntas individuais e grupais.
- . Participación do alumno/a.
- . Intervención na clase.
- . Postas en común.
- . Entrevistas.

. Probas orais individuais.

. Exposicións orais.

Observación directa e sistemática

. Listas de control

. Rexistros anecdóticos persoais

. Rexistros de incidencias.

. Ficha de rexistro individual

Outros

. Plantilla de avaliación

. Autoavaliación

10.- CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

En xeral, na avaliación de cada área teranse en conta os aspectos actitudinais ademais das probas de avaliación, orais ou escritas, que se lle propoñan aos alumnos.

Valoraranse os seguintes aspectos:

Realización das tarefas sen axuda externa.

Estimación do tempo invertido para a resolución dunha actividade.

Grao de adquisición de aprendizaxes básicos.

Orden e limpeza na presentación.

Caligrafía.

Revisión do traballo antes de dalo por rematado.

Creatividade.

Nivel e calidade das intervencións.

Uso do vocabulario apropiado.

Comportamento.

Esfuerzo.

Interés e motivación.

Capacidade de traballo cooperativo.

A actitude terá un peso dun 30% na cualificación final. As probas contarán un 50%, a presentación dos traballos (cadernos, fichas...) un 20%.

CIENCIAS SOCIAIS, CIENCIAS DA NATUREZA, L. CASTELLANA, L. GALEGA E MATEMÁTICA,

A cualificación final de cada trimestre será o resultado da suma das porcentaxes asignadas a cada un dos EEAA avaliados en cada un dos tres trimestres, sendo requisito indispensable para a superación da materia que cada alumna/o acade o grao mínimo de consecución dos mesmos, especificados no punto 8 desta programación.

PLÁSTICA

A cualificación final de cada trimestre será o resultado da suma das porcentaxes asignadas a cada un dos EEAA avaliados en cada un dos tres trimestres, sendo requisito indispensable para a superación da materia que cada alumna/o acade o grao mínimo de consecución dos mesmos, especificados no punto 8 desta programación.

A **nota** figura no XADE como un número enteiro; se a puntuación é decimal, tenderá a superior a partir de 0.5, e correspondendo coa nomenclatura: insuficiente (1-4), suficiente (5), ben (6), notable (7-8) e sobresaliente (9-10). Para a **nota final** terase en conta a da terceira avaliación. A avaliación continua permitirá, ante posibles dificultades, o deseño de actividades de reforzo ou recuperación.

Finalmente, a nota numérica resultante fará media coa nota de Música, figurando no XADE como cualificación global da Área de Educación Artística.

11.-MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

- **ADAPTACIÓN CURRICULAR (BÁSICA):** Os contidos nucleares da Unidade Didáctica preséntanse de forma pautada, con máis apoio gráfico, seguindo unha secuencia de aprendizaxe que facilita a adquisición de Competencias por parte dos alumnos.
- **AMPLIACIÓN:** Fichas fotocopiáveis con actividades de máis dificultades para a súa resolución, para o tratamento doutros contidos relacionados cos do curso, etc.
- **COMPETENCIAS E INTELIXENCIAS MÚLTIPLES:** Contémplase a diversidade de estilos cognitivos e de intelixencias en aprendizaxes coa lectura, co movemento, coa representación plástica, coa dramatización.
- **PLANS INDIVIDUAIS** dirixidos a alumnos que o requiren.
- **ACTIVIDADES MULTINIVEL:** Posibilita que os alumnos atopen, respecto ao desenvolvemento dun contido, actividades que se axustan ao seu nivel de competencia curricular, aos seus intereses, habilidades e motivacións. Por exemplo, o grupo-clase pode estar a traballar o xénero masculino e feminino, mentres que varios alumnos poden estar a reforzar os artigos o/a, e simultaneamente outros poden estar a traballar no seu nivel máis básico de comprensión dun texto. Deste xeito, nunha mesma clase posibilitase traballar en diferentes niveis, segundo as habilidades de cada alumno/a.
- **ENSINANZA TITORIZADA.**
- **TRABALLOS DE INVESTIGACIÓN.**
- **LECTURAS E CONSULTAS DE FORMA LIBRE.**

12.-ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

Participaremos na celebración de festas populares do Centro (magosto, Nadal, entroido) e nas efemérides programadas polos equipos de Actividades Extraescolares, Biblioteca e Dinamización da Lingua Galega. Participaremos tamén na semana de teatro a celebrar no mes de xuño.

Realizaremos viaxes culturais e visitas que se organizarán ao longo do curso en función dos proxectos traballados e dos propios intereses dos alumnos.

No primeiro trimestre están previstas dúas saídas:

- Saída á CÓRAX FAUNA en Paderne.
- Saída ao cine no mes de Nadal.

Nos seguintes trimestres realizaranse saídas ao teatro, a museos, exposicións... e algunha outra que xurda e que sexa acorde cos contidos a traballar.

No último trimestre está previsto facer unha saída lúdica de fin de curso.

13.- ACCIÓN PREVISTAS DE ACORDO AO PROXECTO LECTOR

A lectura está presente en todas as materias da Educación Primaria e especialmente no primeiro curso, no que se inician os alumnos na mesma.

As sesións de lectura non irán orientadas a unha continuación da clase, senón a un goce e disfrute da mesma.

Lectura:

- Lectura do libro de texto.
- Outros textos escritos curtos de tipoloxía diferente.
- Textos en soporte dixital.
- Textos orais complementados e acompañados de imaxes e audios.

14.- INTEGRACIÓN DAS TIC

Para incorporar as TICs na aula propóñense unha serie de recursos integrados cos contidos e actividades das distintas materias de primeiro curso, que complementan e amplían.

Actividades TIC

- Actividades integradas nas secuencias de aprendizaxe.

Enlaces a internet

-Aproveitamento de recursos educativos de internet: búsqueda de imaxes, información ou curiosidades e selección e organización para transformar estes elementos en coñecementos.

Dispoñemos de un ordenador na clase con un proxector.

Unha hora á semana acudiremos á aula de informática do centro para que cada alumno/a traballe no seu propio ordenador.

15.- CRITERIOS PARA AVALIAR A PROGRAMACIÓN

Teranse en conta os seguintes elementos:

- A organización da aula e o aproveitamento dos recursos do Centro.
- O carácter das relacións entre mestres e alumnos, e entre os mesmos mestres, así como a convivencia entre alumnos.
- A coordinación entre os órganos e persoas responsables, no Centro, da planificación e desenvolvemento da práctica docente: equipo directivo, claustro de profesores, CCP, tutores e mestres especialistas e de apoio.
- A regularidade e calidade da relación cos pais ou tutores legais.

Entre os aspectos do proxecto educativo que se someterán a avaliación figuran os seguintes:

- A adecuación dos obxectivos programados ás características dos alumnos.
- A distribución equilibrada e apropiada dos contidos
- A idoneidade da metodoloxía, dos materiais, recursos e actividades seleccionadas.
- A validez dos criterios de avaliación.
- A pertinencia das medidas de adaptación curricular para os alumnos con NEE.

Xanceda, setembro do 2018

Asdo. MARÍA JOSÉ QUINDIMIL SUÁREZ